

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 13. janvārī
(OR. en)

5304/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0009 (COD)

CORDROGUE 2
SAN 24

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 13. janvāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 18 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 18 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 18 *final*

Briselē, 12.1.2022.
COM(2022) 18 final

2022/0009 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru

{SEC(2022) 45 final} - {SWD(2022) 8 final} - {SWD(2022) 9 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Nelikumīgas narkotiskās vielas ir kompleksa drošības un veselības problēma, kas ietekmē miljoniem cilvēku Eiropas Savienībā un visā pasaulē. Eiropas 2021. gada ziņojumā par narkotikām¹ uzsvērts, ka pēc aplēsēm Eiropas Savienībā 83 miljoni pieaugušo savas dzīves laikā ir izmēģinājuši nelikumīgas narkotiskās vielas. 2019. gadā Eiropas Savienībā tika konstatēti vismaz 5150 pārdozēšanas izraisīti nāves gadījumi, kuru skaits kopš 2012. gada katru gadu ir pastāvīgi pieaudzis, tai skaitā starp pusaudžiem vecumā no 15 līdz 19 gadiem. Ziņojumā arī redzams, ka pasliktinās situācija attiecībā uz Eiropas Savienībā ievestajiem kokaīna un heroīna apjomiem, kas patlaban ir lielāki nekā jebkad. Eiropas Savienībā notiek narkotiku, it īpaši sintētisko narkotiku (amfētamīnu un ekstazī), ražošana kā iekšējam patēriņam, tā eksportam². Tiek lēsts, ka narkotiku tirgus mazumtirdzniecības vērtība ir vismaz 30 miljardi euro gadā³, un tas joprojām ir lielākais noziedzīgais tirgus ES un būtisks ienākumu avots organizētajiem noziedzīgiem grupējumiem⁴.

Kanabiss ir visbiežāk lietotā narkotika. Heroīna un citu opioīdu lietošana joprojām visbiežāk ir saistīta ar narkotiku lietošanas formām, kas nodara lielāko kaitējumu. Krevs ir arvien plašāk pieejams; dažādas nelikumīgas narkotiskās vielas kļūst pieejamas arī mazākās devās vai lētākās pakās, ko uzskata par piemērotākām lietošanai mājās. Tāpat vērojams benzodiazepīna⁵ lietošanas pieaugums augstam riskam pakļauto narkotiku lietotāju, cietumnieku un dažu izklaides vietu narkotiku lietotāju grupu vidū, kas, iespējams, atspoguļo šo vielu plašo pieejamību un zemās izmaksas, kā arī ar pandēmiju saistītas garīgās veselības problēmas. Starp narkotiku lietotājiem ir plaši izplatīta polinarkomānija⁶, kam ir graujoša ietekme uz sabiedrības veselību. Turklāt lielāka citu narkotiku, it īpaši kokaīna un dažu sintētisko vielu, pieejamība ir saistīta ar pieaugošu vardarbību un citiem noziegumiem, kas saistīti ar narkotikām⁷.

Saskaņā ar jaunākajiem pētījumiem⁸ narkotiku tirgi ir bijuši ārkārtīgi noturīgi pret pandēmijas izraisītajiem satricinājumiem. Narkotiku ražošana un nelegāla tirdzniecība lielā mērā netika

¹ Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (EMCDDA), Eiropas 2021. gada ziņojums par narkotikām, [Eiropas 2021. gada ziņojums par narkotikām | www.emcdda.europa.eu](https://www.emcdda.europa.eu).

² 2019. gadā Eiropā tika likvidētas vairāk nekā 370 nelegālo narkotiku ražošanas laboratorijas; Eiropas 2021. gada ziņojums par narkotikām.

³ EMCDDA/Eiropols, 2019. gada ziņojums par ES narkotiku tirgiem, <https://www.emcdda.europa.eu/2019/drug-markets>.

⁴ Sk. "Transcrime", "From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe" (No nelegāliem tirgiem līdz likumīgai uzņēmējdarbībai: organizētās noziedzības portfēlis Eiropā), 2015. gads <http://www.transcrime.it/wp-content/uploads/2015/03/OCP-Full-Report.pdf>; Eiropols, 2021. gada smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējums (SOCTA).

⁵ Tas ietver arī ārstnieciskiem nolūkiem paredzētu benzodiazepīnu vai šķietami jaunu benzodiazepīnu ļaunprātīgu lietošanu. "Jauni benzodiazepīni" ir definēti kā jaunas psihoaktīvas vielas, kuru pamatsastāvā ir benzodiazepīns un kuras nekontrolē starptautiskās narkotiku kontroles sistēmas ietvaros.

⁶ Pasaules Veselības organizācija definē polinarkomāniju kā vairāku narkotiku vai narkotisku vielu veidu lietošanu vienlaicīgi vai secīgi īsā laikā. Avots: https://www.who.int/substance_abuse/terminology/who_lexicon/en/.

⁷ EMCDDA/Eiropols, 2019. gada ziņojums par ES narkotiku tirgiem, <https://www.emcdda.europa.eu/2019/drug-markets>.

⁸ EMCDDA, Eiropas 2021. gada ziņojums par narkotikām; EMCDDA, *Impact of COVID-19 on drug markets, use, harms and drug services in the community and prisons* (Covid-19 pandēmijas ietekme uz

ietekmēta, turklāt pandēmija arī palielināja atstumto iedzīvotāju grupu apdraudējumu. Sākotnējo ar Covid-19 pandēmiju saistīto mājsēžu laikā vairumtirdzniecības līmenī tika novērotas atsevišķas izmaiņas maršrutos un metodēs, kā arī piegāžu traucējumi un atsevišķi vietēja mēroga deficīta gadījumi. Tomēr narkotiku pārdevēji un pircēji ir ātri pielāgojušies jaunajai situācijai, it īpaši vairāk izmantojot šifrētas ziņojumapmaiņas pakalpojumus, sociālo mediju lietotnes, tiešsaistes avotus, kā arī pasta un piegādes mājās pakalpojumus. Sākotnējo mājsēžu laikā novērotais narkotiku patēriņa samazinājums vairs nebija novērojams, tiklīdz pārvietošanās ierobežojumi tika atviegloti. Tā rezultātā līdz 2021. gada vidum lielākajai daļai narkotiku lietošanas līmenis atjaunojās līmenī, kāds tas bija pirms Covid-19 pandēmijas, vai pat augstākā līmenī. Vēl vairāk – piedāvājuma jomā netika konstatēts samazinājums. Gluži pretēji – 2020. gadā un 2021. gada sākumā tika ziņots par gadījumiem, kad Eiropas ostās konfiscēts kokaīns daudzu tonnu apmērā, savukārt kanabisa un sintētisko narkotiku ražošana Eiropas Savienībā 2020. gadā turpinājās pirmspandēmijas līmenī, palielinoties to gadījumu skaitam, kad kanabiss tika atjaukts ar sintētiskajiem kanabinoīdiem. Lai gan visā Eiropā tika atsākta narkotiku dienestu darbība, ieskaitot zema sliekšņa pakalpojumu sniegšanu, uzraudzītas narkotiku lietošanas telpu darbību, ārstniecības dzīves vietā un ambulatoras ārstēšanas pakalpojumu sniegšanu, tos joprojām ierobežo pieņemtie stingrie Covid-19 pasākumi un tie darbojas ar samazinātu jaudu.

Šīs norises prasa efektīvu rīcību Savienības līmenī. ES stratēģija narkotiku jomā 2021.–2025. gadam⁹ un ES Rīcības plāns narkotiku jomā 2021.–2025. gadam¹⁰ nodrošina rīcības stratēģisko satvaru. Stratēģijā citstarp Komisija tiek aicināta *“pēc EMCDDA izvērtēšanas ..., tiklīdz iespējams, iesniegt priekšlikumu pārskatīt EMCDDA [Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra¹¹] pilnvaras, lai nodrošinātu, ka aģentūrai ir lielāka nozīme tādu pašreizējo un turpmāko problēmu risināšanā, kuras saistītas ar narkotiku parādību”*¹². Ar šo priekšlikumu šī apņemšanās tiek pildīta.

2018.-2019. gadā Komisija veica ceturto centra novērtējumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1920/2006¹³ prasībām. Tajā secināts, ka centrs kopumā darbojas labi, bet vairākās jomās ir iespējami turpmāki uzlabojumi, it īpaši ņemot vērā narkotiku fenomena attīstību.

Šo konstatējumu vēl vairāk pamatoja regulārie kontakti ar centru un tā ieinteresētajām personām, kuros tika uzsvērtā pieaugošā plaisa starp narkotiku fenomena sarežģītību un straujo attīstību un centra pilnvarās paredzēto. Regula (EK) Nr. 1920/2006 neatspoguļo narkotiku fenomena pašreizējo situāciju un netiek galā ar uzdevumiem, kuri centram jāveic, lai risinātu esošās un jaunās narkotiku fenomena izraisītās problēmas.

Tādēļ šajā priekšlikumā ir paredzēta Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra pilnvaru **mērķorientēta pārskatīšana** un ir ietverti centieni pastiprināt šīs pilnvaras ar mērķi nodrošināt jaunās aģentūras spējas efektīvi reaģēt uz jaunām problēmām, sniegt labāku atbalstu dalībvalstīm un ieguldījumu norisēs starptautiskā līmenī. It īpaši priekšlikuma mērķis ir skaidri aptvert polinarkomāniju, t.i., atkarību no citām vielām, kad tās tiek lietotas kopā ar nelikumīgām narkotiskām vielām; stiprināt uzraudzību un draudu novērtēšanas spējas;

narkotiku tirgiem, lietošanu, kaitējumu un narkotiku pakalpojumiem kopienā un cietumos), 2021. gada aprīlis | www.emcdda.europa.eu.

⁹ OV C 102I, 24.3.2021., 1. lpp.

¹⁰ OV C 272, 8.7.2021., 2. lpp.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1920/2006 (2006. gada 12. decembris) par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (pārstrādāta versija) (OV L 376, 27.12.2006., 1. lpp.).

¹² ES stratēģija narkotiku jomā 2021.–2025. gadam, 11. stratēģiskā prioritāte, 5. punkts.

¹³ COM(2019) 228.

izveidot laboratoriju, kura nodrošinās, ka aģentūrai ir pieejama visa kriminālistikas un toksikoloģiskā informācija; pastiprināt valstu kontaktpunktu pozīciju ar mērķi nodrošināt, ka tie spēj sniegt attiecīgus datus; noteikt aģentūras pilnvaras, lai tā izstrādātu ES līmeņa profilakses un izpratnes veidošanas kampaņas, kā arī izdotu brīdinājumus gadījumos, kad tirgū ir pieejamas īpaši bīstamas vielas. Visbeidzot, priekšlikumā precizēta aģentūras loma starptautiskajā līmenī¹⁴. Vienlaikus ar priekšlikumu arī pielāgos aģentūras iestādes struktūru vienotajai pieejai, kas pausta Eiropas Parlamenta, ES Padomes un Eiropas Komisijas Kopīgajā paziņojumā par decentralizētām aģentūrām¹⁵.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemts vērā plašs ES politikas virzienu klāsts iekšējās drošības un sabiedrības veselības jomā.

Saistībā ar politiku narkotiku jomā šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemta vērā ES stratēģija narkotiku jomā 2021.–2025. gadam un saistītais rīcības plāns. Tajā ir ņemti vērā arī grozījumi Regulā (EK) Nr. 1920/2006¹⁶, kā arī vairāki tiesību akti, ar kuriem Padomes Pamatlēmumā 2004/757/TI¹⁷ sniegto narkotisko vielu definīciju papildina ar citām vielām.

Šā tiesību akta priekšlikumā ir ņemta vērā arī Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDDA*) sadarbība ar citām Savienības struktūrām, it īpaši ar Eiropas Savienības Aģentūru tiesībsardzības sadarbībai (Eiropolu)¹⁸, Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*)¹⁹, Eiropas Savienības Tiesībsardzības

¹⁴ Detalizētu informāciju skatīt 3. iedaļā aprakstītajā vēlamajā risinājumā.

¹⁵ Ar vienoto pieeju ES decentralizētajām aģentūrām ievieš visaptverošu pamatprincipu kopumu, kas ļauj ES decentralizētajām aģentūrām darboties saskaņotāk, efektīvāk un atbildīgāk; Eiropas Parlamenta, ES Padomes un Eiropas Komisijas Kopīgais paziņojums par decentralizētām aģentūrām: vienota pieeja, 2012. gads: https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2101 (2017. gada 15. novembris), ar ko attiecībā uz informācijas apmaiņu, agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska novērtēšanu saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām groza Regulu (EK) Nr. 1920/2006 (OV L 305, 21.11.2017., 1. lpp.).

¹⁷ OV L 335, 11.11.2004., 8. lpp. Sk. arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2017/2103 (2017. gada 15. novembris), ar ko groza Padomes Pamatlēmumu 2004/757/TI, lai narkotiskās vielas definīcijā iekļautu jaunas psihoaktīvas vielas, un atceļ Padomes Lēmumu 2005/387/TI (OV L 305, 21.11.2017., 12. lpp.). Komisijas Deleģētā direktīva (ES) 2019/369 (2018. gada 13. decembris), ar ko groza Padomes Pamatlēmuma 2004/757/TI pielikumu attiecībā uz jaunu psihoaktīvu vielu iekļaušanu narkotiskās vielas definīcijā (OV L 66, 7.3.2019., 3. lpp.); Komisijas Deleģētā direktīva (ES) 2020/1687 (2020. gada 2. septembris), ar kuru attiecībā uz jaunās psihoaktīvās vielas *N,N*-dietil-2-[[4-(1-metiletoksi)fenil]metil]-5-nitro-1*H*-benzimidazol-1-etānamīna (izotonitazēna) iekļaušanu “narkotiskās vielas” definīcijā groza Padomes Pamatlēmuma 2004/757/TI pielikumu (OV L 379, 13.11.2020., 55. lpp.); Komisijas Deleģētā direktīva (ES) 2021/802 (2021. gada 12. marts), ar kuru attiecībā uz jauno psihoaktīvo vielu metil-3,3-dimetil-2-[[1-(pent-4-ēn-1-il)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}butanoāta (MDMB-4ēn-PINACA) un metil-2-[[1-(4-fluorbutil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoāta (4F-MDMB-BICA) iekļaušanu “narkotiskās vielas” definīcijā groza Padomes Pamatlēmuma 2004/757/TI pielikumu (OV L 178, 20.5.2021., 1. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/794 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībsardzības sadarbībai (Eiropolu) un ar kuru aizstāj un atceļ Padomes Lēmumus 2009/371/TI, 2009/934/TI, 2009/935/TI, 2009/936/TI un 2009/968/TI (OV L 135, 24.5.2016., 53. lpp.).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1727 (2018. gada 14. novembris) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*) un ar ko aizstāj un atceļ Padomes Lēmumu 2002/187/TI (OV L 295, 21.11.2018., 138. lpp.).

apmācības aģentūru (*CEPOL*), Eiropas Zāļu aģentūru (*EMA*)²⁰ un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (*ECDC*)²¹, kā arī citām ES decentralizētajām aģentūrām un struktūrām.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemtas vērā citas attiecīgās Savienības rīcībpolitikas, kas pieņemtas vai uzsāktas, kopš stājās spēkā Regula (EK) Nr. 1920/2006 par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (pārstrādāta versija).

Attiecībā uz inovāciju šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemts vērā ES finansējums politikai narkotiku jomā saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”²², Iekšējās drošības fondu²³, politikas narkotiku jomā iniciatīvas saskaņā ar programmu “Tiesiskums”²⁴, programma “ES – veselībai”²⁵ un pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”²⁶.

Attiecībā uz sabiedrības veselību šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemts vērā tas, ka ir izveidota agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēma, lai brīdinātu par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem^{27,28}, un priekšlikums par izmaiņām dažu iepriekš minēto aģentūru pilnvarās²⁹. Apsverot sadarbību ar Savienības aģentūrām un struktūrām, priekšlikumā tika

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 726/2004 (2004. gada 31. marts), ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru (OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 851/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (OV L 142, 30.4.2004., 1. lpp.).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās daļības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp.).

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 513/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko kā daļu no Iekšējās drošības fonda izveido finansiālā atbalsta instrumentu policijas sadarbībai, noziedzības novēršanai un apkarošanai un krīžu pārvarēšanai un atceļ Padomes Lēmumu 2007/125/TI (OV L 150, 20.5.2014., 93. lpp.). Sk. arī Komisijas priekšlikumu Iekšējās drošības fondam nākamajai daudzgadu finanšu shēmai (COM(2018) 472 final).

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1382/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido programmu “Tiesiskums” laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam (OV L 354, 28.12.2013., 73. lpp.).

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/522 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma “ES – veselībai”) 2021.–2027. gadam un atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 (OV L 107, 26.3.2021., 1.–29. lpp.).

²⁶ COM(2018) 435 final.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1082/2013/ES (2013. gada 22. oktobris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2119/98/EK (OV L 293, 5.11.2013., 1. lpp.); sk. arī Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (COM(2020) 727 final).

²⁸ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/253 (2017. gada 13. februāris), ar ko nosaka procedūras brīdinājumu izziņošanai agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmā, kas izveidota, lai brīdinātu par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un īstenotu informācijas apmaiņu, apspriešanos un koordināciju saistībā ar šādiem apdraudējumiem, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (OV L 37, 14.2.2017., 23. lpp.), kuri ietver ar nelegālajām narkotikām saistītus draudus.

²⁹ Attiecībā uz Eiropu skatīt COM(2020) 796 final; attiecībā uz veselības aģentūrām: vispārīgu informāciju skatīt COM(2020) 724, detalizētu informāciju par *EMA* – COM(2020) 725 un par *ECDC* – COM(2020) 726.

ņemta vērā Eiropas Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādes (HERA)³⁰ izveide.

Attiecībā uz aģentūras sadarbību ar trešām valstīm šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemta vērā Savienības ārpolitika.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Regulas (EK) Nr. 1920/2006 par aģentūru pamatā bija Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 152. pants, t.i., juridiskais pamats “sabiedrības veselība”. Šis noteikums atbilst Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 168. pantam.

LESD 168. panta 1. punkta trešajā daļā ir teikts: “*Savienība papildina dalībvalstu rīcību, kas mazina narkotiku izraisīto kaitējumu veselībai, arī informējot un veicot profilakses pasākumus*”. LESD 168. panta 5. punktā ir noteikts, ka Eiropas Parlaments un Padome var pieņemt “*uzraudzības, agrīnās brīdināšanas un nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu apkarošanas pasākumus*”.

Pievēršoties ar narkotiku piedāvājumu un to tirgu saistītiem jautājumiem, tiek mazināta narkotiku pieejamība ES, iegrožots narkotiku pieprasījums un galu galā atbalstīta sabiedrības veselība. Narkotiku fenomena veselības un drošības aspekti ir cieši saistīti, un tos nevar risināt atsevišķi. Tādēļ uz šā tiesību akta priekšlikuma saturu attiecas juridiskais pamats “sabiedrības veselība”, un tas nepārsniedz to, ko iespējams paveikt saskaņā ar minēto juridisko pamatu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Lai pārskatītu aģentūras pilnvaras, ir **nepieciešama** ES rīcība.

Narkotiku fenomens ietekmē visus eiropiešus, un tam ir pārrobežu un daudzjurisdikciju raksturs, it īpaši attiecībā uz narkotiku tirgiem un organizēto noziedzību. Dalībvalstīs ir daudz kopīgu problēmu, kuras nepieciešams risināt gan veselības, gan drošības jomā. Narkotiku fenomenu nav iespējams risināt tikai valsts vai reģionālā/vietējā līmenī, jo nelegāla narkotiku tirdzniecība ir pārrobežu noziedzīgs nodarījums. Organizēti noziedzīgie grupējumi, kas iesaistīti nelegālā narkotiku tirdzniecībā, izmanto atšķirības dalībvalstu regulatīvajā un tiesiskajā satvarā. Problemātiski paradumi, kas ietekmē veselību un drošību un atklāti vienā dalībvalstī, bieži novērojami arī citās dalībvalstīs. Valsts tiesību akti un pat vislabākā valstu prakse nespētu risināt narkotiku fenomena pārrobežu aspektus. Tādējādi, ņemot vērā šo pārrobežu raksturu, ir nepieciešama rīcība ES līmenī.

Šis tiesību akta priekšlikums radīs ievērojamu **ES pievienoto vērtību**. Pieņemt mērķorientēti pārskatītas aģentūras pilnvaras, tādējādi dodot tai iespēju risināt esošās un jaunās problēmas, ir ES interesēs, it īpaši ņemot vērā to, ka pēdējā laikā ES ir pasliktinājusies situācija narkotiku jomā, ko raksturo dažādu tādu narkotiku plaša pieejamība, kurām ir aizvien lielāka tīrība vai spēcīgāka iedarbība, un ko papildina inovāciju un tehnoloģiju izstrāžu ļaunprātīga izmantošana, kā rezultātā rodas sarežģītāki narkotiku lietošanas paradumi un palielinās ietekme uz sabiedrības veselību un drošību. Aģentūras pilnvaru pārskatīšana ir daļa no ES reakcijas uz šīm norisēm.

³⁰ Saistītais ietekmes novērtējums atrodams, sekojot šai saitei: [Eiropas Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestāde \(HERA\) \(europa.eu\)](http://europa.eu).

Kā parādīja novērtējums, aģentūra sniedz nozīmīgu pievienoto vērtību salīdzinājumā ar narkotiku fenomena risināšanu valstu līmenī. Daudziem fenomeniem ir pārrobežu raksturs, aizvien biežāk arī globāls raksturs, tādēļ tos nevar risināt viena atsevišķa dalībvalsts. Tomēr aģentūras pašreizējās pilnvaras ierobežo tās darbības, atbalstu, ko tā var sniegt dalībvalstīm, un tās iespējamo lomu starptautiskā mērogā. Piemēram, fakts, ka aģentūras pašreizējās pilnvaras tikai ierobežotā apmērā attiecas uz polinarkomāniju, noved pie tā, ka tiek zaudēts ES līmeņa pārskats pār narkotiku fenomenu, jo savākie dati ir sadrumstaloti vai, iespējams, vispār nav apkopotī. Tas būtu pretrunā tādas ES politikas narkotiku jomā veidošanas prasībām, kas balstīta uz pierādījumiem un paļaujas uz neitrālu struktūru faktisku un objektīvu datu sniegšanai. Šajā tiesību akta priekšlikumā ierosinātā mērķorientētā pārskatīšana stiprina aģentūru svarīgās jomās, lai tā varētu labāk risināt šos kopīgos jautājumus.

Spēkā esošo pilnvaru pārskatīšana arī palīdzētu samazināt administratīvo slogu un vienkāršot administratīvās procedūras dalībvalstīs. Tam par labu liecina tādi faktori kā ierosinātā dalībvalstīm noteiktā ziņošanas pienākuma racionalizēšana un centralizēšana ar valstu kontaktpunktu starpniecību, narkotiku tirgu uzraudzība un agrīnas brīdināšanas sistēmas un narkotiku brīdināšanas sistēmas uzturēšana, mācību organizēšana, paraugprakses izkopšana u.c. Tas samazinātu administratīvās izmaksas dalībvalstīs. Vēl viens piemērs: no aģentūras būtu pieejama labāka informācija, un no tā labumu gūtu ne tikai ES, bet arī dalībvalstis. Dalībvalstis vienas pašas nevarētu vākt un analizēt datus tādā pašā apmērā, jo to rīcībā nav attiecīgo zināšanu vai resursu, vai arī problēmai ir pārrobežu raksturs. Pēdējais elements ir arī arguments par labu administratīvajai vienkāršošanai, jo neviena dalībvalsts nevarētu šos jautājumus risināt patstāvīgi un sadarbība ar daudzām valstīm radītu lielu administratīvo slogu.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir **proporcionāls**, jo tas ir vienīgais veids, kā panākt nepieciešamās izmaiņas aģentūras pilnvarās.

Rīcības ES līmenī mērķis nav nedz aizstāt valstu darbības vai iestādes, nedz apšaubīt to nozīmīgumu. Narkotiku fenomenu var risināt, vienīgi sadarbojoties visos līmeņos – ES, valstu un vietējos. Šis priekšlikums nepārsniegs to, kas ir samērīgi, lai risinātu ES mēroga problēmu.

Attiecībā uz iespējamajiem jauniem noteikumiem un valstu kontaktpunktu pienākumiem pašām dalībvalstīm būs jālemj, kā tieši tās vēlas izveidot valsts kontaktpunktu. Tomēr, lai nodrošinātu, ka valstu kontaktpunkti spēs nodrošināt ES līmenim nepieciešamo un piekļūt ES līmenī pieejamajam finansējumam, tiem vajadzētu atbilst minimālām prasībām. Turklāt ir samērīgi noteikt šādas minimālās prasības, tā kā vispārējās narkotiku uzraudzības sistēmas pamatā ir fakts, ka dalībvalstis sniegs pamatdatus aģentūrai, izmantojot valstu kontaktpunktus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tā kā aģentūras pilnvaras ir noteiktas Regulā (EK) Nr. 1920/2006, tās pilnvaru pārskatīšanai arī jānotiek ar regulu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma apspriešana ar galvenajām ieinteresētajām personām tika rīkota aģentūras novērtējuma ietvaros 2018.-2019. gadā. Šis process ietvēra plašu apspriešanos ar ieinteresētajām personām, tai skaitā 12 nedēļas ilgu sabiedrisko apspriešanu. Sīkāka

informācija par šo apspriešanos ar ieinteresētajām personām ir atrodama attiecīgā dienestu darba dokumenta³¹ III pielikumā. Pielikumā ir iekļauts arī īss sabiedriskās apspriešanas rezultātu kopsavilkums. Sabiedriskās apspriešanas kopsavilkuma ziņojums ir publicēts novērtējuma ziņojuma³² 5. pielikumā.

Turklāt konkrētu ieinteresēto personu, piemēram, dalībvalstu, valstu kontaktpunktu vai citu aģentūru viedokļi tika pienācīgi ņemti vērā sanāksmēs un/vai īpašos informācijas pieprasījumos.

Pēc konsultanta veiktā pētījuma notika vairākas diskusijas ar mērķi pārskatīt aģentūras pilnvaras, tai skaitā pārrunas *EMCDDA* valdē 2018. gada decembrī un 2019. gada jūnijā, rezultātu prezentācija Narkotiku jautājumu horizontālajā darba grupā 2019. gada jūlijā, prezentācija valstu kontaktpunktu vadītājiem viņu sanāksmē 2019. gada maijā.

2019. un 2020. gadā notika vairākas oficiālas un neformālas sanāksmes. Notika neformālas sanāksmes ar dažādiem aģentūras darbiniekiem, valstu kontaktpunktu vadītājiem, Pilsoniskās sabiedrības forumu par narkotikām un dalībvalstu pārstāvjiem.

Arī Komisijas dienesti organizēja vairākas oficiālās sanāksmes. Videosanāksme ar Pilsoniskās sabiedrības foruma par narkotikām pamatgrupu notika 2020. gada 1. jūlijā. Ierosinātā *EMCDDA* pilnvaru pārskatīšana tika apspriesta arī Pilsoniskās sabiedrības foruma par narkotikām sanāksmē 2020. gada 8. oktobrī. Pārrunas par aspektiem saistībā ar valstu kontaktpunktiem tika risinātas *Reitox* tīkla tehniskajā sanāksmē 2020. gada 7. oktobrī un valstu kontaktpunktu vadītāju sanāksmē 2020. gada 26. novembrī. *EMCDDA* valdes locekļiem 2020. gada 26. oktobrī videoformātā tika rīkots neoficiāls darbseminārs, kurā apsprieda politikas risinājumus un vēlamā risinājuma galvenās idejas.

Šo apmaiņu laikā tika uzsvērtā nepieciešamība pielāgot *EMCDDA* regulu pašreizējām problēmām saistībā ar narkotikām, piemēram, polinarkomāniju, un nepieciešamība nodrošināt aģentūrai atbilstošu finansējumu. Dalībnieki aicināja turpināt attīstīt aģentūras uzraudzības, datu vākšanas un novērtēšanas spējas, kā arī tās kompetenci informācijas kampaņu rīkošanai un riska paziņošanai, pastiprināt tās attiecības ar dalībvalstu iestādēm un jo īpaši valstu kontaktpunktiem. Tika uzsvērtā arī *EMCDDA* loma saistībā ar starptautisko politiku narkotiku jomā, kā arī norādīts uz nepieciešamību pēc atbilstošas kriminālistikas un toksikoloģijas laboratorijas jaudas.

- **Datu vākšana un ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija ar konsultanta atbalstu veica aģentūras novērtējumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1920/2006 23. panta prasībām. Novērtējuma galvenie rezultāti tika apkopoti Komisijas ziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei³³ un tam pievienotajā dienestu darba dokumentā³⁴. Kopumā novērtējums bija pozitīvs attiecībā uz pieciem vērtēšanas kritērijiem (piemērotība, efektivitāte, lietderīgums, saskanība, ES pievienotā vērtība), taču tika arī norādīts, ka vairākās jomās ir iespējami uzlabojumi. Piemēram, varētu uzlabot uz nākotni vērstu produktu pieejamību, attiecības ar zinātnieku aprindām un praktiskā darba veicējiem, kā arī sabiedrības informēšanas pasākumus. Novērtējumā tika uzsvērtā arī nepieciešamība

³¹ SWD(2019) 174.

³² ICF, Galīgais ziņojums – *EMCDDA* darbības ārējais novērtējums, 2018. gada novembris; saite: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4eaca79c-72f6-11e9-9f05-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>.

³³ COM(2019) 228.

³⁴ SWD(2019) 174.

uzlabot datu sniegšanu, lai risinātu polinarkomānijas jautājumu un atbalstītu dalībvalstis, tām novērtējot savu valsts politiku narkotiku jomā. Varētu vēl vairāk stiprināt sadarbību ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām. Novērtējums nesniedza pārliecinošus secinājumus attiecībā uz aģentūras darbības jomas iespējamu paplašināšanu nākotnē, iekļaujot tās tvērumā citas likumīgas un nelikumīgas vielas un atkarību veicinošu uzvedību³⁵.

Aģentūra sniedza ekspertu ieguldījumu ietekmes novērtējumam un tiesību akta priekšlikumam tā izstrādes gaitā, tai skaitā aplēses par dažādo politikas risinājumu izmaksu ietekmi.

- **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar labāka regulējuma politiku Komisija veica ietekmes novērtējumu.

Tika izskatīti vairāki leģislatīvi un neleģislatīvi politikas risinājumi. Daži politikas risinājumi³⁶ tika noraidīti agrīnā posmā un netika padziļināti analizēti un novērtēti. Divi politikas risinājumi tika detalizēti izvērtēti: tiem abiem ir līdzīgi mērķi, bet atšķirīgs ietekmes līmenis izmaksu, ieguvumu un administratīvā sloga ziņā.

- **4. politikas risinājums: mērķorientēta pārskatīšana — politikas narkotiku jomā vērtības palielināšana**

Šajā risinājumā paredzēta tematiska darbības joma, kurā galvenā uzmanība pievērsta nelikumīgām narkotiskām vielām un kuras mērķis ir padziļināt pierādījumu bāzi par narkotiku fenomenu, vienlaikus stiprinot aģentūras uzraudzības un draudu novērtēšanas spējas, lai palielinātu tās spēju rīkoties un reaģēt uz jaunām problēmām, tai skaitā starptautiskā mērogā. Valstu kontaktpunktiem vajadzētu būt pilnvarotiem efektīvāk darboties kā starpniekiem, pārnesot un īstenojot aģentūras ieguldījumu valsts līmenī. Saskaņā ar šo politikas risinājumu aģentūra arī iegūtu elastību, reaģējot uz vajadzībām, kas politikā narkotiku jomā izriet no dažādiem individualizētiem pakalpojumiem dalībvalstīs. Šis risinājums ļautu būtiski samazināt administratīvo slogu, kā arī vienkāršot procedūras dalībvalstīm. Tas būtu arī piemērotāks attiecībā uz nepieciešamo finanšu un cilvēkresursu palielinājumu.

- **5. politikas risinājums: izvērsta pārskatīšana — koncentrēšanās uz dažādām atkarībām**

Šajā risinājumā paredzēta tematiska darbības joma, kura paplašināta nolūkā aptvert atkarību plašākā mērogā (ne tikai narkotikas) un pārstrādāt aģentūras uzraudzības sistēmu, pamatojoties uz piemērojamo metodoloģiju un dažādu atkarību radītājiem. Paplašinātā tematiskā joma attiecībā uz atkarībām ietekmētu to datu kopumu, kas valstu kontaktpunktiem būtu jāiesniedz aģentūrai, kā arī aģentūras kā zināšanu apmaiņas centra lomu. Visbeidzot, aģentūras iesaistīšanās starptautiskajā sadarbībā galvenokārt attiektos tikai uz pašreizējām darbībām saistībā ar narkotikām, jo citām atkarībām nav tāda paša līmeņa starptautiska un pārrobežu rakstura. Šis risinājums varētu radīt iespējamu pārklāšanos ar esošajām rīcībpolitikām. Tas rada arī jautājumus par iespējamu iejaukšanos valstu kompetencē un varētu būt sarežģīts no subsidiaritātes viedokļa. Tāpat tas nozīmētu arī to, ka būtu ievērojami jāpalielina finanšu resursi un cilvēkresursi, kas aģentūrai vajadzīgi tās uzdevumu veikšanai.

³⁵ Galveno rezultātu kopsavilkums ir atrodams arī ietekmes novērtējuma 2.1. iedaļā.

³⁶ 0. politikas risinājums: pamatscenārijs – pašreizējās pieejas saglabāšana bez izmaiņām; 1. politikas risinājums: minimāla pārskatīšana — ciešāka sadarbība; 2. politikas risinājums: aģentūras likvidācija — regulas par tās izveidi atcelšana; 3. politikas risinājums: aģentūras apvienošana ar citu ES struktūru.

Pēc iepriekš minēto politikas risinājumu ietekmes detalizēta novērtējuma priekšroka dodama 4. politikas risinājumam, kā rezultātā veiktu pilnvaru **mērķorientētu pārskatīšanu**. Šīs mērķorientētas pārskatīšanas galvenie elementi ir šādi.

- Aģentūras darbības joma tiktu paplašināta, lai pievērstos polinarkomānijai, t.i., atkarībai no citām vielām, kad tās tiek lietotas kopā ar nelikumīgām narkotiskām vielām. Tādēļ pārskatīšanā būtu jāprecizē, ko ietver polinarkomānija un kādos apstākļos šo jēdzienu var piemērot. Šai ierobežotajai pilnvaru paplašināšanai būtu nepieciešams, ka valstu kontaktpunkti paziņotu attiecīgos datus.
- Aģentūras pilnvaras tiktu paplašinātas, lai skaidri risinātu narkotiku piedāvājuma un narkotiku tirgus jautājumus, jo tā ir narkotiku fenomena dimensija, kura kļūst aizvien svarīgāka, un ES Narkotiku aģentūrai (*EUDA*) ir jāspēj pilnībā pievērsties šai dimensijai.
- Tiktu stiprinātas aģentūras uzraudzības un draudu novērtēšanas spējas, un aģentūra sniegtu papildu atbalstu dalībvalstīm, lai palielinātu aģentūras ietekmi uz narkotiku fenomenu un tās spēju reaģēt uz jaunām problēmām.
- Tiktu izveidota virtuāla laboratorija, t.i., laboratoriju tīkls kopā ar kompetences centru aģentūrā, ar mērķi nodrošināt, ka aģentūrai ir pieejams vairāk kriminālistikas un toksikoloģiskas informācijas.
- Valstu kontaktpunkti būtu kompetenti sniegt attiecīgos datus aģentūrai. Jaunajā regulā noteiktu minimālās prasības kontaktpunktu izveidei, kurus aģentūra pēc tam sertificēs. Valstu kontaktpunktu pilnvarās jāatspoguļo aģentūras pilnvaru pārskatīšana.
- Aģentūra būtu kompetenta rīkoties, pamatojoties uz tās veikto analīzi, un izstrādāt ES līmeņa profilakses un izpratnes veidošanas kampaņas, kā arī izdotu brīdinājumus gadījumos, kad tirgū ir pieejamas īpaši bīstamas vielas.
- Šos elementus papildinātu pastiprināta sadarbība ar dalībvalstīm, Savienības decentralizētajām aģentūrām un struktūrām, jo tai ir izšķiroša nozīme, kaut arī sadarbība pati par sevi nesasniegta šīs iniciatīvas mērķus.
- Attiecībā uz starptautisko dimensiju tiktu precizēti aģentūras uzdevumi, lai pilnvarās iekļautu attiecīgos kompetences elementus.

Šis politikas risinājums ir pilnībā atspoguļots šajā tiesību akta priekšlikumā. Tas nodrošinātu aģentūrai rīkus un spējas pievērsties mūsdienu narkotiku fenomena visām dimensijām.

Papildus tam, ka aģentūras pilnvaras tiek pārskatītas pēc būtības, ar tiesību akta priekšlikumu to pielāgos arī Vienotajai pieejai par decentralizētām aģentūrām³⁷. Tas vēl nav izdarīts, jo kopš vienošanās par vienoto pieeju 2012. gadā nav veikta Regulas (EK) Nr. 1920/2006 pārskatīšana pēc būtības. Pielāgošanās vienotajai pieejai rada nepieciešamību paplašināt daudzus noteikumus par aģentūras institucionālajām un pārvaldības normām, pat ja šo noteikumu galvenais saturs paliek nemainīgs. Pieņemot šos jaunus noteikumus, aģentūras pārvaldība tiks saskaņota ar jaunāko tiesību aktu kopumu par jautājumiem saistībā ar finanšu noteikumiem, datu aizsardzību, krāpšanas apkarošanu un līdzīgiem tiesību aktiem. Tāpat aģentūras pārvaldības noteikumi tiks saskaņoti ar citu ES decentralizēto aģentūru noteikumiem.

³⁷ Sk. 15. zemsvītras piezīmi.

Šā priekšlikuma galvenā ietekme ir uz Komisiju un aģentūru, un valstu iestādēm. Saistībā ar to būtu iespējama ietekme uz vienkāršošanu un/vai administratīvo slogu, kā aprakstīts iepriekš³⁸. Galvenā ekonomiskā ietekme ir uz ES budžetu, ņemot vērā nepieciešamo ES iemaksu palielinājumu aģentūras budžetam, ietekme uz valstu budžetiem ir daudz mazāka. Ietekme uz citām ieinteresētajām personām, it īpaši uz iedzīvotājiem/privātpersonām un uzņēmumiem, ir neliela un lielākoties netieša, pateicoties labākai spējai risināt narkotiku fenomenu ES.

- **Pamattiesības**

Pārskatīšanai pašai par sevi nav tiešas ietekmes uz pamattiesībām. Dati, ko savākusi aģentūra vai kas savākti tās uzdevumā, ir statistikas dati, bet tajos nav iekļauti personāli, tādēļ netiek skarts Pamattiesību hartas 8. pants (“personas datu aizsardzība”). Priekšlikums neietekmē arī citas pamattiesības.

Tomēr būtu jāpiebilst, ka veiktā aģentūras analīze pievēršas svarīgiem jautājumiem, kam var būt ietekme uz pamattiesībām³⁹, pat ja aģentūra nelemj par šādiem pasākumiem vai pati pārvalda tos. No šāda viedokļa aģentūras darbības uzlabošanai varētu būt pozitīva netieša ietekme uz pamattiesībām.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis tiesību akta priekšlikums ietekmētu aģentūras budžeta un personāla vajadzības, kas pašlaik paredzētas daudzgadu finanšu shēmā (DFS) un kas nav pietiekamas tiem uzdevumiem, kuri aģentūrai būtu jāveic, lai labāk risinātu narkotiku fenomenu, tai skaitā attiecībā uz narkotiku tirgiem un narkotiku piedāvājumu. Tiek lēsts, ka daudzgadu finanšu shēmas (DFS) atlikušajā periodā būs vajadzīgs papildu budžets aptuveni 63 miljonu EUR apmērā un aptuveni 40 papildu amata vietas, lai nodrošinātu aģentūrai nepieciešamos resursus tās pārskatīto pilnvaru īstenošanai. Tādēļ jaunajiem aģentūras uzdevumiem, kas ierosināti šajā tiesību akta priekšlikumā, būtu nepieciešami papildu finanšu resursi un cilvēkresursi salīdzinājumā ar resursiem, kas iezīmēti daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam, kurā noteikts, ka ES iemaksas aģentūras budžetā katru gadu palielinās par 2 %. ES Narkotiku aģentūras papildu finanšu resursu ietekmi uz budžetu kompensēs, samazinot plānotos izdevumus 4. izdevumu kategorijā⁴⁰, un tam vajadzētu arī stabilizēt aģentūras resursu vajadzības 2021.–2027. gada laikposmā.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Aģentūras pilnvaru uzraudzību un novērtēšanu lielākoties veiktu saskaņā ar piemērojamajiem mehānismiem atbilstoši šai regulai. Regulas 52. pantā ir paredzēta novērtēšana, kurā jo īpaši izvērtē aģentūras un tās darba prakses ietekmi, efektivitāti un lietderību un kurā var aplūkot iespējamo vajadzību grozīt aģentūras struktūru, darbību, rīcības jomu un uzdevumus un jebkādu šādu grozījumu finansiālās sekas. Papildus šai novērtēšanai Komisija iegūs

³⁸ Sk. iedaļu “Subsidiaritāte”, 5. lpp. Nav pieejami kvantitatīvi dati par vienkāršošanas un sloga samazināšanas potenciālu. ES Narkomānijas apkarošanas stratēģijas 2013.–2020. gadam jaunākajā novērtējumā secināts, ka nav pieejama informācija par resursiem, ko dalībvalstis atvēlējušas ar narkotikām saistītiem jautājumiem. Sk. ES Narkomānijas apkarošanas stratēģijas 2013.–2020. gadam un ES Narkomānijas apkarošanas rīcības plāna 2017.–2020. gadam novērtējumu, SWD(2020) 150 final.

³⁹ Piemēram, darbs pie piespiedu sankciju alternatīvām, minimālajiem kvalitātes standartiem narkotiku pieprasījuma samazināšanā, paraugprakse ārstēšanas un kaitējuma mazināšanas jomā.

⁴⁰ Sīkāku informāciju skatīt tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā I pielikumā.

informācija, darbojoties aģentūras valdē un kopā ar dalībvalstīm veicot aģentūras darbības uzraudzību.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

I nodaļā (1.-5. pants) ir ietverti aģentūras mērķi un vispārējie uzdevumi. Pēc tam, kad ir noteikts, ka Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra (*EUDA*) aizstāj Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (*EMCDDA*) (**1. pants**), un noteikts aģentūras juridiskais statuss un atrašanās vieta (**2. pants**), kā arī sniegtas vairākas definīcijas (**3. pants**), **4. pantā** ir noteikts aģentūras mērķis, kas ir tāds pats kā Regulā (EK) Nr. 1920/2006. **5. pantā** ir noteikti aģentūras vispārējie uzdevumi trijās galvenajās kompetences jomās, kuras sīkāk izklāstītas II-IV nodaļā.

II nodaļā (6. un 7. pants) ir izskaidroti aģentūras uzraudzības uzdevumi. Regulas **6. pantā** ir noteikts, kādi dati aģentūrai ir jāvāc un kādas darbības būtu jāveic, lai tās analīzei būtu pieejama visjaunākā informācija. Tajā arī noteikti aģentūras uzdevumi informācijas izplatīšanas jomā. **7. pantā** ir noteikti aģentūras galvenie uzraudzības uzdevumi.

III nodaļā (8.-15. pants) ir noteikti aģentūras agrīnās brīdināšanas un riska novērtēšanas uzdevumi. Regulas **8.-11. pantā** ir izklāstīti noteikumi par informācijas apmaiņu, agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska novērtēšanas procedūru saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām. Šie noteikumi nav mainīti salīdzinājumā ar 5.a-5.d pantu Regulā (EK) Nr. 1920/2006 (iekļauti ar Regulu (ES) 2017/2101). Aģentūras veiktais darbs šajā sakarā ir pamats jaunas psihoaktīvas vielas iespējamai iekļaušanai narkotiskās vielas definīcijā, izmantojot deleģētu direktīvu saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2004/757/TI. Regulas **12. pantā** ir paredzēta iespēja aģentūrai veikt draudu novērtēšanu attiecībā uz jaunām norisēm narkotiku fenomenā, kurām ir iespējama negatīva ietekme uz sabiedrības veselību, drošumu un drošību. Šie draudu novērtējumi palīdzēs uzlabot ES gatavību reaģēt uz jauniem draudiem un sniegs atbalstu citu aģentūras uzdevumu veikšanā. Regulas **13. pants** pamatojas uz informāciju, kas pieejama no ES agrīnās brīdināšanas sistēmas, draudu novērtējumiem un citu informāciju no dalībvalstīm par nopietna tieša vai netieša ar narkotikām saistīta riska rašanos. Tajā ir paredzēta Eiropas brīdināšanas sistēma narkotiku jomā, kas atvieglo ātru informācijas apmaiņu gadījumos, kad nepieciešama ātra rīcība sabiedrības veselības, drošuma vai drošības nolūkos. Regulas **14. pantā** ir noteikta aģentūras kompetence narkotisko vielu prekursoru jomā. Visbeidzot, ar **15. pantu** izveido kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīklu ("virtuāla laboratorija").

IV nodaļā (16.-21. pants) ir noteikti uzdevumi, kas jāveic prasmju pilnveides ietvaros. Aģentūras kompetence saistībā ar profilaksi ir noteikta **16. pantā**. Aģentūra jau strādā šajā jomā, piem., izstrādājot Eiropas profilakses mācību programmu vai izmantojot Profilakses apmaiņas reģistru. To vajadzētu virzīt uz priekšu, ļaujot aģentūrai izstrādāt ES mēroga profilakses programmas un kampaņas, kā arī atbalstot dalībvalstis valsts kampaņu sagatavošanā. Regulas **17. pantā** ir paredzēta tādu valsts programmu akreditācijas un sertifikācijas procedūra, kas it īpaši attiecas uz valsts programmām profilaksei, ārstēšanai, kaitējuma mazināšanai un citām saistītām programmām. Šāda akreditācija vai sertifikācija sniegtu valstu iestādēm vai profesionālajām struktūrām pārliecību, ka to programmas atbilst jaunākajām zinātnes atziņām un ir pierādījušas savu lietderību. Ar **18. pantu** aģentūra tiek pilnvarota sniegt atbalstu dalībvalstīm, piem., izvērtējot un izstrādājot to valsts stratēģijas, kā arī apmainoties ar inovatīvu paraugpraksi vai citu attiecīgu informāciju. Savukārt **19. pants** dod iespēju aģentūrai savu pilnvaru ietvaros nodrošināt apmācību, veicot to kā pamatuzdevumu vai palīguzdevumu, pēdējā gadījumā to var veikt par atsevišķu maksu, ja pieņemts šāds lēmums. Regulas **20. pantā** ir izklāstītas aģentūras starptautiskās sadarbības un tehniskās palīdzības darbības, kuras tai būtu jāattīsta tālāk. Noteikumā arī precizēts, ka starptautiskā sadarbība ir daļa no aģentūras pamatuzdevumiem. Ar **21. pantu** aģentūrai tiek

piešķirtas pilnvaras būt aktīvākai ES pētniecības zināšanu cikla kontekstā. Tam vajadzētu ietvert arī aģentūras iesaistīšanos ES Inovācijas centrā iekšējās drošības jomā⁴¹.

V nodaļā (22.-34. pants) ir izklāstīti noteikumi par aģentūras organizāciju. Noteikumu pamatā ir Regula (EK) Nr. 1920/2006. Šīs nodaļas noteikumos izmaiņas ir veiktas sakarā ar vienotās pieejas īstenošanu. Aģentūras īpatnības, piemēram, zinātniskās komitejas vai valstu kontaktpunktu pastāvēšana, ir saglabātas, taču attiecīgi pielāgotas.

Aģentūras struktūra ir noteikta **22. pantā**. **23.-27. pantā** ir izklāstīts valdes sastāvs, funkcijas un darba metodes. Noteikumi ir izstrādāti, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 1920/2006 9. pantu, Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDDA*) valdes reglamentu un vienoto pieeju. Regulas **28. pantā** izklāstīti noteikumi par izpildvaldi, kas sniedz atbalstu valdei un sagatavo tās sanāksmes. Šo noteikumu pamatā ir Regulas (EK) Nr. 1920/2006 10. pants, *EMCDDA* valdes reglaments un vienotā pieeja. Izpilddirektora pienākumi ir noteikti **29. pantā**, kura pamatā ir Regulas (EK) Nr. 1920/2006 11. pants un vienotā pieeja. Savukārt **30. pantā** ir izklāstīti noteikumi par zinātnisko komiteju, un tas saskan ar Regulas (EK) Nr. 1920/2006 13. pantu. Visbeidzot, **31.-34. pantā** ir izklāstīti noteikumi par valstu kontaktpunktu *Reitox* tīklu un pašiem valstu kontaktpunktiem. Valstu kontaktpunktus nepieciešams nostiprināt saskaņā ar aģentūras pilnvaru pārskatīšanu, un tādēļ noteikumi par valstu kontaktpunktiem tika paplašināti, lai sīkāk izklāstītu to uzdevumus un pienākumus. Nepieciešams valstu kontaktpunktiem piešķirt pilnvaras rīkoties kā centrālai struktūrai dalībvalstīs attiecībā uz visiem ar narkotikām saistītiem datiem, un tiem būtu arī jāierāda pienācīga vieta valsts līmenī. Lai varētu pienācīgi pildīt savus uzdevumus, kontaktpunktu izveidei būtu jāatbilst noteiktām minimālajām prasībām, un aģentūrai vajadzētu apliecināt kontaktpunktu atbilstību šīm prasībām. Papildus šīm minimālajām prasībām dalībvalstis lemj par to, kā to tiesību sistēmā izveidot valsts kontaktpunktu.

VI nodaļā (35.-41. pants) ir ietverti finanšu noteikumi. Regulas **35. pantā** ir izklāstīti noteikumi par aģentūras vienoto programmdokumentu, kas ietver trīs gadu plānus, kā arī nākamā gada darba programmu. Šis noteikums ir pielāgots jaunākajiem finanšu noteikumiem⁴². Izmaiņas finanšu noteikumos salīdzinājumā ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006 ir veiktas sakarā ar vienotās pieejas un ES decentralizētajām aģentūrām piemērojamo finanšu noteikumu īstenošanu. Izmaiņas, kas ieviestas attiecībā uz budžeta procedūrām un pārskatu sniegšanu un budžeta izpildes apstiprināšanu, ir nelielas. Vienīgais jaunais noteikums šajā nodaļā ir **37. pants**, kas dotu iespēju aģentūrai iekasēt maksu par konkrētiem uzdevumiem, kuri nav aģentūras pamatzdevumi. Par šīs iespējas izmantošanu aģentūra lems vēlāk, kad šī regula jau būs piemērojama.

VII nodaļā (42.-44. pants) ir ietverti personāla noteikumi. Izmaiņas salīdzinājumā ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006 ir veiktas sakarā ar vienotās pieejas īstenošanu un izmaiņām Civildienesta noteikumos un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā (**42. un 44. pants**)⁴³. Savukārt **43. pantā** ir ietverti izpilddirektoram piemērojamie personāla noteikumi.

VIII nodaļā (45.-63. pants) ir ietverti vispārīgi un nobeiguma noteikumi. Izmaiņas salīdzinājumā ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006 ir veiktas sakarā ar vienotās pieejas īstenošanu un pielāgojumiem jaunākajiem tiesību aktiem. Lielākā daļa šo noteikumu jau bija iekļauti Regulā (EK) Nr. 1920/2006. Šajā nodaļā ir iekļauti arī pārejas noteikumi (**58.-61. pants**), lai

⁴¹ Padomes dokumenti 12837/19, 12496/19, 7829/20.

⁴² Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/715 (2018. gada 18. decembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu un minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 70. pantā (OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp.).

⁴³ OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.

nodrošinātu pienācīgu pāreju no Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra uz Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
 ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 168. panta 5. punktu,
 ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
 pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
 pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju¹,
 pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju²,
 saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
 tā kā:

- (1) Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs tika izveidots ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 302/93³. Šo aktu par centra izveidi pārstrādāja 2006. gadā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1920/2006⁴.
- (2) Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru izveidoja, lai tas Savienības līmenī nodrošinātu attiecīgu, objektīvu, uzticamu un salīdzināmu informāciju par narkotikām, narkomāniju un to sekām, sniedzot Savienībai un dalībvalstīm pierādījumus informētai politikas veidošanai un iniciatīvu virzīšanai narkotiku apkarošanas jomā un tādējādi nodrošinot tām pievienoto vērtību, savās attiecīgajās kompetences jomās veicot pasākumus vai pieņemot lēmumus par rīcību saistībā ar narkotiku fenomenu. Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra izveide ir acīmredzami uzlabojusi informācijas par narkotikām un narkomāniju visā Eiropā pieejamību.
- (3) Lai gan tās vispārējais mērķis joprojām ir spēkā un būtu jāsaglabā, Regula (EK) Nr. 1920/2006 pašreizējā formā vairs nav piemērota esošo un jaunu narkotiku problēmu risināšanai. Tādēļ būtu jāpārskata Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra pilnvaras, tai skaitā tā aizstāšana un pārdēvēšana par “Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru” (“aģentūra”). Tā kā ir nepieciešams veikt būtiskus grozījumus Regulā (EK) Nr. 1920/2006, lai iekļautu Vienoto pieeju par Savienības

¹ OV C , , lpp.

² OV C , , lpp.

³ Padomes Regula (EEK) Nr. 302/93 (1993. gada 8. februāris), ar ko izveido Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (OV L 36, 12.2.1993., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1920/2006 (2006. gada 12. decembris) par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (pārstrādāta versija) (OV L 376, 27.12.2006., 1. lpp.).

decentralizētām aģentūrām⁵ un ņemtu vērā narkotiku fenomena attīstības tendences, skaidrības labad minētā regula būtu jāaizstāj ar jaunu regulu.

- (4) Regulā (EK) Nr. 1920/2006 galvenā uzmanība tika pievērsta ar veselību saistītiem jautājumiem. Tomēr, risinot arī narkotiku tirgu un narkotiku piedāvājuma jautājumus, nepieciešams saprast narkotiku fenomena ietekmi uz sabiedrības veselību, samazināt narkotiku pieejamību Savienībā un ierobežot narkotiku pieprasījumu. Veselības un narkotiku piedāvājuma aspekti ir cieši saistīti. Tādēļ aģentūrai būtu jāpievēršas narkotiku fenomenam, izmantojot visaptverošāku pieeju.
- (5) Aģentūras darbs būtu jāveic, pienācīgi ņemot vērā Savienības un tās dalībvalstu attiecīgās pilnvaras narkotiku jomā. Šim darbam būtu jāattiecas uz dažādiem narkotiku fenomena aspektiem un piemērojamiem risinājumiem. To darot, aģentūrai būtu jāvadās pēc attiecīgajām Savienības pieņemtajām stratēģijām un rīcības plāniem, jo īpaši piemērojamās ES stratēģijas narkotiku jomā un rīcības plāna.
- (6) Veicot savas darbības, aģentūrai būtu jāsadarbības ar citām Savienības aģentūrām un struktūrām, it īpaši ar Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolu), Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (CEPOL), Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust), Eiropas Zāļu aģentūru (EMA), Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (ECDC) un Eiropas Izglītības un kultūras izpildāģentūru (EACEA), un būtu jāņem vērā to darbības, lai izvairītos no dublēšanās. Sadarbībai vajadzētu notikt arī starptautiskā līmenī ar attiecīgām iestādēm un struktūrām trešās valstīs un Apvienoto Nāciju Organizācijas līmenī.
- (7) Aizvien izplatītāka kļūst polinarkomānija, proti, vienas vai vairāku likumīgu vai nelikumīgu psihoaktīvu vielu vai vielu veidu vienlaicīga lietošana, kad minētās vielas tiek lietotas kopā ar narkotikām. Tādēļ aģentūrai būtu jāpievēršas atkarībām no citām vielām, ja minētās vielas tiek lietotas kopā ar narkotikām, un jāizstrādā uzraudzības sistēmas, kuras nevis koncentrētos tikai uz vienu vielu, piemēram, heroīnu, bet pievērstos svarīgajai nozīmei, kāda ir arī citu vielu vienlaicīgai vai secīgai lietošanai, piemēram, nekontrolētu opioīdu vai zāļu ļaunprātīgai lietošanai.
- (8) Aģentūrai būtu jāvirza savas darbības trīs galvenajās kompetences jomās, t.i., uzraudzība, kuras rezultātā tiek izstrādāta politika, kas sakņojas labākā informētībā; agrīna brīdināšana un riska novērtēšana, kā rezultātā tiek veikti pasākumi uz labākas informētības pamata; prasmju pilnveide, kuras rezultātā Savienība spēcīgāk reaģē uz narkotiku fenomenu.
- (9) Datu vākšanai, analīzei un izplatīšanai arī turpmāk vajadzētu būt aģentūras galvenajam uzdevumam. Standarta datus vāc ar valstu kontaktpunktu starpniecību, kuriem arī turpmāk vajadzētu būt vienam no galvenajiem datu sniedzējiem aģentūrai. Turklāt, izmantojot inovatīvas datu vākšanas metodes, aizvien vairāk ir pieejami reāllaikam pietuvinātu datu avoti. Tādēļ aģentūrai vajadzētu būt piekļuvei visiem pieejamajiem datiem, lai gūtu visaptverošu priekšstatu par narkotiku fenomenu Savienībā un ārējiem faktoriem, kas to ietekmē.
- (10) Aģentūras datu prasības būtu jāatspoguļo valstu kontaktpunktos. Tiem vajadzētu būt pilnvarotiem dalībvalstīs saņemt visus attiecīgos datus no dažādām valsts iestādēm.

⁵ Eiropas Parlamenta, ES Padomes un Eiropas Komisijas 2012. gada 19. jūlija Kopīgais paziņojums par decentralizētām aģentūrām, https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_lv.pdf.

Datu vākšana dalībvalstīs būtu pēc iespējas jāracionalizē, lai izvairītos no dubultas ziņošanas un centienu dublēšanās.

- (11) Lai kvalitatīvi un kvantitatīvi sekmētu un strukturētu datu vākšanu un informācijas apmaiņu, kā arī atbalstītu integrētas un sadarbspējīgas uzraudzības sistēmas izveidi, kas ļautu veikt uzraudzību reāllaikā, aģentūras rīcībā vajadzētu būt piemērotam digitālam risinājumam. Tam būtu jāļauj automatizēt datus un informācijas pārvaldību un apmaiņu. Šādam risinājumam būtu arī jāsekmē uz tehnoloģijām balstītu narkotiku tirgu, tai skaitā šifrētā tirgus, reāllaika uzraudzīšanu.
- (12) Lai aģentūra varētu labāk izmantot tās rīcībā esošo informāciju, piemēram, veikt proaktīvākus pasākumus, tādus kā draudu novērtēšanu, stratēģisku izlūkdatu paziņojumus un brīdinājumus, un pastiprināt Savienības gatavību turpmākajai attīstībai, būtu jāstiprina Aģentūras uzraudzības un analītiskās spējas.
- (13) Lai uzlabotu Savienības gatavību, ir arī nepieciešams iegūt visaptverošu priekšstatu par narkotiku fenomena iespējamo turpmāko attīstību. Lai sagatavotos pati un sagatavotu politikas veidotājus šādai turpmākajai attīstībai, aģentūrai būtu jāveic regulāri prognozēšanas pasākumi, kuros ņem vērā megatendences, proti, ilgtermiņa virzītājspēkus, kas ir novērojami tagad un kam, visticamāk, būs būtiska ietekme uz nākotni, un kuru mērķis ir konstatēt jaunas problēmas un iespējas reaģēt uz narkotiku problēmām.
- (14) Narkotiku fenomens aizvien vairāk tiek balstīts uz tehnoloģijām, kā to atkal parādīja Covid-19 pandēmija, kad tika novērota plašāka jaunu tehnoloģiju ieviešana narkotiku izplatīšanas veicināšanai. Tiek lēsts, ka apmēram divas trešdaļas no piedāvājumiem šifrētajos tirgos ir saistīti ar narkotikām. Narkotiku tirdzniecībā izmanto dažādas platformas, tai skaitā sociālo mediju tīklus un mobilās lietotnes. Šī attīstības tendence ir atspoguļota reakcijā uz narkotiku fenomenu, aizvien vairāk izmantojot mobilās lietotnes un e-veselības sistēmas starpniecību. Aģentūrai, sadarbojoties ar citām attiecīgajām Savienības aģentūrām un izvairoties no centienu dublēšanās, būtu jāuzrauga šādas norises kā daļa no savas visaptverošās pieejas narkotiku fenomenam.
- (15) Problēmas saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām, kas rada sabiedrības veselības riskus un sociālos riskus visā Savienībā, būtu jārisina Savienības līmenī. Tādēļ ir nepieciešams tās uzraudzīt un, lai nodrošinātu ātru reaģēšanu, uzturēt ES agrīnās brīdināšanas sistēmu. Informācijas apmaiņa un agrīnās brīdināšanas sistēma attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām, tai skaitā sākotnējais ziņojums un jaunu psihoaktīvo vielu riska novērtējums, nesen ir grozītas, un tām būtu jāpaliek nemainīgām.
- (16) Pamatojoties uz aģentūras īstenotu pastiprinātu uzraudzību un pieredzi, kas gūta jaunu psihoaktīvo vielu radītā riska novērtēšanā, aģentūrai būtu jāattīsta vispārējas draudu novērtēšanas spējas. Steidzami ir vajadzīgas lielākas proaktīvās spējas ātri identificēt jaunus draudus un informēt par pretpasākumu izstrādi, jo modernā narkotiku fenomena dinamiskā daba nozīmē to, ka saistītas problēmas var strauji izplatīties pāri robežām.
- (17) Tā kā bīstamas vielas var kaitēt sabiedrības veselībai, aģentūrai vajadzētu būt iespējai izdot brīdinājumus. Šādas funkcijas atbalstam aģentūrai būtu jāizstrādā Eiropas brīdināšanas sistēma narkotiku jomā, kas būtu pieejama valstu iestādēm. Šādai sistēmai būtu jāatvieglo ātra informācijas apmaiņa, kam varētu būt nepieciešama ātra rīcība sabiedrības veselības, drošuma un drošības nolūkos. Aģentūrai vajadzētu būt iespējai informēt ne tikai valstu iestādes, bet arī šo vielu iespējamajos lietotājus.

- (18) Narkotisko vielu prekursori ir vielas, kas nepieciešamas tādu narkotiku ražošanai kā amfetamīni, kokaīns un heroīns. Tā kā palielinās nelikumīgo narkotiku ražošana Savienībā, būtu jāpastiprina darbs, lai novērstu narkotisko vielu prekursoru nelegālu tirdzniecību un novirzīšanu no likumīgiem kanāliem uz nelikumīgu narkotiku ražošanu. Lai atbalstītu šos centienus, aģentūrai būtu jāpiedalās narkotisko vielu prekursoru nelegālas tirdzniecības un novirzīšanas uzraudzībā un jāpalīdz Komisijai īstenot Savienības tiesību aktus narkotisko vielu prekursoru jomā.
- (19) Tā kā aizvien palielinās nepieciešamība pēc kriminālistikas un toksikoloģiskas informācijas un speciālām zināšanām un trūkst koordinācijas starp laboratorijām dalībvalstīs, nepieciešams izveidot “virtuālu” laboratoriju, t.i., kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīklu, kurā apkopotas zināšanas narkotiku un ar narkotikām saistīta kaitējuma jomā. Šai “virtuālajai” laboratorijai vajadzētu dot iespēju aģentūrai piekļūt attiecīgai informācijai, palielināt tās spējas šajā jomā un atbalstīt zināšanu apmaiņu starp attiecīgajām laboratorijām dalībvalstīs, neradot lielas izmaksas savas laboratorijas izveidei un uzturēšanai.
- (20) Kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīkls pārstāvētu dalībvalstis, jo tām būs ļauts šim tīklam izraudzīties divas laboratorijas, kurām ir speciālas zināšanas kriminālistikas un toksikoloģijas jomā. Lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku aptvērumu, būtu jādod iespēja piedalīties tīklā arī ekspertiem no citām laboratorijām, kuras ir būtiskas aģentūras darbam, tai skaitā no Eiropas muitas laboratoriju tīkla. Šāda sadarbība ļautu visām iesaistītajām laboratorijām savstarpēji mācīties dažādās jomās.
- (21) Lai uzlabotu zināšanas šajā jomā un atbalstītu dalībvalstis, aģentūrai būtu jānosaka un jāfinansē attiecīgi projekti, piemēram, atsaucēs standartu izstrāde jaunām narkotikām, toksikoloģisko vai farmakoloģisko pētījumu izstrāde un zāļu profilēšana. Šāda pieeja atbalstītu informācijas apmaiņu starp attiecīgajām laboratorijām un samazinātu atsevišķo laboratoriju izdevumus.
- (22) Tā kā aģentūrai ir pieejami dati un nepieciešamā zinātniskā pieredze, lai izstrādātu un veicinātu uz pierādījumiem balstītas profilakses stratēģijas, tā būtu jāiesaista profilakses darbā, it īpaši apmaiņā ar paraugpraksi un pētījumu par narkotiku profilaksi īstenojamiem rezultātiem, ar narkotikām saistītas noziedzības novēršanā un ar narkotikām saistīta kaitējuma novēršanā, tai skaitā izstrādājot kvalitātes standartus narkomānijas profilaksei (Eiropas narkomānijas profilakses kvalitātes standartus) vai mācību programmu, kurā lēmumu pieņēmējiem un politikas veidotājiem sniegtas zināšanas par visefektīvākajiem uz pierādījumiem balstītiem profilakses pasākumiem un pieejām (Eiropas Profilakses mācību programma).
- (23) Ņemot vērā tās Savienības dimensiju, aģentūrai vajadzētu būt iespējai novērtēt valstu pasākumus un apmācību, piemēram, attiecībā uz profilaksi, ārstēšanu, kaitējuma mazināšanu un citiem saistītiem pasākumiem, lai pārliecinātos, vai tie atbilst jaunākajām zinātnes atziņām un ir pierādījuši savu lietderību. Dalībvalstīm vai attiecīgām profesionālajām struktūrām vajadzētu dot iespēju izmantot akreditāciju vai sertifikāciju kā to darba kvalitātes zīmi.
- (24) Ņemot vērā to, ka aģentūrai ir unikāls stāvoklis Savienības līmenī, kas tai ļauj salīdzināt datus un paraugpraksi, aģentūrai būtu jāatbalsta valstu stratēģiju narkotiku jomā izvērtēšana un izstrāde strukturētākā veidā visās dalībvalstīs, it īpaši attiecībā uz politikas izstrādi. Turklāt būtu jāstiprina aģentūras loma, nodrošinot apmācību un sniedzot atbalstu dalībvalstīm kvalitātes standartu un labas prakses īstenošanā, ņemot vērā tās pieredzi šajās jomās.

- (25) Aģentūras pienākumi starptautiskās sadarbības jomā būtu jādefinē skaidrāk, lai tā varētu pilnībā iesaistīties šādās darbībās un atbildēt uz trešo valstu un struktūru pieprasījumiem. Aģentūrai būtu jāspēj palīdzēt izstrādāt un īstenot Savienības narkotiku politikas ārējo dimensiju un Savienības vadošo lomu daudzpusējā līmenī, kas būtu līdzeklis, lai nodrošinātu efektīvu un saskaņotu Savienības narkotiku politikas īstenošanu tās teritorijā un starptautiskā līmenī. Lai aģentūra šim uzdevumam varētu piešķirt pietiekamus resursus, darbam starptautiskās sadarbības jomā vajadzētu būt vienam no aģentūras pamatzdevumiem. Tā pamatā vajadzētu būt aģentūras starptautiskās sadarbības satvaram, kurš atbilstu Savienības starptautiskās sadarbības prioritātēm un būtu regulāri jāpārskata, lai nodrošinātu, ka tas pienācīgi atspoguļo starptautiskās norises.
- (26) Lai palīdzētu Savienības drošības pētījumu finansējumam izvērst visu savu potenciālu un apmierināt narkotiku politikas vajadzības, aģentūrai būtu jāpalīdz Komisijai noteikt galvenās pētniecības tēmas, kā arī izstrādāt un īstenot Savienības pētniecības un inovāciju pamatprogrammas, kuras attiecas uz aģentūras darbības mērķiem. Kad aģentūra palīdz Komisijai noteikt galvenās pētniecības tēmas un izstrādāt un īstenot kādu Savienības pamatprogrammu, tai nebūtu jāsaņem finansējums no minētās programmas, lai izvairītos no iespējama interešu konflikta. Visbeidzot, aģentūrai būtu jāpiedalās Savienības mēroga iniciatīvās, kas attiecas uz pētniecību un inovāciju, lai nodrošinātu, ka tās darbībām nepieciešamās tehnoloģijas tiek izstrādātas un ir pieejamas izmantošanai.
- (27) Sagatavojot savus lēmumus, valdei būtu jāsaņem palīdzība no izpildvaldes. Aģentūra būtu jāvada izpilddirektoram. Valdei un izpilddirektoram attiecīgos zinātniskos jautājumos turpinātu palīdzēt zinātniskā komiteja.
- (28) Valstu kontaktpunktiem vajadzētu būt vienam no galvenajiem datu sniedzējiem aģentūrai. Nepieciešams noteikt minimālās prasības kontaktpunktu izveidei dalībvalstīs un to sertificēšanai, ko veic aģentūra. Lai nodrošinātu valstu kontaktpunktu pienācīgu darbību, tie būtu jāizveido pastāvīgi, ar tiem atvēlētu budžetu un noteiktu neatkarības pakāpi savu funkciju pildīšanā.
- (29) Aģentūrai vajadzētu būt pienācīgiem resursiem, lai tā varētu veikt savus uzdevumus, un autonomam budžetam. Tā būtu jāfinansē galvenokārt no iemaksas no Savienības vispārējā budžeta. Savienības budžeta procedūra būtu jāpiemēro attiecībā uz Savienības iemaksu un visām citām subsīdijām, ko piešķir no Savienības vispārējā budžeta. Grāmatvedības revīzijas būtu jāveic Eiropas Savienības Revīzijas palātai.
- (30) Iekasētas maksas papildina aģentūras finansējumu, un to izmantošanu var apsvērt konkrētos gadījumos, kurus var skaidri nodalīt no aģentūras pamatzdevumiem. Jebkādai aģentūras piemērotai maksai būtu jāsedz tās izmaksas par attiecīgo pakalpojumu.
- (31) Izpilddirektoram būtu Eiropas Parlamentam un Padomei jāiesniedz aģentūras gada darbības pārskats. Turklāt Eiropas Parlamentam un Padomei vajadzētu būt iespējai uzaicināt izpilddirektoru sniegt ziņojumu par savu pienākumu izpildi.
- (32) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001⁶ būtu jāpiemēro aģentūrai. Aģentūrai būtu jānodrošina pēc iespējas lielāka pārredzamība attiecībā uz tās darbību, neapdraudot tās operāciju mērķa sasniegšanu.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).

- (33) Aģentūrai piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013⁷ un Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienų Komisijas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumu par iekšējo izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*)⁸, kam Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs jau ir pievienojies.
- (34) Lai kontrolētu un nodrošinātu Aģentūras darbību un to, ka tās pilnvaras ļauj tai veikt nepieciešamās darbības, ko prasa norises narkotiku tirgū un politikā, regulāri veic aģentūras darba ārēju novērtējumu un vajadzības gadījumā attiecīgi pielāgo tās pilnvaras.
- (35) Aģentūrai, īstenojot savu darba programmu, būtu cieši jāsadarbojas ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām, citām valsts un nevalstiskām struktūrām un attiecīgām tehniskām struktūrām Savienībā un ārpus tās, it īpaši nolūkā izvairīties no darba dublēšanās un nodrošināt piekļuvi visiem datiem un rīkiem, kas vajadzīgi tās pilnvaru īstenošanai.
- (36) Aģentūra aizstāj Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 1920/2016, un ir tā pēctece. Tādēļ tai vajadzētu būt tiesību un saistību pārņēmējai attiecībā uz visiem centra līgumiem, tostarp darba līgumiem, saistībām un iegūto īpašumu. Starptautiskajiem nolīgumiem, kurus Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs noslēdzis pirms šīs regulas piemērošanas dienas, būtu jāpaliek spēkā.
- (37) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, izveidot aģentūru, kas risinātu narkotiku fenomenu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

AĢENTŪRAS MĒRĶI UN VISPĀRĒJIE UZDEVUMI

1. pants

Aģentūras izveide

1. Ar šo regulu izveido Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru ("aģentūra").
2. Aģentūra aizstāj Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006, un ir tā pēctece.

2. pants

Juridiskais statuss un galvenā mītne

1. Aģentūra ir Savienības struktūra, kam piemīt tiesībspēja.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁸ OV L 136, 31.5.1999., 15. lpp.

2. Katrā dalībvalstī aģentūrai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, kādu šo valstu tiesību akti piešķir juridiskām personām. Jo īpaši tā var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesos.
3. Aģentūras mītne atrodas Lisabonā, Portugālē.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas.

- (1) “narkotikas” ir narkotiskās vielas, kas definētas Padomes Pamatlēmuma 2004/757/TI⁹ 1. panta 1. punktā;
- (2) “jaunas psihoaktīvas vielas” ir vielas, kas definētas Padomes Pamatlēmuma 2004/757/TI 1. panta 4. punktā;
- (3) “polinarkomānija” ir vienas vai vairāku likumīgu vai nelikumīgu psihoaktīvu vielu vai vielu veidu vienlaicīga lietošana, kad minētās vielas tiek lietotas kopā ar narkotikām;
- (4) “narkotisko vielu prekursori” ir vielas, kuras kontrolē un uzrauga saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 273/2004¹⁰ un Padomes Regulu (EK) Nr. 111/2005¹¹;
- (5) “iesaistītās valstis” ir dalībvalstis un trešās valstis, kuras ir noslēgušas nolīgumu ar Savienību saskaņā ar 54. pantu;
- (6) “starptautiska organizācija” ir organizācija un tai pakārtotas struktūras, kas ir starptautisko publisko tiesību subjekti, vai jebkura cita struktūra, kura ir izveidota ar divu vai vairāku valstu nolīgumu vai uz tāda nolīguma pamata;
- (7) “ANO konvencijas narkotiku jomā” ir Apvienoto Nāciju Organizācijas 1961. gada Vienotā konvencija par narkotiskajām vielām, kas grozīta ar 1972. gada Protokolu¹², Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvencija par psihotropajām vielām¹³ un 1988. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija pret narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti¹⁴;
- (8) “ANO sistēma” ir kontroles mehānisma sistēma, kas izveidota ar ANO konvencijām narkotiku jomā.

4. pants

Aģentūras vispārējais uzdevums

⁹ Padomes Pamatlēmums 2004/757/TI (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā (OV L 335, 11.11.2004., 8. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 273/2004 (2004. gada 11. februāris) par narkotisko vielu prekursoriem (OV L 47, 18.2.2004., 1. lpp.).

¹¹ Padomes Regula (EK) Nr. 111/2005 (2004. gada 22. decembris), ar ko paredz noteikumus par uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Kopien un trešām valstīm (OV L 22, 26.1.2005., 1. lpp.).

¹² Apvienoto Nāciju Organizācijas līgumu krājums, 976. sēj., Nr. 14152.

¹³ Apvienoto Nāciju Organizācijas līgumu krājums, 1019. sēj., Nr. 14956.

¹⁴ Apvienoto Nāciju Organizācijas līgumu krājums, 1582. sēj., Nr. 27627.

Aģentūra sniedz Savienībai un tās dalībvalstīm uz faktiem balstītu, objektīvu, ticamu un salīdzināmu informāciju, nodrošina agrīnu brīdināšanu un riska novērtēšanu Savienības līmenī attiecībā uz narkotikām, narkomāniju un to sekām, un narkotiku tirgiem, kā arī iesaka piemērotas un konkrētas, uz pierādījumiem balstītas darbības par to, kā savlaicīgi risināt saistītās problēmas.

5. pants

Konkrētie uzdevumi

1. Lai izpildītu 4. pantā noteikto vispārējo uzdevumu, aģentūra veic uzdevumus, kas ir šādi:
 - (a) uzraudzības pasākumi, kuri ietver:
 - (1) informācijas un datu vākšanu saskaņā ar 6. panta 1. punktu;
 - (2) informācijas un datu izplatīšanu saskaņā ar 6. panta 5. punktu un
 - (3) narkotiku fenomena uzraudzību saskaņā ar 7. pantu, īpaši pievēršoties sabiedrības veselības, drošuma un drošības dimensijai;
 - (b) gatavības pasākumi, kas ietver:
 - (1) informācijas apmaiņu un agrīnās brīdināšanas sistēmu attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām, tai skaitā sākotnējā ziņojuma un riska novērtējuma sagatavošanu saskaņā ar 8.-11. pantu;
 - (2) draudu novērtēšanu un gatavību tiem atbilstoši 12. pantam;
 - (3) Eiropas brīdināšanas sistēmas narkotiku jomā izveidi un darbību saskaņā ar 13. pantu;
 - (4) norišu uzraudzību saistībā ar narkotisko vielu prekursoru nelegālu tirdzniecību un novirzīšanu un tiesību aktu narkotisko vielu prekursoru jomā īstenošanas sekmēšanu saskaņā ar 14. pantu;
 - (5) kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīkla izveidi un darbību saskaņā ar 15. pantu;
 - (c) prasmju pilnveides pasākumi, kas ietver:
 - (1) Savienības mēroga profilakses programmu un kampaņu izstrādi, izvēršanu un sekmēšanu saskaņā ar 16. pantu;
 - (2) valsts pasākumu akreditāciju un sertifikāciju saskaņā ar 17. pantu;
 - (3) atbalstu dalībvalstīm saskaņā ar 18. pantu;
 - (4) apmācību saskaņā ar 19. pantu;
 - (5) starptautisko sadarbību un tehnisko palīdzību saskaņā ar 20. pantu;
 - (6) pētniecības un inovācijas darbības saskaņā ar 21. pantu.
2. Aģentūra izveido un koordinē 31. pantā minēto tīklu, apspriežoties un sadarbojoties ar kompetentajām iestādēm un organizācijām iesaistītajās valstīs.
3. Aģentūra, izpildot un īstenojot 1. punktā minētos uzdevumus, rīkojas objektīvi, neitrāli un stingri zinātniski.
4. Aģentūra uzlabo koordināciju starp valstu un Savienības darbībām, kas ietilpst aģentūras darbības jomā, un sekmē informācijas apmaiņu starp lēmumu

pieņēmējiem, pētniekiem, speciālistiem un tām valsts un nevalstiskajām organizācijām, kas iesaistītas ar narkotikām saistītu jautājumu risināšanā.

5. Aģentūra vajadzības gadījumā atbalsta Komisiju, dalībvalstis un citas attiecīgās ieinteresētās personas, kas noteiktas piemērojamajās Savienības stratēģijās narkotiku jomā, minēto stratēģiju īstenošanā.
6. Aģentūra, izpildot un īstenojot 1. punktā minētos uzdevumus, vajadzības gadījumā var organizēt ekspertu sanāksmes, izveidot *ad hoc* darba grupas un finansēt projektus.
7. Aģentūra, izpildot un īstenojot 1. punktā minētos uzdevumus, aktīvi sadarbojas ar citām Savienības decentralizētajām aģentūrām un struktūrām, it īpaši ar Eiropolu, *Eurojust*, Eiropas Zāļu aģentūru, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām ieinteresētajām personām ar mērķi panākt maksimālu efektivitāti narkotiku fenomena uzraudzībā, izvērtēšanā un reaģēšanā uz to.
8. Savu pilnvaru ietvaros aģentūra pēc savas iniciatīvas var iesaistīties komunikācijas pasākumos. Resursu piešķiršana komunikācijas pasākumiem netraucē 1. punktā minēto uzdevumu efektīvai izpildei. Komunikācijas pasākumus veic saskaņā ar attiecīgajiem komunikācijas un izplatīšanas plāniem, kurus ir pieņēmusi valde.

II NODAĻA

UZRAUDZĪBA

6. pants

Informācijas un datu vākšana un izplatīšana

1. Aģentūra:
 - (a) vāc visu attiecīgo informāciju un datus, tai skaitā valstu kontaktpunktu paziņoto informāciju un datus, kas iegūti pētniecībā, no publiskajiem avotiem, un datus no Savienības, nevalstisko organizāciju avotiem un kompetentajām starptautiskajām organizācijām;
 - (b) vāc informāciju un datus, kas vajadzīgi polinarkomānijas uzraudzībai, kā minēts 7. panta 1. punkta c) apakšpunktā;
 - (c) vāc pieejamo informāciju un datus no valstu kontaktpunktiem un Eiropola valsts vienībām par jaunām psihoaktīvām vielām un bez liekas kavēšanās paziņo minēto informāciju valstu kontaktpunktiem un Eiropola valsts vienībām, kā arī Komisijai;
 - (d) vāc un analizē informāciju un datus par narkotisko vielu prekursoriem, to novirzīšanu un nelegālu tirdzniecību;
 - (e) veic un pasūta izpēti un uzraudzības pētījumus, apsekojumus, priekšizpēti un izmēģinājuma projektus, kas vajadzīgi tās uzdevumu izpildei;
 - (f) nodrošina informācijas un datu labāku salīdzināmību, objektivitāti un uzticamību Savienības līmenī, nosakot rādītājus un nesaistošus kopīgus standartus, kuru ievērošanu aģentūra var ieteikt, lai nodrošinātu dalībvalstīs un Savienībā izmantoto vērtēšanas metožu lielāku vienveidību; aģentūra jo īpaši izstrādā rīkus un instrumentus, lai palīdzētu dalībvalstīm uzraudzīt un novērtēt

savu iekšējo politiku un lai palīdzētu Komisijai uzraudzīt un novērtēt Savienības politikas jomas.

2. Aģentūra ar valstu kontaktpunktu starpniecību vāc attiecīgos valstu datus. Tā arī cieši sadarbojas ar citām valstis, Eiropas un starptautiskām organizācijām un struktūrām, kuru rīcībā jau ir šāda veida informācija.
3. Aģentūra savu pilnvaru ietvaros izstrādā datu vākšanas metodes un pieejas, tai skaitā īstenojot projektus ar ārējiem partneriem.
4. Aģentūra var izstrādāt nepieciešamos digitālos risinājumus, ar kuru palīdzību tiek pārvaldīta informācija un dati un tiek veikta automātiska apmaiņa ar tiem.

Ja šādi digitāli risinājumi tiek izstrādāti, tie:

- (a) dod iespēju automatizēti vākt datus, tai skaitā publiskajos avotos pieejamo informāciju, saglabājot iespēju sniegt datus manuāli;
 - (b) izmanto mākslīgo intelektu datu validēšanai, analīzei un automatizētai ziņošanai;
 - (c) ļauj veikt datorizētu informācijas, datu un dokumentu apstrādi un apmaiņu.
5. Aģentūra informāciju un datus izplata šādi:
 - (a) tās sagatavoto informāciju, tai skaitā attiecībā uz jaunākajām norisēm un mainīgajām tendencēm, dara pieejamu Savienībai, dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām;
 - (b) nodrošina tās veiktās analīzes rezultātu, secinājumu un ziņojumu plašu izplatīšanu;
 - (c) nodrošina tādu uzticamu datu plašu izplatīšanu, kas neietver sensitīvus neklasificētus un klasificētus datus, uz aģentūras apkopoto datu pamata publicējot regulāru ziņojumu par narkotiku fenomena stāvokli, tai skaitā datus par jaunām tendencēm;
 - (d) izveido un dara pieejamus publiskus zinātniskās dokumentācijas resursus un palīdz sekmēt informēšanu;
 - (e) sniedz informāciju par kvalitātes standartiem, inovatīvu paraugpraksi un īstenojamiem pētījumu rezultātiem dalībvalstīs un veicina apmaiņu ar šādiem standartiem un praksi un to īstenošanu.
 6. Aģentūra nevāc datus, kas ļautu identificēt personas vai nelielas personu grupas. Tā atturas nodot informāciju, kas attiecas uz konkrētām personām.

7. pants

Narkotiku fenomena uzraudzība

1. Aģentūra uzrauga:
 - (a) narkotiku fenomenu Savienībā visaptveroši, izmantojot epidemioloģiskus un citus rādītājus, aptverot veselības, drošuma un drošības aspektus, tai skaitā īstenojot piemērojamās Savienības stratēģijas narkotiku jomā;
 - (b) narkotiku fenomena attīstības tendences Savienībā un starptautiskā mērogā, ciktāl tās ietekmē Savienību; tas ietver uzraudzību pār jauno tehnoloģiju

izmantošanu narkotiku dienestos vai nelegālā narkotiku tirdzniecībā un attiecīgā gadījumā pār saiknēm ar citām noziedzības jomām;

- (c) polinarkomāniju un tās sekas, it īpaši ietekmi uz politiku un pasākumiem, kuras izriet no mijiedarbības starp narkotisko vielu lietošanu ar vienu vai vairākām likumīgām vai nelikumīgām psihoaktīvām vielām vai vielu veidiem; ieskaitot paaugstināto veselības risku un sociālās problēmas, kas var rasties, vairākas narkotikas vai citas psihoaktīvas vielas lietojot vienlaicīgi vai secīgi īsā laikā vai dažādas vielas ražojot vai pārdodot kopā; nepieciešamību aplūkot narkotiku lietošanas un atkarības kopīgos cēloņus; un to ietekmi uz uzraudzību un paraugprakses apmaiņu, kas rodas, politiku un pasākumus visaptveroši vērsot uz vairākām vielām;
 - (d) ar narkotikām saistītas problēmas un piemērotos risinājumus, it īpaši inovatīvas paraugprakses un pētījumu rezultātu īstenošanu;
 - (e) sadarbībā ar Eiropolu un ar valstu kontaktpunktu un Eiropola valstu vienību atbalstu – visas jaunās psihoaktīvās vielas, par kurām ziņojušas dalībvalstis;
 - (f) narkotisko vielu prekursorus un to nelegālu tirdzniecību un novirzīšanu;
 - (g) Savienības un valstu politiku narkotiku jomā, tai skaitā ar mērķi atbalstīt tās izstrādi un neatkarīgu novērtēšanu;
 - (h) sadarbībā ar Eiropolu to attiecīgo pilnvaru ietvaros – uz tehnoloģijām balstītus narkotiku tirgus.
2. Pamatojoties uz savām uzraudzības darbībām, aģentūra apzina inovatīvu paraugpraksi un to pilnveido. Aģentūra sniedz un apmainās ar informāciju par inovatīvu paraugpraksi dalībvalstīs un sekmē šādas prakses apmaiņu starp dalībvalstīm.
3. Aģentūra veic regulārus prognozēšanas pasākumus, kuros ņem vērā pieejamo informāciju. Pamatojoties uz to, aģentūra izstrādā attiecīgas prognozes turpmākās politikas narkotiku jomā veidošanai.

III NODAĻA

GATAVĪBA

8. pants

Informācijas apmaiņa par jaunām psihoaktīvām vielām un agrīnās brīdināšanas sistēma attiecībā uz tām

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka tās valsts kontaktpunkts un tās Eiropola valsts vienība laikus un bez liekas kavēšanās sniedz aģentūrai un Eiropolam – ņemot vērā to attiecīgās pilnvaras – pieejamo informāciju par jaunām psihoaktīvām vielām.
- Informācija attiecas uz minēto vielu atklāšanu un identificēšanu, lietošanu un lietošanas paradumiem, šo vielu izgatavošanu, ieguvi, izplatīšanu un izplatīšanas metodēm, nelegālu tirdzniecību un to komerciālo, medicīnisko un zinātnisko pielietojumu, kā arī iespējamajiem un apzinātajiem riskiem.
2. Aģentūra sadarbībā ar Eiropolu vāc, apkopo, analizē un izvērtē informāciju par jaunām psihoaktīvām vielām. Tā savlaicīgi paziņo šo informāciju valstu

kontaktpunktiem, Eiropola valsts vienībām un Komisijai ar mērķi sniegt tiem visu informāciju, kas nepieciešama agrīnās brīdināšanas nolūkā.

Aģentūra sagatavo sākotnējo ziņojumu vai apvienoto sākotnējo ziņojumu saskaņā ar 9. pantu, pamatojoties uz informāciju, kas savākta saskaņā ar pirmo daļu.

9. pants

Sākotnējais ziņojums

1. Kad aģentūra, Komisija vai dalībvalstu vairākums uzskata, ka vienā vai vairākās dalībvalstīs apkopotā informācija par jaunu psihoaktīvo vielu rada pamatu bažām, ka šī jaunā psihoaktīvā viela varētu radīt veselības vai sociālos riskus Savienības līmenī, aģentūra sagatavo sākotnējo ziņojumu par jauno psihoaktīvo vielu.
Pirmās daļas nolūkā dalībvalstis informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par savu vēlmi, lai tiek sagatavots sākotnējais ziņojums. Ja ir panākts dalībvalstu balsu vairākums, Komisija attiecīgi dod rīkojumu aģentūrai un par to informē dalībvalstis.
2. Sākotnējā ziņojumā ietver:
 - (a) sākotnēju norādi par tādu incidentu veidu, skaitu un apmēru, kuros parādās veselības un sociālās problēmas, kurās varētu būt iesaistīta jaunā psihoaktīvā viela, un jaunās psihoaktīvās vielas lietošanas paradumiem;
 - (b) sākotnēju norādi par jaunās psihoaktīvās vielas ķīmisko un fizikālo īpašību aprakstu un tās izgatavošanai vai ieguvei izmantotajām metodēm un prekursoriem;
 - (c) sākotnēju norādi par jaunās psihoaktīvās vielas farmakoloģisko un toksikoloģisko īpašību aprakstu;
 - (d) sākotnēju norādi par noziedzīgu grupu iesaistīšanos jaunās psihoaktīvās vielas ražošanā vai izplatīšanā;
 - (e) informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas pielietojumu medicīnā un veterinārijā, tostarp izmantojot to kā cilvēkiem paredzēto zāļu vai veterināro zāļu aktīvo vielu;
 - (f) informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas komerciālo un rūpniecisko pielietojumu, par šāda pielietojuma apmēru, kā arī tās izmantošanu zinātniskās izpētes un tehnoloģiju izstrādes nolūkos;
 - (g) informāciju par to, vai uz jauno psihoaktīvo vielu attiecas jebkādi ierobežojoši pasākumi dalībvalstīs;
 - (h) informāciju par to, vai jaunā psihoaktīvā viela pašlaik tiek vai ir tikusi novērtēta ANO sistēmā;
 - (i) citu attiecīgu informāciju, ja tā ir pieejama.
3. Sākotnējā ziņojuma sagatavošanā aģentūra izmanto tās rīcībā esošo informāciju.
4. Ja aģentūra uzskata to par nepieciešamu, tā pieprasa valstu kontaktpunktiem sniegt papildu informāciju par jauno psihoaktīvo vielu. Valstu kontaktpunkti sniedz minēto informāciju divu nedēļu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas.
5. Kad aģentūra atbilstoši pirmajai daļai sākusi sagatavot sākotnējo ziņojumu, tā bez liekas kavēšanās lūdz Eiropas Zāļu aģentūrai sniegt informāciju par to, vai Savienības vai valsts līmenī jaunā psihoaktīvā viela ir aktīvā viela, kas ietilpst:

- (a) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, kuras ir saņēmušas tirdzniecības atļauju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/83/EK¹⁵, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/82/EK¹⁶ vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 726/2004¹⁷;
- (b) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, par kurām iesniegts pieteikums tirdzniecības atļaujas saņemšanai;
- (c) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, kuru tirdzniecības atļauju kompetentā iestāde ir apturējusi;
- (d) neregistrētu cilvēkiem paredzētu zāļu sastāvā, kas minētas Direktīvas 2001/83/EK 5. panta 1. un 2. punktā, vai tādu veterināro zāļu sastāvā, ko ekstemporāli izgatavojusi persona, kurai tas atļauts saskaņā ar valsts tiesībām saskaņā ar Direktīvas 2001/82/EK 10. panta 1. punkta c) apakšpunktu;
- (e) pētāmā preparātā, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/20/EK¹⁸ 2. panta d) punktā.

Ja informācija attiecas uz dalībvalstu izsniegtām tirdzniecības atļaujām, attiecīgās dalībvalstis sniedz Eiropas Zāļu aģentūrai šādu informāciju pēc tās lūguma.

6. Kad aģentūra atbilstoši pirmajai daļai sākusi sagatavot sākotnējo ziņojumu, tā bez liekas kavēšanās lūdz Eiropam sniegt informāciju par noziedzīgu grupu iesaistīšanos jaunās psihoaktīvās vielas ražošanā, izplatīšanā un izplatīšanas metodēs, jaunās psihoaktīvās vielas nelegālā tirdzniecībā un jebkādā jaunās psihoaktīvās vielas izmantošanā.
7. Kad aģentūra atbilstoši pirmajai daļai sākusi sagatavot sākotnējo ziņojumu, tā bez liekas kavēšanās lūdz Eiropas Ķimikāliju aģentūrai, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei sniegt to rīcībā esošo informāciju un datus par jauno psihoaktīvo vielu.
8. Sadarbību starp aģentūru un 5., 6. un 7. punktā minētajām Savienības decentralizētajām aģentūrām sīkāk reglamentē darba vienošanās. Šādas darba vienošanās noslēdz saskaņā ar 53. panta 2. punktu.
9. Aģentūra ievēro tai paziņotos informācijas izmantošanas nosacījumus, tostarp nosacījumus par piekļuvi dokumentiem, informācijas un datu drošību un konfidencialu datu, tostarp trešo personu sensitīvu datu un konfidencialas komerciālās informācijas, aizsardzību.
10. Aģentūra sākotnējo ziņojumu iesniedz Komisijai un dalībvalstīm piecu nedēļu laikā pēc 5., 6. un 7. punktā minēto informācijas pieprasījumu iesniegšanas.
11. Ja aģentūra vāc informāciju par vairākām jaunām psihoaktīvām vielām, kuras tā uzskata par vielām ar līdzīgu ķīmisko struktūru, aģentūra sešu nedēļu laikā pēc 5., 6.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/82/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz veterinārajām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 1. lpp.).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 726/2004 (2004. gada 31. marts), ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru (OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/20/EK (2001. gada 4. aprīlis) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz labas klīniskās prakses ieviešanu klīniskās izpētes veikšanā ar cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 121, 1.5.2001., 34. lpp.).

un 7. punktā minēto informācijas pieprasījumu iesniegšanas iesniedz Komisijai un dalībvalstīm atsevišķus sākotnējos ziņojumus vai apvienotus sākotnējos ziņojumus attiecībā uz vairākām jaunām psihoaktīvām vielām ar noteikumu, ka katras jaunās psihoaktīvās vielas īpašības ir skaidri identificētas.

10. pants

Riska novērtēšanas procedūra un ziņojums

1. Divu nedēļu laikā pēc 9. panta 10. punktā minētā sākotnējā ziņojuma saņemšanas Komisija var pieprasīt aģentūrai novērtēt iespējamās jaunās psihoaktīvās vielas radītos riskus un sagatavot riska novērtējuma ziņojumu, ja sākotnējā ziņojumā minētais liecina, ka viela var radīt nopietnus sabiedrības veselības riskus un attiecīgā gadījumā nopietnus sociālos riskus. Riska novērtēšanu veic zinātniskā komiteja.
2. Divu nedēļu laikā pēc 9. panta 11. punktā minētā apvienotā sākotnējā ziņojuma saņemšanas Komisija var pieprasīt aģentūrai novērtēt iespējamās vairāku jaunu psihoaktīvu vielu ar līdzīgu ķīmisko struktūru radītos riskus un sagatavot apvienotu riska novērtējuma ziņojumu, ja apvienotajā sākotnējā ziņojumā minētais liecina, ka viela var radīt nopietnus sabiedrības veselības riskus un attiecīgā gadījumā nopietnus sociālos riskus. Apvienoto riska novērtēšanu veic zinātniskā komiteja.
3. Riska novērtējuma ziņojums vai apvienotais riska novērtējuma ziņojums ietver:
 - (a) pieejamo informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas ķīmiskajām un fizikālajām īpašībām un tās izgatavošanai vai ieguvei izmantotajām metodēm un prekursoriem;
 - (b) pieejamo informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas farmakoloģiskajām un toksikoloģiskajām īpašībām;
 - (c) analīzi par veselības riskiem, kas saistīti ar jauno psihoaktīvo vielu, jo īpaši attiecībā uz tās akūtu un hronisku toksiskumu, pārmērīgas lietošanas risku, spēju izraisīt atkarību, lietošanas fizisko ietekmi un ietekmi uz psihi un uzvedību;
 - (d) analīzi par sociālajiem riskiem, kas saistīti ar jauno psihoaktīvo vielu, jo īpaši par tās ietekmi uz lietotāja sociālās funkcionēšanas spējām, sabiedrisko kārtību un noziedzīgām darbībām, un noziedzīgu grupu iesaistīšanos jaunās psihoaktīvās vielas izgatavošanā un izplatīšanā, izplatīšanas metodēm un nelegālo tirdzniecību;
 - (e) pieejamo informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas lietošanas apmēru un paradumiem, tās pieejamību un izplatīšanās potenciālu Savienībā;
 - (f) pieejamo informāciju par jaunās psihoaktīvās vielas komerciālo un rūpniecisko pielietojumu, par šāda pielietojuma apmēru, kā arī tās izmantošanu zinātniskās izpētes un tehnoloģiju izstrādes nolūkos;
 - (g) citu attiecīgu informāciju, ja tā ir pieejama.
4. Zinātniskā komiteja novērtē riskus, ko rada jaunā psihoaktīvā viela vai jauno psihoaktīvo vielu grupa.

Komisijai, aģentūrai, Eiropalam un Eiropas Zāļu aģentūrai ir tiesības katram iecelt divus novērotājus.

5. Zinātniskā komiteja veic riska novērtēšanu, pamatojoties uz pieejamo informāciju un jebkuriem citiem attiecīgajiem zinātniskajiem datiem. Tā ņem vērā visu tās locekļu viedokļus. Aģentūra organizē riska novērtēšanas procedūru, tostarp apzinot nākotnes vajadzības attiecībā uz informāciju un attiecīgiem pētījumiem.
6. Aģentūra Komisijai un dalībvalstīm iesniedz riska novērtējuma ziņojumu vai apvienoto riska novērtējuma ziņojumu sešu nedēļu laikā pēc pieprasījuma sagatavot riska novērtējuma ziņojumu saņemšanas no Komisijas.
7. Saņēmusi pienācīgi pamatota aģentūras pieprasījumu, Komisija var pagarināt laikposmu riska novērtējuma vai apvienotā riska novērtējuma pabeigšanai, lai dotu iespēju veikt papildu izpēti un savākt datus. Minētajā pieprasījumā iekļauj informāciju par laiku, kas vajadzīgs, lai pabeigtu riska novērtējumu vai apvienoto riska novērtējumu.
8. Aģentūra arī savlaicīgi sniedz ātrus riska novērtējumus saskaņā ar 20. pantu Regulā (ES) .../... par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES, minētās regulas 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēta apdraudējuma gadījumā, ja apdraudējums ietilpst aģentūras kompetencē.

11. pants

Izslēgšana no riska novērtēšanas

1. Riska novērtēšanu neveic, ja jaunā psihoaktīvā viela ir ANO sistēmā notiekošas izvērtēšanas beigu stadijā, proti, ja Pasaules Veselības organizācijas Ekspertu komiteja narkotiku atkarības jautājumos ir publicējusi kritisku analīzi kopā ar rakstisku ieteikumu, izņemot gadījumus, ja ir pieejams pietiekami daudz datu un informācijas, kas liecina par nepieciešamību sagatavot riska novērtējuma ziņojumu Savienības līmenī, kura iemeslus norāda sākotnējā ziņojumā.
2. Riska novērtēšanu neveic, ja pēc izvērtēšanas ANO sistēmā ir nolemts neiekļaut sarakstā jauno psihoaktīvo vielu, izņemot gadījumus, kad ir pieejams pietiekami daudz datu un informācijas, kas liecina par nepieciešamību sagatavot riska novērtējuma ziņojumu Savienības līmenī, kura iemeslus norāda sākotnējā ziņojumā.
3. Riska novērtēšanu neveic, ja jaunā psihoaktīvā viela ir aktīva viela:
 - (a) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, kuras ir saņēmušas tirdzniecības atļauju saskaņā ar Direktīvu 2001/83/EK, Direktīvu 2001/82/EK vai Regulu (EK) Nr. 726/2004;
 - (b) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, par kurām iesniegts pieteikums tirdzniecības atļaujas saņemšanai;
 - (c) tādu cilvēkiem paredzētu zāļu vai veterināro zāļu sastāvā, kuru tirdzniecības atļauju kompetentā iestāde ir apturējusi;
 - (d) pētāmā preparātā, kā definēts Direktīvas 2001/20/EK 2. panta d) punktā.

12. pants

Draudu novērtēšana un gatavība tiem

1. Aģentūra izkopj stratēģiskas vispārējas draudu novērtēšanas spējas, lai agrīnā posmā apzinātu jaunas norises narkotiku fenomenā, kam ir iespējama negatīva ietekme uz

sabiedrības veselību, drošumu un drošību, un, šādi rīkojoties, palīdzētu uzlabot attiecīgo ieinteresēto personu gatavību laikus un efektīvi reaģēt uz jauniem draudiem.

2. Aģentūra nosaka kritēriju kopumu, pēc kuriem izvērtē nepieciešamību sākt draudu novērtēšanu.

Aģentūra pēc savas iniciatīvas var sākt draudu novērtēšanu, pamatojoties uz tādu signālu iekšēju izvērtējumu, kuri izriet no regulāras uzraudzības, pētniecības vai citiem atbilstošiem informācijas avotiem. Draudu novērtēšanu var sākt arī pēc Komisijas vai dalībvalsts pieprasījuma, ja ir izpildīti noteiktie kritēriji.

3. Draudu novērtēšana sastāv no esošās informācijas ātras izvērtēšanas un vajadzības gadījumā no jaunas informācijas vākšanas, izmantojot aģentūras informācijas tīklus. Aģentūra izstrādā piemērotas zinātniskas ātrās izvērtēšanas metodes.
4. Draudu novērtējuma ziņojumā apraksta konstatēto apdraudējumu, pamatojoties uz pieejamajiem pierādījumiem – pašreizējo situāciju, iespējamās rezultātus nerīkošanās gadījumā, un izklāsta gatavības un reaģēšanas variantus, kurus varētu pieņemt konstatētā apdraudējuma mazināšanai. Tajā var iekļaut arī iespējamās pēcpasākumus, kas jāpieņem. Draudu novērtējuma ziņojumu nosūta attiecīgi Komisijai un dalībvalstīm.
5. Aģentūra cieši sadarbojas ar citām Savienības decentralizētajām aģentūrām un struktūrām, Savienību un starptautiskajām organizācijām, ja tā veic draudu novērtēšanu, kurā attiecīgi iesaistītas minētās struktūras. Ja iespējamie draudi jau tiek analizēti cita Savienības mehānisma ietvaros, aģentūra neveic draudu novērtēšanu.
6. Ar Komisijas piekrišanu aģentūra veic draudu novērtēšanu attiecībā uz draudiem, kas saistīti ar narkotikām, rodas ārpus Savienības un, iespējams, var ietekmēt sabiedrības veselību, drošumu un drošību Savienībā.

13. pants

Eiropas brīdināšanas sistēma narkotiku jomā

1. Aģentūra izveido un pārvalda Eiropas ātrās brīdināšanas sistēmu narkotiku jomā.
2. Dalībvalstis, tiklīdz tām kļūst zināma turpmāk minētā informācija, nekavējoties paziņo Aģentūrai visu informāciju, kas saistīta ar nopietna tieša vai netieša ar narkotikām saistīta riska rašanos cilvēku veselībai, drošībai vai drošumam, kā arī jebkādu informāciju, kura varētu būt noderīga reaģēšanas koordinēšanai, piemēram:
 - (a) riska veids un izcelsme;
 - (b) ar risku saistītā notikuma datums un vieta;
 - (c) pakļaušanas riskam, pārneses vai izplatīšanas līdzekļi;
 - (d) analītiskie un toksikoloģiskie dati;
 - (e) identifikācijas metodes;
 - (f) sabiedrības veselības riski;
 - (g) valsts līmenī īstenotie vai īstenošanai paredzētie sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi;
 - (h) pasākumi, kas nav sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi;
 - (i) jebkāda cita informācija, kas attiecas uz attiecīgo nopietno risku veselībai.

3. Aģentūra analizē un novērtē pieejamo informāciju un datus par iespējamiem nopietniem riskiem cilvēku veselībai un papildina to ar jebkādu zinātnisku un tehnisku informāciju, kas tai var būt pieejama no 8. pantā minētās agrīnās brīdināšanas sistēmas un citiem saskaņā ar 12. pantu veiktiem draudu novērtējumiem no citām Savienības aģentūrām un struktūrām un no starptautiskām organizācijām, it īpaši Pasaules Veselības organizācijas. Aģentūra ņem vērā informāciju, kas iegūta ar tās datu vākšanas rīkiem, un publiskajos avotos pieejamo informāciju.
4. Pamatojoties uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar 3. punktu, aģentūra attiecīgajām valsts iestādēm, tai skaitā valstu kontaktpunktiem, sniedz mērķtiecīgus ātrās brīdināšanas riska paziņojumus vai stratēģisku izlūkdatu paziņojumus vai abus. Šādos riska paziņojumos vai stratēģisku izlūkdatu paziņojumos var ierosināt reaģēšanas iespējas, kuras dalībvalstis var apsvērt savām gatavības plānošanas un valsts reaģēšanas darbībām.
5. Dalībvalstis informē aģentūru par jebkādu papildu informāciju, kas ir to rīcībā, lai turpinātu analizēt un novērtēt risku, kā arī par to, kādas darbības īstenotas vai pasākumi veikti pēc tam, kad saņemti paziņojumi un informācija, kura pārsūtīta Eiropas brīdināšanas sistēmā narkotiku jomā.
6. Aģentūra cieši sadarbojas ar Komisiju un dalībvalstīm nolūkā sekmēt nepieciešamo saskaņotību riska paziņošanas procesā.
7. Aģentūra var ļaut trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām piedalīties Eiropas brīdināšanas sistēmā narkotiku jomā. Minētās dalības pamatā ir savstarpība, un tā ietver konfidencialitātes pasākumus, kas līdzvērtīgi aģentūrā piemērojamajiem pasākumiem.
8. Aģentūra var izstrādāt brīdināšanas sistēmu, ar kuras palīdzību tā var tieši sazināties ar personām, kuras lieto vai potenciāli lieto narkotikas, un vērsties pie tām.

14. pants

Narkotisko vielu prekursori

1. Aģentūra palīdz Komisijai uzraudzīt attīstības tendences saistībā ar narkotisko vielu prekursoru nelegālu tirdzniecību un novirzīšanu un izvērtēt nepieciešamību tos iekļaut klasificēto un neklasificēto vielu sarakstā vai svītrot no tā vai mainīt to kategoriju saistībā ar Regulu (EK) Nr. 273/2004 un Regulu (EK) Nr. 111/2005, tai skaitā palīdzot noteikt un izvērtēt to likumīgo un nelikumīgo izmantošanu.
2. Aģentūra pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma sagatavo draudu novērtējuma ziņojumu par narkotisko vielu prekursoriem.

15. pants

Kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīkls

1. Aģentūra izveido tiesu Kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīklu, kas jo īpaši darbojas narkotiku un ar narkotikām saistīta kaitējuma kriminālistiskajā un toksikoloģiskajā izmeklēšanā.
2. Tīkls galvenokārt darbojas kā forums, kurā ģenerē datus un apmainās ar informāciju par jaunākajām norisēm un tendencēm, organizē apmācību ar mērķi uzlabot kriminālistikas narkotiku jomas ekspertu kompetenci, atbalsta kvalitātes

nodrošināšanas sistēmu īstenošanu un atbalsta datu vākšanas un analītisko metožu turpmāku saskaņošanu.

3. Katrai dalībvalstij ir tiesības ar sava pārstāvja valdē starpniecību norīkot divas laboratorijas – vienu, kas specializējas kriminālistikas analīzes veikšanā, un vienu, kas specializējusies toksikoloģijas jomā –, par valsti pārstāvošām laboratorijām tīklā. Aģentūra var izraudzīties papildu laboratorijas vai ekspertus, kas jo īpaši darbojas narkotiku un ar narkotikām saistīta kaitējuma kriminālistiskajā un toksikoloģiskajā izmeklēšanā.
4. Komisijas Kopīgais pētniecības centrs ir tīkla dalībnieks un pārstāv Komisiju tīklā.
5. Tīkls cieši sadarbojas ar esošajiem tīkliem un organizācijām, kas darbojas šajā jomā. Tīklu, kas minēts 31. pantā, regulāri informē par kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju darbu.
6. Aģentūra vada tīklu un sasauc vismaz vienu sanākumi gadā. Tīkls var nolemt izveidot darba grupas, kuras var vadīt tīkla dalībnieki.
7. Tīkls nodrošina aģentūrai piekļuvi kriminālistikas un toksikoloģijas laboratorijām, tai skaitā nolūkā analizēt jaunas psihoaktīvas vielas, kad tas nepieciešams.
8. Aģentūra vajadzības gadījumā un pamatojoties uz skaidriem un pārredzamiem noteikumiem un procedūrām, kuras aģentūra ir noteikusi iepriekš, nosaka un finansē konkrētus projektus tīkla paplašināšanai.
9. Aģentūra izveido datubāzi, kurā glabā, analizē un dara pieejamu informāciju un datus, ko savācis vai ģenerējis tīkls.

IV NODAĻA

PRASMJU PILNVEIDE

16. pants

Profilakses kampaņas

1. Aģentūra izveido, izstrādā un veicina Savienības mēroga programmas un kampaņas ar narkotikām saistītu problēmu novēršanai un izpratnes veicināšanai par narkotiku nelabvēlīgo ietekmi.
2. Programmas un kampaņas, kas minētas 1. punktā, atbilst politiskajām ievirzēm, kas noteiktas piemērojamajā ES stratēģijā narkotiku jomā un rīcības plānā. Tās ir vērstas uz narkotiku fenomena svarīgām dimensijām, ir orientētas uz konkrētām grupām, un tajās izmanto informāciju no aģentūras savāktajiem pierādījumiem un paraugprakses.
3. Aģentūra izstrādā narkotiku profilakses kvalitātes standartus, veicina to īstenošanu un nodrošina vai atbalsta apmācību saskaņā ar 19. pantu.
4. Aģentūra savu pilnvaru ietvaros palīdz dalībvalstīm izstrādāt valsts profilakses kampaņas, tai skaitā izstrādāt profilakses programmas, kuru mērķis ir mazināt ar narkotikām saistītu noziedzību un novērst neaizsargātu personu ļaunprātīgu izmantošanu narkotiku tirgū.

17. pants

Valsts programmu akreditācija un sertifikācija

1. Pēc iesaistītās valsts iestādes vai attiecīgas profesionālas struktūras pieprasījuma gadījumos, kad iesaistītajai valstij nav līdzīgas akreditācijas vai sertifikācijas struktūras, aģentūra nodrošina valsts programmu akreditāciju un sertifikāciju saskaņā ar standarta darbības protokolu, kā noteikts 3. punktā.
2. Pirms valsts programmas akreditācijas vai sertifikācijas aģentūra izvērtē programmu un novērtē, vai tā atbilst jaunākajām zinātnes atziņām un vai tā ir pierādījusi savu lietderību tajā noteikto mērķu sasniegšanai.
3. Aģentūra izstrādā akreditācijas un sertifikācijas procedūru, kuru aģentūra pārredzamā veidā izklāsta standarta darbības protokolā. Aģentūras valde apstiprina standarta darbības protokolu un visas tā izmaiņas pirms tā piemērošanas.

Standarta darbības protokolā, kas minēts 1. punktā, būtu jāietver vismaz turpmāk minētais:

- (a) konkrēti nosacījumi attiecībā uz aģentūras spēju un resursiem veikt akreditācijas vai sertifikācijas procedūru;
- (b) kritēriji, atbilstoši kuriem valsts programmu novērtēs akreditācijas vai sertifikācijas nolūkā un kuri dod iespēju verificēt 2. punktā paredzētos nosacījumus; programmas, kurām nepieciešama akreditācija vai sertifikācija, ietver vismaz profilaksi, ārstēšanu, kaitējuma mazināšanu un citus saistītus tematus;
- (c) detalizēta informācija par aģentūras veikto akreditācijas vai sertifikācijas procesu, tai skaitā par iesniedzamo dokumentu noteikšanu un procedūras grafiku;
- (d) nosacījumi akreditācijas vai sertifikācijas ierobežošanai, apturēšanai vai atsaukšanai;
- (e) procedūras pārsūdzību izskatīšanai, tai skaitā attiecīgā gadījumā tiesiskās aizsardzības līdzekļi attiecībā uz akreditācijas lēmumiem vai to neesamību.

18. pants

Atbalsts dalībvalstīm

1. Pēc dalībvalsts pieprasījuma aģentūra var atbalstīt tās politikas narkotiku jomā neatkarīgu novērtēšanu un uz pierādījumiem balstītas politikas narkotiku jomā izstrādi saskaņā ar piemērojamajām Savienības stratēģijām.
2. Aģentūra atbalsta dalībvalstis to valsts stratēģiju narkotiku jomā, kvalitātes standartu un inovatīvas paraugprakses īstenošanā un veicina informācijas apmaiņu starp lēmumu pieņēmējiem valstī.
3. Atbalstot politikas novērtēšanu, aģentūra rīkojas neatkarīgi un ievēro savus zinātniskos standartus.

19. pants

Apmācība

Aģentūra savu pilnvaru ietvaros saskaņā ar tās rīcībā esošajiem personāla un budžeta resursiem un koordinējot un saskaņojot ar citām Savienības decentralizētajām aģentūrām un struktūrām:

- (a) nodrošina specializētu apmācību un mācību programmas jomās, kuras ietilpst Savienības interesēs un ir tai nozīmīgas;
- (b) nodrošina ar apmācību saistītus rīkus un atbalsta sistēmas, ar ko sekmē zināšanu apmaiņu visā Savienībā;
- (c) palīdz dalībvalstīm organizēt apmācības un spēju veidošanas iniciatīvas.

20. pants

Starptautiskā sadarbība un tehniskā palīdzība

1. Aģentūra:

- (a) izstrādā starptautiskas sadarbības satvaru, kurš pēc Komisijas iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanas apstiprināms valdē un pēc kura aģentūra vadās savās darbībās starptautiskās sadarbības jomā;
- (b) aktīvi sadarbojas ar 53. pantā minētajām organizācijām un struktūrām;
- (c) atbalsta Savienības paraugprakses un īstenojamu pētījumu rezultātu apmaiņu un izplatīšanu starptautiskā mērogā;
- (d) izmantojot uzraudzību un tās informācijas analīzi, kas iegūta no starptautiskajām struktūrām, valstu iestādēm, pētījumu rezultātiem un citiem attiecīgiem informācijas avotiem, uzrauga norises saistībā ar starptautisko narkotiku fenomenu, kas var radīt draudus Savienībai vai to ietekmēt;
- (e) sniedz datus un analīzi par situāciju narkotiku jomā Eiropā attiecīgās starptautiskās sanāksmēs un tehniskos forumos, cieši sadarbojoties ar Komisiju, un atbalsta Komisiju un dalībvalstis starptautiskos dialogos par narkotikām;
- (f) neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz informācijas nodošanu saskaņā ar ANO konvencijām narkotiku jomā, veicina to, lai dalībvalstīs savāktie vai no Savienības iegūtie dati par narkotikām un narkomāniju tiktu iekļauti starptautiskās uzraudzības un narkotiku kontroles programmās, jo īpaši ANO un tās specializēto aģentūru izveidotajās programmās;
- (g) atbalsta dalībvalstis, tām paziņojot attiecīgo informāciju un sniedzot nepieciešamo analīzi ANO sistēmai, tai skaitā iesniedzot visus attiecīgos datus saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas birojam un Pasaules Veselības organizācijai;
- (h) atbalsta trešās valstis to politikas narkotiku jomā izstrādē saskaņā ar Savienības stratēģiju narkotiku jomā principiem, tai skaitā sniedzot atbalstu to politikas neatkarīgai izvērtēšanai.

2. Starptautiskās sadarbības satvarā, kas minēts 1. punkta a) apakšpunktā, ņem vērā attiecīgos Savienības politikas dokumentus un narkotiku fenomena attīstību, it īpaši nelegālās tirdzniecības ceļus un narkotiku ražošanas apgabalus. Satvarā nosaka sadarbībai prioritārās valstis vai reģionus un galvenos sadarbības rezultātus. Aģentūra regulāri novērtē un pārskata starptautiskās sadarbības satvaru.

3. Aģentūra pēc Komisijas lūguma un ar valdes piekrišanu nodod savu zinātību un sniedz tehnisko palīdzību trešām valstīm.

Tehniskā palīdzība jo īpaši ir vērsta uz valstu kontaktpunktu, valstu datu vākšanas sistēmu un valstu agrīnās brīdināšanas sistēmu izveidi vai konsolidēšanu un pēc tam

palīdz izveidot un stiprināt strukturālas saiknes ar 8. pantā minēto agrīnās brīdināšanas sistēmu un 31. pantā minēto tīklu. Ja trešā valsts to lūdz, aģentūra var nodrošināt tās valsts iestāžu sertifikāciju.

4. Sadarbību ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām īsteno saskaņā ar 53. un 54. pantu.

21. pants

Pētniecība un inovācija

1. Aģentūra palīdz Komisijai un dalībvalstīm noteikt galvenās pētniecības tēmas, izstrādāt un īstenot Savienības pētniecības un inovāciju darbību pamatprogrammas, kas ir būtiskas 4. pantā noteiktā aģentūras vispārējā uzdevuma izpildei. Kad aģentūra palīdz Komisijai noteikt galvenās pētniecības tēmas un izstrādāt un īstenot kādu Savienības pamatprogrammu, aģentūra nesaņem finansējumu no minētās programmas.
2. Aģentūra proaktīvi uzrauga un veicina pētniecības un inovāciju darbības, lai izpildītu 4. pantā noteikto aģentūras vispārējo uzdevumu, atbalsta saistītās dalībvalstu darbības un īsteno savas pētniecības un inovāciju darbības jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, tostarp izstrādā, apmāca, testē un apstiprina algoritmus rīku izstrādei. Aģentūra izplata minēto pētījumu rezultātus Eiropas Parlamentam, dalībvalstīm un Komisijai saskaņā ar 49. pantu.
3. Pētniecības un inovācijas cikla ietvaros aģentūra iesaistās un piedalās ES Inovācijas centra iekšējās drošības jomā vai jebkura to aizstājoša instrumenta darbībās.
4. Aģentūra var plānot un īstenot pilotprojektus jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula.
5. Aģentūra publisko informāciju par saviem pētniecības projektiem, tostarp demonstrējuma projektiem, iesaistītajiem sadarbības partneriem un projektu budžetu.
6. Aģentūra izveido datubāzi, kurā glabā, analizē un dara pieejamu ar narkotikām saistītu pētījumu programmas.

V NODAĻA

AĢENTŪRAS ORGANIZĀCIJA

22. pants

Administratīvā un pārvaldības struktūra

Aģentūras administratīvo un pārvaldības struktūru veido:

- (a) valde, kas pilda 24. pantā izklāstītās funkcijas;
- (b) izpildvalde, kas pilda 28. pantā izklāstītās funkcijas;
- (c) izpilddirektors, kas pilda 29. pantā izklāstītos pienākumus;
- (d) zinātniskā komiteja, kas pilda 30. pantā izklāstītās funkcijas;
- (e) Eiropas Narkotiku un narkomānijas informācijas tīkls (*Reitox*) saskaņā ar 31. pantu.

23. pants

Valdes sastāvs

1. Valdē ir pa vienam pārstāvim no katras dalībvalsts un divi Komisijas pārstāvji, un tiem visiem ir balsstiesības.
2. Valdes sastāvā ir arī:
 - (a) viens neatkarīgs eksperts ar balsstiesībām, kas ir īpaši zinošs narkotiku jomā un ko ieceļ Eiropas Parlaments,
 - (b) viens pārstāvis bez balsstiesībām no katras trešās valsts, kura ir noslēgusi nolīgumu ar Savienību saskaņā ar 54. pantu.
3. Katram valdes loceklim ir aizstājējs. Aizstājējs pārstāv valdes locekli viņa prombūtnes laikā.
4. Valdes locekļus un viņu aizstājējus ieceļ, pamatojoties uz viņu zināšanām narkotiku un narkomānijas jomā un ņemot vērā arī attiecīgās vadības, administratīvās un budžeta pārvaldības prasmes. Visas valdē pārstāvētās puses cenšas ierobežot savu pārstāvju mainību, lai nodrošinātu valdes darba nepārtrauktību. Visas minētās puses cenšas panākt sieviešu un vīriešu līdzsvarotu pārstāvību valdē.
5. Valde var uzaicināt kā novērotājus to starptautisko organizāciju pārstāvjus, ar kurām aģentūra sadarbojas saskaņā ar 53. pantu.
6. Valdes locekļu un viņu aizstājēju pilnvaru termiņš ir četri gadi. Pilnvaru termiņu var pagarināt.

24. pants

Valdes funkcijas

1. Valde:
 - (a) vispārīgi ievirza aģentūras darbību;
 - (b) pieņem 35. pantā minētā vienotā programmdokumenta projektu un pēc tam iesniedz to Komisijai, lai saņemtu tās atzinumu;
 - (c) pēc Komisijas atzinuma pieprasīšanas ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņem aģentūras vienoto programmdokumentu saskaņā ar 23. pantu;
 - (d) ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņem aģentūras gada budžetu un saskaņā ar VI nodaļu pilda citas funkcijas attiecībā uz aģentūras budžetu;
 - (e) izvērtē un ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņem konsolidēto gada darbības pārskatu par aģentūras darbību, un līdz katra gada 1. jūlijam nosūta pārskatu un tā izvērtējumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai, un Revīzijas palātai. Konsolidēto gada darbības pārskatu publicē;
 - (f) pieņem Aģentūrai piemērojamās finanšu noteikumus saskaņā ar 41. pantu;
 - (g) pieņem krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kas ir samērīga ar krāpšanas riskiem, ņemot vērā īstenojamo pasākumu izmaksas un ieguvumus;
 - (h) pieņem stratēģiju, ar ko panākt efektivitātes pieaugumu un sinerģiju ar citām Savienības decentralizētajām aģentūrām un struktūrām;

- (i) attiecībā uz saviem locekļiem, izpildvaldes, zinātniskās komitejas un Eiropas Informācijas tīkla par narkotikām un narkomāniju (*Reitox*) locekļiem, kā arī 44. pantā minētajiem norīkotajiem valsts ekspertiem un citiem darbiniekiem, kurus nenodarbina iestāde, pieņem noteikumus interešu konfliktu novēršanai un pārvaldībai un katru gadu savā tīmekļa vietnē publicē valdes locekļu interešu deklarācijas;
- (j) pieņem standarta darbības protokolu, kas minēts 17. panta 3. punktā;
- (k) pieņem aģentūras starptautiskās sadarbības satvaru, kas minēts 20. panta 1. punktā, un tehniskās palīdzības programmas, kuras minētas 20. panta 3. punktā;
- (l) apstiprina minimālā līdzfinansējuma līmeni, kas minēts 32. panta 7. punktā;
- (m) pamatojoties uz vajadzību analīzi, pieņem un regulāri atjaunina 5. panta 8. punktā minētos komunikācijas un izplatīšanas plānus;
- (n) pieņem savu reglamentu;
- (o) saskaņā ar 2. punktu attiecībā uz aģentūras personālu īsteno pilnvaras, kas Civildienesta noteikumos piešķirtas iecelēj institūcijai un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā — iestādei, kura pilnvarota slēgt darba līgumu¹⁹ (“iecelēj institūcijas pilnvaras”);
- (p) vienojoties ar Komisiju, saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. panta 2. punktu pieņem īstenošanas noteikumus, lai būtu spēkā Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība;
- (q) ieceļ izpilddirektoru un attiecīgā gadījumā lemj par viņa pilnvaru termiņa pagarināšanu vai atcelšanu no amata saskaņā ar 43. pantu;
- (r) saskaņā ar Civildienesta noteikumiem un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību ieceļ grāmatvedi, kas savus uzdevumus pilda pilnīgi neatkarīgi;
- (s) ieceļ zinātniskās komitejas locekļus;
- (t) apstiprina ekspertu sarakstu, kas izmantojams zinātniskās komitejas sastāva paplašināšanai saskaņā ar 10. panta 4. punktu;
- (u) nodrošina atbilstošus pēcpasākumus attiecībā uz konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumiem un novērtējumiem, kā arī no izmeklēšanas, kuru veicis Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), kas izveidots ar Komisijas Lēmumu 1999/352/EK, EOTK, *Euratom*²⁰, un Eiropas Prokuratūra (*EPPO*), kura izveidota ar Padomes Regulu (ES) 2017/1939²¹, kā minēts 48. pantā;
- (v) ņemot vērā vajadzības attiecībā uz aģentūras darbību un ievērojot pareizu budžeta pārvaldību, pieņem visus lēmumus par aģentūras iekšējo struktūru izveidi un vajadzības gadījumā to pārveidi;
- (w) atļauj noslēgt darba vienošanās saskaņā ar 53. pantu.

¹⁹ Padomes Regula (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr. 259/68 (1968. gada 29. februāris), ar ko nosaka Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī paredz īpašus Komisijas ierēdņiem uz laiku piemērojamus pasākumus (OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.).

²⁰ Komisijas Lēmums 1999/352/EK, EOTK, *Euratom* (1999. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) (OV L 136, 31.5.1999., 20. lpp.).

²¹ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

2. Valde saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu pieņem lēmumu, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 2. panta 1. punktu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 6. pantu, ar kuru tā izpilddirektoram deleģē attiecīgās iecelēj institūcijas pilnvaras un paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem minēto pilnvaru deleģējumu var apturēt. Izpilddirektors ir pilnvarots šīs pilnvaras deleģēt tālāk.

Īpašu izņēmuma apstākļu dēļ valde var ar lēmumu uz laiku apturēt iecelēj institūcijas pilnvaru deleģējumu izpilddirektoram un izpilddirektora citai personai deleģētās pilnvaras un izpildīt tās pati vai deleģēt tās kādam no saviem locekļiem vai darbiniekam, kas nav izpilddirektors.

25. pants

Valdes priekšsēdētājs

1. Valde ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku no tās balsstiesīgo locekļu vidus. Priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku ievēlē ar valdes balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu.
2. Priekšsēdētāja vietnieks automātiski aizstāj priekšsēdētāju, ja viņš nevar pildīt savus pienākumus.
3. Priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka pilnvaru termiņš ir četri gadi. Viņu amata pilnvaru termiņu var pagarināt vienu reizi. Tomēr, ja valdes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka dalība valdē beidzas viņu amata pilnvaru laikā, arī viņu amata pilnvaru laiks automātiski beidzas tajā pašā dienā.
4. Sīki izklāstītu priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšanas procedūru nosaka valdes reglamentā.

26. pants

Valdes sanāksmes

1. Valdes sanāksmes sasauc priekšsēdētājs.
2. Aģentūras izpilddirektors piedalās jautājumu apspriešanā bez balsstiesībām.
3. Valde katru gadu rīko vismaz vienu kārtējo sanāksmi. Turklāt tā sanāk arī pēc priekšsēdētāja iniciatīvas, Komisijas pieprasījuma vai vismaz trešdaļas valdes locekļu pieprasījuma.
4. Valde uz savām sanāksmēm novērotāja statusā var uzaicināt jebkuru personu, kuras viedoklis varētu to interesēt.
5. Atbilstīgi valdes reglamentam valdes locekļiem sanāksmē var palīdzēt konsultanti vai eksperti.
6. Aģentūra nodrošina valdes sekretariātu.

27. pants

Balsošanas noteikumi valdē

1. Neskarot 24. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktu, 25. panta 1. punktu, 43. panta 8. punktu un 53. panta 2. punktu, valde pieņem lēmumus ar tās balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu.

2. Katram balsstiesīgajam loceklim ir viena balss. Ja kāda balsstiesīga locekļa nav klāt, viņa aizstājējs ir tiesīgs izmantot viņa balsstiesības.
3. Priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks piedalās balsošanā.
4. Izpilddirektors nepiedalās balsošanā.
5. Valdes reglamentā detalizēti nosaka balsošanas kārtību, jo īpaši norādot, ar kādiem nosacījumiem loceklis var rīkoties cita locekļa vārdā.

28. pants

Izpildvalde

1. Izpildvalde:
 - (a) lemj par jautājumiem, kas paredzēti saskaņā ar 41. pantu pieņemtajos finanšu noteikumos un kas saskaņā ar šo regulu nav valdes kompetencē;
 - (b) nodrošina pienācīgu reaģēšanu uz konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumiem un novērtējumiem, kā arī no *OLAF* un *EPPO* veiktas izmeklēšanas, kā minēts 48. pantā;
 - (c) neskarot 29. pantā noteiktos izpilddirektora pienākumus, novēro un pārbauda valdes lēmumu īstenošanu nolūkā pastiprināt administratīvās un budžeta pārvaldības uzraudzību.
2. Ja steidzamības dēļ vajadzīgs, izpildvalde var valdes vietā pieņemt noteiktus pagaidu lēmumus, jo īpaši administratīvās pārvaldības lietās, arī par iecelēj institūcijas pilnvaru deleģējuma apturēšanu un budžeta jautājumiem.
3. Izpildvaldes sastāvā ir valdes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, divi citi locekļi ar balsstiesībām, kurus valde iecēlusi no savu locekļu vidus, un divi Komisijas pārstāvji valdē.

Valdes priekšsēdētājs ir arī izpildvaldes priekšsēdētājs.

Izpilddirektors piedalās valdes sanāksmēs, bet viņam nav balsstiesību. Izpildvalde var uzaicināt citus novērotājus piedalīties tās sanāksmēs.
4. Izpildvaldes locekļu pilnvaru termiņš ir četri gadi. Izpildvaldes locekļu pilnvaru laiks beidzas, kad beidzas viņu dalība valdē.
5. Izpildvalde rīko vismaz divas kārtējās sanāksmes gadā. Turklāt tā sanāk arī pēc tās priekšsēdētāja ierosinājuma vai tās locekļu pieprasījuma.
6. Izpildvalde pieņem lēmumus vienbalsīgi. Ja izpildvalde nespēj pieņemt lēmumu vienbalsīgi, jautājumu nodod valdei.
7. Valde nosaka izpildvaldes reglamentu, arī tās locekļu balsošanas kārtību.

29. pants

Izpilddirektora pienākumi

1. Izpilddirektors ir atbildīgs par aģentūras vadīšanu. Izpilddirektors atskaitās valdei.
2. Neskarot Komisijas, valdes un izpildvaldes pilnvaras, izpilddirektors savus pienākumus pilda neatkarīgi un nelūdz un nepieņem nedz kādas valdības, nedz arī citas iestādes norādījumus.

3. Izpilddirektors pēc Eiropas Parlamenta uzaicinājuma tam ziņo par savu pienākumu izpildi. Padome var aicināt izpilddirektoru ziņot par savu uzdevumu izpildi.
4. Izpilddirektors ir aģentūras juridiskais pārstāvis.
5. Izpilddirektors ir atbildīgs par aģentūras uzdevumu īstenošanu, kas tai uzticēti 5. pantā. Proti, izpilddirektors ir atbildīgs par turpmāk minēto:
 - (a) vada aģentūras ikdienas darbu;
 - (b) sagatavo un īsteno valdes lēmumus;
 - (c) sagatavo un pēc apspriešanās ar Komisiju iesniedz valdei vienoto programmdokumentu, kas minēts 35. pantā;
 - (d) īsteno vienoto programmdokumentu un ziņo valdei par tā īstenošanu;
 - (e) sagatavo konsolidēto gada darbības pārskatu, iesniedz to valdei izvērtēšanai un pieņemšanai;
 - (f) ierosina valdei minimālā līdzfinansējuma līmeni, kas minēts 32. panta 7. punktā, ja šāds finansējums ir jāpiešķir valstu kontaktpunktiem;
 - (g) pēc apspriešanās ar valdi ierosina Komisijai maksas apmēru saskaņā ar 37. pantu;
 - (h) sagatavo rīcības plānu ar turpmākiem pasākumiem attiecībā uz secinājumiem, kas izriet no iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumiem un novērtējumiem, kā arī no *OLAF* un *EPPO* veiktas izmeklēšanas, kā minēts 48. pantā, un divreiz gadā par plāna īstenošanas gaitu ziņo Komisijai un regulāri — valdei un izpildvaldei;
 - (i) nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādam citām nelikumīgām darbībām (neskarot *OLAF* un *EPPO* kompetenci izmeklēšanas jomā), veicot efektīvas pārbaudes un – pārkāpumu atklāšanas gadījumā – atgūstot nepareizi izmaksātās summas, un attiecīgā gadījumā uzliekot iedarbīgus, samērīgus un atturošus administratīvus, tostarp finansiālus, sodus;
 - (j) sagatavo aģentūras stratēģijas krāpšanas apkarošanai, efektivitātes pieauguma un sinerģijas panākšanai un iesniedz tās apstiprināšanai valdē;
 - (k) sagatavo aģentūrai piemērojamo finanšu noteikumu projektu;
 - (l) sagatavo aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmju projektus un atbild par tās budžeta izpildi.
6. Izpilddirektors izlemj, vai ir nepieciešams izvietot vienu vai vairākus darbiniekus vienā vai vairākās dalībvalstīs, lai aģentūras uzdevumus veiktu efektīvi un produktīvi. Pirms lēmuma pieņemšanas par vietējā biroja izveidi izpilddirektors saņem Komisijas, valdes un attiecīgās(-o) uzņēmējdalībvalsts(-u) iepriekšēju piekrišanu. Lēmumā norāda vietējā birojā veicamo darbību tvērumu, izvairoties no liekiem izdevumiem un aģentūras administratīvo funkciju dublēšanās. Ar attiecīgo(-ajām) uzņēmējdalībvalsti(-īm) var noslēgt mītnes nolīgumu.

30. pants

Zinātniskā komiteja

1. Zinātniskās komitejas sastāvā ir ne vairāk kā piecpadsmit zinātnieki, kurus valde ieceļ, ņemot vērā viņu zinātnisko izcilību un neatkarību un iepriekš *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicējot uzaicinājuma paust interesi. Atlases procedūra nodrošina to, ka zinātniskās komitejas locekļi ir specializējušies visatbilstīgākajās jomās, kas saistītas ar aģentūras mērķiem.
2. Zinātniskās komitejas locekļus ieceļ amatā privātpersonas statusā uz četrus gadu termiņu, ko var pagarināt vienu reizi.
3. Zinātniskās komitejas locekļi ir neatkarīgi un darbojas sabiedrības interesēs. Viņi nelūdz un nepieņem valdību vai citu struktūru norādījumus.
4. Ja komitejas loceklis vairs neatbilst neatkarības kritērijiem, viņš par to informē valdi. Tāpat valde pēc vismaz vienas trešdaļas tās locekļu ierosinājuma vai pēc Komisijas ierosinājuma var paziņot, ka attiecīgā persona nav neatkarīga, un to atcelt no amata. Valde ieceļ jaunu locekli uz atlikušo pilnvaru termiņu atbilstīgi procedūrai, kāda paredzēta parastajiem locekļiem.
5. Zinātniskā komiteja sniedz atzinumu šajā regulā paredzētajos gadījumos vai par visiem zinātniskajiem jautājumiem attiecībā uz aģentūras darbībām, kurus valde vai direktors tai var iesniegt. Zinātniskās komitejas atzinumus publicē aģentūras tīmekļa vietnē.
6. Nolūkā izvērtēt riskus, ko rada jauna psihoaktīva viela vai jaunu psihoaktīvu vielu grupa, zinātniskās komitejas sastāvu var paplašināt, ja to par nepieciešamu uzskata izpilddirektors, kurš rīkojas pēc zinātniskās komitejas priekšsēdētāja ieteikuma, iekļaujot ekspertus, kas pārstāv zinātnes jomas, kuras ir būtiskas, lai nodrošinātu jaunās psihoaktīvās vielas radīto risku līdzsvarotu izvērtējumu. Izpilddirektors izraugās minētos ekspertus no ekspertu saraksta. Valde apstiprina ekspertu sarakstu reizi četros gados.
7. Zinātniskā komiteja uz savu pilnvaru laiku ievēl priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Komitejas priekšsēdētājs kā novērotājs var piedalīties valdes sanāksmēs.
8. Zinātniskā komiteja tiekas vismaz reizi gadā.
9. Aģentūra savā tīmekļa vietnē publisko un atjaunina zinātniskās komitejas locekļu sarakstu.

31. pants

Eiropas Informācijas tīkls par narkotikām un narkomāniju (Reitox tīkls)

1. Aģentūras rīcībā ir Eiropas Informācijas tīkls par narkotikām un narkomāniju (*Reitox tīkls*). *Reitox* tīklu veido valstu kontaktpunkti, kas izraudzīti saskaņā ar 32. pantu, un Komisijas kontaktpunkts.
2. *Reitox* tīkls katru gadu sanāk vismaz uz vienu kārtējo sanāksmi. Sanāksmes sasauc un vada aģentūra. Sanāksmi sasauc arī tad, ja to ierosina tīkla runaspersona vai ja to lūdz vismaz viena trešdaļa tīkla locekļu.
3. *Reitox* tīkls ievēlē runaspersonu un ne vairāk kā trīs runaspersonas vietniekus no savu dalībnieku vidus. Runaspersona pārstāv *Reitox* tīklu attiecībās ar aģentūru un var piedalīties valdes sanāksmēs kā novērotājs.

32. pants

Valsts kontaktpunkts

1. Katra iesaistītā valsts izraugās vienu valsts kontaktpunktu, kas izveidots pastāvīgi un kam piešķirtas skaidras pilnvaras ar valsts tiesību aktiem vai jebkuru citu juridisku aktu, kas rada līdzīgas tiesiskas sekas. Valsts kontaktpunkta izraudzīšanos un valsts kontaktpunkta vadītāja iecelšanu, kā arī visas izmaiņas minētajās darbībās aģentūrai paziņo ar valdē pārstāvētā valsts locekļa starpniecību.
2. Atbildīgā valsts iestāde nodrošina, ka valsts kontaktpunktam ir uzticēti 33. panta 2. punktā minētie uzdevumi. Valsts kontaktpunkta vadītājs pārstāv valsts kontaktpunktu *Reitox* tīklā.
3. Valsts kontaktpunkta vadītājs, pildot savas valsts kontaktpunkta vadītāja funkcijas, ir neatkarīgs no atbildīgās valsts iestādes norādījumiem.
4. Valsts kontaktpunkts plāno savas darbības, izstrādājot gada darba plānu.
5. Valsts kontaktpunkta budžetā ir īpaša(s) (gada) budžeta pozīcija(s) ar narkotikām saistītai uzraudzībai, un tas saņem pienācīgu atbalstu no lēmumu pieņēmējiem un atbilstošus resursus savu uzdevumu veikšanai. Šajā sakarā iesaistītā valsts nodrošina valsts kontaktpunktam pietiekamus finanšu resursus un cilvēkresursus, lai tas varētu īstenot savas pilnvaras un veikt uzdevumus, kā minēts 33. panta 2. punktā, kā arī pietiekamu aprīkojumu un telpas, lai atbalstītu tā ikdienas darbības. Ja struktūrai, kurā darbojas valsts kontaktpunkts, uztic papildu valsts uzdevumus un pienākumus, piešķir papildu finanšu resursus un cilvēkresursus.
6. Valsts kontaktpunkts ar aģentūras piešķirtas dotācijas starpniecību var saņemt minimālu līdzfinansējumu savu pamatizdevumu segšanai, ja tie atbilst 1.–6. punktā izklāstītajiem nosacījumiem. Lai saņemtu šo līdzfinansējumu, valsts kontaktpunkts katru gadu noslēdz dotācijas nolīgumu ar aģentūru. Minimālā līdzfinansējuma līmeni ierosina izpilddirektors, valde to apstiprina un regulāri pārskata. Papildu finansējumu valsts kontaktpunktam aģentūra var piešķirt uz *ad hoc* pamata dalībai konkrētos projektos un to īstenošanai.
7. Valsts kontaktpunktu šim statusam aģentūra sertificē saskaņā ar 34. pantu.

33. pants

Valstu kontaktpunktu uzdevumi

1. Valstu kontaktpunkti veido saskarni starp iesaistītajām valstīm un aģentūru.
2. Valstu kontaktpunkti veic vismaz šādas darbības:
 - (a) valsts līmenī koordinē darbības, kas saistītas ar datu vākšanu un uzraudzību saistībā ar narkotikām;
 - (b) sekmē un atbalsta uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšanu valsts līmenī un piedalās valsts politikas dialogos;
 - (c) izveido vai atbalsta valstu sistēmas sadarbībai starp politiku narkotiku jomā un citām attiecīgām politikas jomām, ieskaitot tiesībaizsardzības/drošības un veselības/sociālās politikas jomas, iesaistot attiecīgās ieinteresētās personas dažādajās jomās;
 - (d) valsts līmenī vāc, analizē un objektīvi interpretē visu attiecīgo informāciju par narkotikām, narkomāniju, narkotiku tirgiem, narkotiku piedāvājumu un ar

narkotikām saistītu noziedzību, kā arī par piemēroto politiku un risinājumiem, kas aģentūrai nepieciešami 6. panta ievērošanai. To darot, valstu kontaktpunkti apkopo pieredzi dažādās jomās, it īpaši veselības, tieslietu un tiesībsardzības jomās, un sadarbojas ar ekspertiem un valstu organizācijām, kas darbojas narkotiku politikas jomā;

- (e) uzrauga situāciju narkotiku un narkotiku lietošanas jomā un ziņo par to valsts iestādēm, un piedalās informācijas sniegšanā starptautiskām organizācijām;
 - (f) atbalsta jaunu epidemioloģisko datu avotu izstrādi, lai veicinātu savlaicīgu ziņošanu par vielu lietošanas tendencēm;
 - (g) atbalsta *ad hoc* un mērķorientētus datu vākšanas pasākumus saistībā ar jauniem draudiem veselībai un drošībai;
 - (h) sniedz aģentūrai informāciju par jaunām tendencēm esošo psihoaktīvo vielu lietošanā un/vai par jaunām psihoaktīvo vielu kombinācijām, kas rada iespējamu risku sabiedrības veselībai, kā arī sniedz informāciju par iespējamiem pasākumiem saistībā ar sabiedrības veselību;
 - (i) saskaņā ar 6. pantu palīdz noteikt galvenos epidemioloģiskos rādītājus un citas attiecīgas datu kopas, ieskaitot vadlīnijas to īstenošanai, nolūkā iegūt uzticamu un salīdzināmu informāciju Savienības līmenī;
 - (j) veicina starptautiski saskaņotu datu vākšanas protokolu un standartu izmantošanu, lai uzraudzītu narkotikas un narkotiku lietošanu valstī;
 - (k) iesniedz aģentūrai un valstu ieinteresētajām personām, tai skaitā lēmumu pieņēmējiem, gada darbības pārskatu;
 - (l) izveido aktualizētu sarakstu ar valstu informācijas avotiem par narkotikām;
 - (m) īsteno profesionālizvērtēšanas procesus un citus kvalitātes nodrošināšanas mehānismus attiecībā uz datu ievadi vai izvadi un piemēro kvalitātes kontroles procedūras, lai nodrošinātu iegūto datu un informācijas ticamību;
 - (n) izvērtē savas valsts ieinteresēto personu, it īpaši valsts lēmumu pieņēmēju, vajadzības pēc informācijas un
 - (o) īsteno komunikācijas stratēģiju vai veic citas darbības, lai sniegtu savu informāciju profesionāļiem vai plašai sabiedrībai.
3. Valstu kontaktpunktiem ir tiesības no citām valsts iestādēm, struktūrām, aģentūrām un organizācijām vākt visu informāciju, kas tam nepieciešama savu uzdevumu veikšanai saskaņā ar 2. punktu. Valstu kontaktpunkts uztur plašu valsts partneru un datu sniedzēju tīklu šādas informācijas vākšanas nolūkiem.

34. pants

Valstu kontaktpunktu sertifikācijas procedūra

1. Vēlākais līdz *[PB, lūgums ievietot datumu: 18 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]* katrs valsts kontaktpunkts aģentūrai iesniedz pieteikumu par sertifikāciju.
2. Aģentūra sertificē katru valsts kontaktpunktu kā valsts kontaktpunktu, ja tas atbilst 32. pantā izklāstītajām prasībām un tam ir uzticēts veikt 33. pantā noteiktos uzdevumus.

Sertifikācijai nevajadzētu attiekties uz citām funkcijām, ko pilda struktūra, kuras paspārnē darbojas valsts kontaktpunkts, un uz vispārējo sistēmu, kuras ietvaros darbojas valsts kontaktpunkts.

3. Valstu kontaktpunkti sniedz aģentūrai visu attiecīgo informāciju, kas nepieciešama, lai pierādītu, ka ir ievērots 32. un 33. pants. Ja nepieciešams, aģentūra apmeklē valsts kontaktpunktu.
4. Ja valsts kontaktpunkts neatbilst 32. pantā izklāstītajām prasībām vai tam nav uzticēts veikt 33. pantā noteiktos uzdevumus, aģentūra valsts kontaktpunktam iesniedz ieteikumu sarakstu un sertificē valsts kontaktpunktu pēc atkārtotas izvērtēšanas tikai tad, kad šie ieteikumi ir izpildīti.

VI NODAĻA

FINANŠU NOTEIKUMI

35. pants

Vienotais programmdokuments

1. Pamatojoties uz izpilddirektora iesniegtu projektu, pēc apspriešanās ar zinātnisko komiteju un ņemot vērā Komisijas atzinumu, un – attiecībā uz daudzgadu programmu – pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu, valde katru gadu līdz 15. decembrim pieņem vienotā programmdokumenta projektu, kurā ietvertas daudzgadu un gada programmas, kā arī visi dokumenti, kas uzskaitīti Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/715²² 32. pantā. Šo dokumentu līdz nākamā gada 31. janvārim nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai.

Vienotais programmdokuments kļūst galīgs pēc vispārējā budžeta galīgās pieņemšanas, un vajadzības gadījumā to atbilstīgi koriģē.
2. Gada darba programma ietver sīki izklāstītus mērķus un gaidāmos rezultātus, tostarp snieguma rādītājus. Tā ietver arī finansējamo darbību aprakstu un norādi par katrai darbībai piešķirtajiem finanšu resursiem un cilvēkresursiem, ievērojot tādas principus kā budžeta līdzekļu sadale un pārvaldība pa darbības jomām. Gada darba programma saskan ar 4. punktā minēto daudzgadu darba programmu. Tajā skaidri norāda uzdevumus, kuri ir pievienoti, mainīti vai svītroti salīdzinājumā ar iepriekšējo finanšu gadu.

Gada vai daudzgadu programmā iekļauj informāciju par 20. pantā minētā starptautiskās sadarbības satvara un ar šo stratēģiju saistīto darbību īstenošanu.
3. Valde groza pieņemto gada darba programmu, ja aģentūrai tiek uzticēts jauns uzdevums.

Visus būtiskos grozījumus gada darba programmā pieņem tādā pašā kārtībā kā sākotnējo gada darba programmu. Valde var deleģēt izpilddirektoram pilnvaras izdarīt nebūtiskus grozījumus gada darba programmā.
4. Daudzgadu darba programmā izklāsta vispārējo stratēģisko plānu, ietverot mērķus, gaidāmos rezultātus un snieguma rādītājus. Tajā arī izklāsta resursu plānu, ietverot daudzgadu budžeta un personāla plānošanu.

²² Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/715 (2018. gada 18. decembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu un minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 70. pantā (OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp.).

Resursu plānu atjaunina katru gadu. Stratēģisko plānu atjaunina vajadzības gadījumā un jo īpaši lai reaģētu uz 51. pantā minētās novērtēšanas iznākumu.

5. Daudz gadu un gada darba programmas sagatavo saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/715 32. pantu.

36. pants

Budžets

1. Katram finanšu gadam, kas atbilst kalendārajam gadam, tiek sastādīta visu aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāme, kuru atspoguļo aģentūras budžetā.
2. Aģentūras budžeta ieņēmumi un izdevumi ir līdzsvarā.
3. Neskarot citus resursus, aģentūras ieņēmumos ietilpst:
 - (a) Savienības iemaksa, kas iekļauta Eiropas Savienības vispārējā budžetā;
 - (b) jebkādas brīvprātīgas dalībvalstu finanšu iemaksas;
 - (c) maksa par sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar 37. pantu un
 - (d) jebkādas finanšu iemaksas no organizācijām un struktūrām un trešām valstīm, kā minēts attiecīgi 53. un 54. pantā.
4. Aģentūras izdevumi ietver darbinieku atalgojumu, administratīvos un infrastruktūras izdevumus un darbības izmaksas. Darbības izmaksas var ietvert izdevumus par atbalstu valstu kontaktpunktiem, kā minēts 32. panta 7. punktā.

37. pants

Maksa

1. Aģentūra var noteikt maksu par turpmāk minētajiem pakalpojumiem:
 - (a) apmācību programmas;
 - (b) tādas konkrētas atbalsta darbības dalībvalstīm, kuras nav noteiktas kā prioritāras, bet kuras varētu sekmīgi īstenot, ja tās atbalstītu ar valsts resursiem;
 - (c) spēju veidošanas programmas trešām valstīm, kuras nesaņem atsevišķu tām atvēlētu Savienības finansējumu;
 - (d) trešās valstīs izveidotu valsts struktūru sertifikācija saskaņā ar 20. panta 3. punktu;
 - (e) citi pakalpojumi, kas ietilpst tās pilnvarās un ko sniedz pēc iesaistītās valsts pieprasījuma, kam nepieciešams resursu ieguldījums valsts pasākumu atbalstam.
2. Pēc izpilddirektora priekšlikuma aģentūras valde nosaka maksas apmēru un veidu, kādā tā maksājama.
3. Maksa ir samērīga ar to attiecīgo pakalpojumu izmaksām, kurus sniedz izmaksu ziņā lietderīgā veidā, un tā ir pietiekama minēto izmaksu segšanai. Maksu nosaka tādā apmērā, lai nodrošinātu, ka tā nav diskriminējoša un nerada nevajadzīgu finansiālu vai administratīvu slogu ieinteresētajām personām.
4. Maksa būtu jānosaka tādā apmērā, lai izvairītos no deficīta vai ievērojama pārpalikuma budžetā. Ja budžetā atkārtoti tiktu konstatēts ievērojams pārpalikums,

ko radījusi maksas pakalpojumu sniegšana, obligāti jāveic maksas vai Savienības iemaksas apmēra pārskatīšana. Ja konstatē ievērojamu deficītu, ko radījusi maksas pakalpojumu sniegšana, obligāti jāveic maksas apmēra pārskatīšana.

38. pants

Budžeta izveide

1. Izpilddirektors katru gadu sagatavo aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam, ietverot štatu sarakstu, un nosūta to valdei.
2. Valde, pamatojoties uz minēto projektu, pieņem provizorisku aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam.
3. Aģentūras provizorisko ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu līdz katra gada 31. janvārim nosūta Komisijai. Valde galīgo tāmes projektu nosūta Komisijai līdz 31. martam.
4. Tāmi kopā ar Eiropas Savienības vispārējā budžeta projektu Komisija nosūta budžeta lēmēj institūcijai.
5. Ņemot vērā tāmi, Komisija Savienības vispārējā budžeta projektā iekļauj aplēses, ko tā uzskata par vajadzīgām attiecībā uz štatu sarakstu, un no vispārējā budžeta iemaksājamās subsīdijas apjomu un iesniedz tās budžeta lēmēj institūcijai saskaņā ar LESD 313. un 314. pantu.
6. Budžeta lēmēj institūcija apstiprina iemaksu apropriācijas aģentūrai.
7. Budžeta lēmēj institūcija pieņem aģentūras štatu saraksta projektu.
8. Aģentūras budžetu pieņem valde ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu. Tas iegūst galīgo redakciju pēc Eiropas Savienības vispārējā budžeta pieņemšanas galīgajā redakcijā. Nepieciešamības gadījumā tajā veic attiecīgus labojumus.
9. Visiem būvprojektiem, kuriem paredzama būtiska ietekme uz aģentūras budžetu, piemēro Deleģētās regulas (ES) Nr. 2019/715²³ noteikumus.

39. pants

Budžeta izpilde

1. Ar aģentūras budžeta izpildi nodarbojas izpilddirektors.
2. Katru gadu izpilddirektors nosūta budžeta lēmēj institūcijai visu informāciju, kas attiecas uz 51. pantā noteiktajām novērtēšanas procedūrām.

40. pants

Pārskatu sniegšana un budžeta izpildes apstiprināšana

1. Līdz nākamā finanšu gada 1. martam aģentūras grāmatvedis nosūta provizoriskos pārskatus Komisijas grāmatvedim un Revīzijas palātai.
2. Līdz nākamā finanšu gada 31. martam aģentūra nosūta pārskatu par budžeta un finanšu pārvaldību Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai.

²³ OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp.

3. Līdz nākamā finanšu gada 31. martam Komisijas grāmatvedis nosūta aģentūras provizorisko pārskatu, kas konsolidēts ar Komisijas pārskatu, Revīzijas palātai.
4. Saņēmis Revīzijas palātas piezīmes par aģentūras provizoriskajiem pārskatiem, izpilddirektors saskaņā ar Finanšu regulas²⁴ 246. pantu uz savu atbildību sagatavo aģentūras galīgos pārskatus un tos iesniedz valdei, lai saņemtu tās atzinumu.
5. Valde sniedz atzinumu par aģentūras galīgajiem pārskatiem.
6. Pēc katra finanšu gada beigām līdz 1. jūlijam grāmatvedis galīgos pārskatus kopā ar valdes atzinumu nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.
7. Galīgos pārskatus līdz nākamā gada 15. novembrim publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
8. Līdz 30. septembrim izpilddirektors Revīzijas palātai nosūta atbildi par tās apsvērumiem. Šo atbildi izpilddirektors nosūta arī valdei.
9. Izpilddirektors pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma sniedz tam visu informāciju, kas vajadzīga netraucētai attiecīgā finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājuma procedūras piemērošanai saskaņā ar Finanšu regulas 261. panta 3. punktu.
10. Pēc Padomes ieteikuma, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu, Eiropas Parlaments līdz N+2 gada 15. maijam sniedz izpilddirektoram apstiprinājumu par N gada budžeta izpildi.

41. pants

Finanšu noteikumi

Aģentūrai piemērojamos finanšu noteikumus pieņem valde pēc apspriešanās ar Komisiju. Tie neatšķiras no Deleģētajā regulā (ES) 2019/715 noteiktajiem, izņemot gadījumus, kad tas īpaši nepieciešams aģentūras darbībai un Komisija ir devusi iepriekšēju piekrišanu.

VII NODAĻA

PERSONĀLS

42. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Aģentūras personālam piemēro Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī pēc Savienības iestāžu vienošanās pieņemtos noteikumus, kuri nodrošina Civildienesta noteikumu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības stāšanos spēkā.
2. Ja aģentūra pēc 54. pantā minēto nolīgumu noslēgšanas nodarbina personālu no trešām valstīm, tā jebkurā gadījumā ievēro 1. punktā minētos Civildienesta noteikumus un Nodarbināšanas kārtību.

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

43. pants

Izpilddirektors

1. Izpilddirektoru pieņem darbā kā aģentūras pagaidu darbinieku saskaņā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 2. panta a) punktu.
2. Izpilddirektoru atklātā un pārredzamā atlases procedūrā no Komisijas ierosināta kandidātu saraksta ieceļ valde.
3. Līguma noslēgšanai ar izpilddirektoru aģentūru pārstāv valdes priekšsēdētājs.
4. Izpilddirektora amata pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Līdz šā termiņa beigām Komisija veic novērtējumu, kurā ņem vērā izpilddirektora snieguma izvērtējumu un aģentūras turpmākos uzdevumus un risināmos jautājumus.
5. Valde pēc Komisijas priekšlikuma, kurā ņemts vērā 4. punktā minētais novērtējums, var pagarināt izpilddirektora amata pilnvaru termiņu vienu reizi uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus.
6. Izpilddirektors, kura pilnvaru termiņš ir pagarināts, nedrīkst piedalīties citā atlases procedūrā uz to pašu amatu kopējā termiņa beigās.
7. Izpilddirektoru var atbrīvot no amata, tikai pamatojoties uz valdes lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma.
8. Valdes lēmumus par izpilddirektora iecelšanu amatā, viņa pilnvaru termiņa pagarināšanu vai atbrīvošanu no amata pieņem ar tās balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu.

44. pants

Norīkotie valsts eksperti un pārējais personāls

1. Aģentūra var izmantot norīkotos valstu ekspertus vai citus darbiniekus, kurus nenodarbina aģentūra. Uz šādu personālu neattiecas Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība.
2. Valde pieņem lēmumu, kurā izklāstīti noteikumi par valstu ekspertu norīkošanu uz aģentūru.

VIII NODAĻA

VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

45. pants

Privilēģijas un imunitāte

Uz aģentūru un tās personālu attiecas Protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā.

46. pants

Valodu lietojums

47. pants

Pārredzamība

1. Uz aģentūras rīcībā esošajiem dokumentiem attiecas Regula (EK) Nr. 1049/2001.
2. Personas datu apstrādi aģentūrā reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2018/1725²⁶.
3. Valde pēc savas pirmās sanāksmes sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas piemērošanas dienas, kā minēts 63. panta otrajā daļā, pieņem pasākumus, kas nepieciešami, lai aģentūra piemērotu Regulu (ES) 2018/1725, tai skaitā pasākumus attiecībā uz aģentūras datu aizsardzības uzraudzītāja iecelšanu. Minētos noteikumus izstrādā pēc apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju.

48. pants

Krāpšanas apkarošana

1. Krāpšanas, korupcijas un citu nelikumīgu darbību apkarošanas nolūkā aģentūrai piemēro Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013²⁷.
2. Sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas aģentūra pievienojas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējo izmeklēšanu, ko veic *OLAF*, un, izmantojot minētā nolīguma pielikumā noteikto paraugu, pieņem atbilstošos noteikumus, kas piemērojami visiem aģentūras darbiniekiem.
3. Revīzijas palātai ir tiesības, pārbaudot dokumentus un veicot pārbaudes uz vietas, veikt revīzijas pie visiem dotāciju saņēmējiem, līgumslēdzējiem un apakšuzņēmējiem, kuri no aģentūras ir saņēmuši Savienības līdzekļus.
4. Saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas noteiktas Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 un Regulā (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96²⁸, *OLAF* un *EPPO* var veikt izmeklēšanas, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noskaidrotu, vai saistībā ar dotāciju vai līgumu, kuru finansē aģentūra, ir notikusi krāpšana, korupcija vai cita nelikumīga darbība, kas skar Savienības finanšu intereses.
5. Neskarot 1.–4. punktu, aģentūras sadarbības nolīgumos ar starptautiskām organizācijām un trešām valstīm, kā minēts 53. un 54. pantā, līgumos, dotāciju nolīgumos un lēmumos par dotāciju piešķiršanu ietver noteikumus, kas skaidri pilnvaro Revīzijas palātu un *OLAF* veikt šādas revīzijas un izmeklēšanas saskaņā ar to attiecīgo kompetenci.

²⁵ Padomes Regula Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV L 17, 6.10.1958., 385. lpp.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

²⁸ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienas finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

49. pants

Klasificētas un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzība

1. Aģentūra pieņem drošības noteikumus, kas līdzvērtīgi Komisijas drošības noteikumiem par Eiropas Savienības klasificētas informācijas (ESKI) un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzību, kā noteikts Komisijas Lēmumos (ES, *Euratom*) 2015/443²⁹ un 2015/444³⁰. Aģentūras drošības noteikumi cita starpā aptver noteikumus par šādas informācijas apmaiņu, apstrādi un glabāšanu.
2. Aģentūra var apmainīties ar klasificētu informāciju ar trešās valsts attiecīgajām iestādēm vai starptautisku organizāciju vai dalīties ar ESKI klasificētu informāciju ar citu Savienības struktūru tikai saskaņā ar administratīvu vienošanos. Jebkuru šādu administratīvu vienošanos apstiprina valde pēc apspriešanās ar Komisiju. Ja šādas administratīvas vienošanās nav, par ikvienu ārkārtas ESKI *ad hoc* izpaušanu minētajām iestādēm nepieciešams izpilddirektora lēmums pēc apspriešanās ar Komisiju.

50. pants

Atbildība

1. Aģentūras atbildību par līgumsaistību izpildi reglamentē tiesības, ko piemēro attiecīgiem līgumiem.
2. Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir pieņemt nolēmumus, ievērojot jebkuru šķīrējtiesas klauzulu, kas ietverta aģentūras noslēgtā līgumā.
3. Ja pastāv ārpuslīgumiskas saistības, aģentūra saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas ir kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, kuru ir radījušas aģentūras nodaļas vai tās personāls, pildot savus pienākumus.
4. Eiropas Savienības Tiesas kompetencē ir strīdi, kas saistīti ar jebkuru zaudējumu atlīdzināšanu, kā minēts 3. punktā.
5. Personāla personisko atbildību pret aģentūru reglamentē Civildienesta noteikumos vai Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā izklāstītie noteikumi.

51. pants

Izvērtēšana un pārskatīšana

1. Ne vēlāk kā *[PB, lūgums ievietot datumu: pieci gadi pēc 63. pantā minētā datuma]* un turpmāk ik pēc pieciem gadiem Komisija izvērtē aģentūras sniegumu attiecībā uz tās mērķiem, pilnvarām, uzdevumiem un atrašanās vietu atbilstoši Komisijas pamatnostādņēm. Izvērtēšanā jo īpaši aplūko iespējamo vajadzību mainīt aģentūras pilnvaras un šādu izmaiņu finansiālo ietekmi.
2. Pēc katra otrā izvērtējuma ir jāvērtē aģentūras sasniegtie rezultāti attiecībā uz tās mērķiem, pilnvarām un uzdevumiem, tai skaitā vērtējums par to, vai aģentūras darbības turpināšana joprojām ir pamatota, ņemot vērā šos mērķus, pilnvaras un uzdevumus.

²⁹ Komisijas Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/443 (2015. gada 13. marts) par drošību Komisijā (OV L 72, 17.3.2015., 41. lpp.).

³⁰ Komisijas Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

3. Par vērtēšanā gūtajiem konstatējumiem Komisija ziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un valdei. Novērtējuma konstatējumus publisko.

52. pants

Administratīvā izmeklēšana

Uz aģentūras darbībām attiecas Eiropas Ombuda saskaņā ar LESD 228. pantu veikta izmeklēšana.

53. pants

Sadarbība ar citām organizācijām un struktūrām

1. Aģentūra aktīvi cenšas sadarboties ar starptautiskām organizācijām un citām, it īpaši Savienības, valsts un nevalstiskām struktūrām, kā arī tehniskām struktūrām, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, darbojoties darba vienošanos ietvaros, kas noslēgtas ar minētajām struktūrām, saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību un noteikumiem par minēto struktūru kompetenci. Minētās darba vienošanās neattiecas uz klasificētas informācijas apmaiņu.
2. Šādas darba vienošanās pieņem valde, pamatojoties uz izpilddirektora iesniegto projektu, ko iepriekš apstiprinājusi Komisija. Ja minētās darba vienošanās saņem Komisijas iebildumus, valde tās pieņem ar trīs ceturtdaļu balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu.
3. Tādus grozījumus vai izmaiņas esošajās darba vienošanās, kam ir ierobežots tvērums un kas nemaina darba vienošanos vispārējo tvērumu un mērķi, vai tehniskas darba vienošanās ar citām tehniskām struktūrām pieņem valde, pamatojoties uz izpilddirektora iesniegto projektu un iepriekš informējot Komisiju.

54. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

1. Aģentūra ir atvērta to trešo valstu dalībai tās darbā, kuras ar Savienību noslēgušas attiecīgus nolīgumus.
 2. Saskaņā ar 1. punktā minēto nolīgumu attiecīgajiem noteikumiem tiek izstrādāta vienošanās, kurā jo īpaši noteikts, kā pēc būtības, kādā apjomā un kādā veidā attiecīgās trešās valstis piedalās aģentūras darbā, arī noteikumi par šo valstu dalību aģentūras iniciatīvās, finanšu iemaksām un personālsastāvu.
- Attiecībā uz personāla jautājumiem minētā darba vienošanās visos gadījumos ir saskaņā ar Civildienesta noteikumiem.

55. pants

Apspriešanās ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām

Aģentūra uztur ciešu dialogu ar attiecīgajām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras valsts, Savienības vai starptautiskā līmenī darbojas jomās, uz kurām attiecas šī regula.

56. pants

Mītnes nolīgums un darbības nosacījumi

1. Nepieciešamos pasākumus attiecībā uz aģentūras izvietojumu uzņēmējdarbības telpās, ko dara pieejamas minētā dalībvalsts, kā arī konkrētos noteikumus, kurus uzņēmējdarbības telpās piemēro izpilddirektoram, valdes locekļiem, aģentūras personālam un to ģimenes locekļiem, nosaka mītnes nolīgumā starp aģentūru un dalībvalsti, kurā atrodas mītne.
2. Aģentūras uzņēmējdarbības nodrošina vislabākos iespējamus apstākļus aģentūras netraucētai un efektīvai darbībai, tostarp eiropiski ievirzītu daudzvalodu izglītību un piemērotus transporta savienojumus.

57. pants

Juridiskā pēctecība

1. Ar šo regulu izveidotā aģentūra uzņemas juridisko pēctecību attiecībā uz visiem Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006, noslēgtajiem līgumiem, uzņemtajām saistībām un iegādātajiem īpašumiem.
2. Šī regula neskar to līgumu un vienošanos juridisko spēku, kuras Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006, noslēdzis pirms *[PB, lūgums ievietot datumu: 12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.

58. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz valdi

1. Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006, valde turpina savu darbu un darbību, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1920/2006 un atbilstīgi minētajai regulai pieņemtajiem noteikumiem, kamēr tiek iecelti visi valdes pārstāvji saskaņā ar šīs regulas 23. pantu.
2. Līdz *[PB, lūgums ievietot datumu: 9 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]* dalībvalstis dara Komisijai zināmus to personu vārdus, kuras tās ir iecēlušas par valdes locekļiem un to aizstājējiem atbilstīgi 23. pantam.
3. Valde, kas izveidota saskaņā ar 23. pantu, rīko pirmo sanākumi viena mēneša laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā. Minētajā sanāksmē tā var pieņemt savu reglamentu.

59. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz izpilddirektoru

1. Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra direktoram, kas iecelts, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 1920/2006 11. pantu, uz atlikušo pilnvaru laiku uztic izpilddirektora pienākumus, kā noteikts šīs regulas 29. pantā. Citi viņa līguma nosacījumi paliek nemainīgi.
Ja pilnvaru termiņš beidzas laikā starp šīs regulas spēkā stāšanās dienu un tās piemērošanas dienu un ja minētais termiņš jau nav pagarināts saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006, to automātiski pagarina līdz *[PB, lūgums ievietot datumu: 24 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.
2. Ja direktors, kas iecelts, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 1920/2006 11. pantu, nevēlas vai nespēj rīkoties saskaņā ar 1. punktu, valde atbilstīgi 23. pantam norīko

pagaidu izpilddirektoru, kurš pilda izpilddirektoram noteiktos pienākumus laikposmā, kas nepārsniedz 18 mēnešus, kamēr notiek šīs regulas 43. panta 2. punktā minētā iecelšana amatā.

60. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz valstu kontaktpunktiem

Līdz *[PB, lūgums ievietot datumu: 11 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]* valdes loceklis paziņo aģentūrai tās iestādes nosaukumu, kura saskaņā ar 32. panta 1. punktu ir izraudzīta par valsts kontaktpunktu, un valsts kontaktpunkta vadītāja vārdu. Tas var būt e-pasts, ar kuru apstiprina pašreizējo stāvokli.

61. pants

Pārejas noteikumi attiecībā uz budžetu

Izpildes apstiprinājuma procedūru attiecībā uz budžetiem, kas apstiprināti uz Regulas (EK) Nr. 1920/2006 14. panta pamata, veic saskaņā ar minētās regulas 15. pantā izklāstītajiem noteikumiem.

62. pants

Regulas (EK) Nr. 1920/2006 atcelšana

1. Regulu (EK) Nr. 1920/2006 atceļ no *[PB, lūgums ievietot datumu: 12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.
Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu pielikumā.
2. Valdes iekšējie noteikumi un pasākumi, kas pieņemti, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1920/2006, pēc *[PB, lūgums ievietot datumu: 12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]* paliek spēkā, ja vien, piemērojot šo regulu, valde nelemj citādi.

63. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no *[PB, lūgums ievietot datumu: 12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru

1.2. Attiecīgā politikas joma

Politikas joma: Iekšlietas

Darbība: Drošība

12 10 03: Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (*EMCDDA*)

1.3. Priekšlikums attiecas uz:

☐ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību⁷⁴

☒ esošas darbības pagarināšanu

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu, veidojot citu/jaunu darbību

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

Regulas par aģentūras izveidi mērķorientētas pārskatīšanas vispārējais mērķis ir nodrošināt, ka aģentūras rīcībā ir atbilstoši līdzekļi, lai risinātu esošās un jaunās problēmas, ko Eiropas Savienībā rada narkotikas, – aģentūrai būtu iespēja iedarbīgi rīkoties, atbalstot dalībvalstu centienus šajā politikas jomā.

EMCDDA darbības liecina par pareizu finanšu pārvaldību, jo aģentūrai ir sena izcila politikas īstenošanas vēsture, katru gadu izpildot budžetu par 99,9 % un ievērojot likumības un pareizības prasības. Personas un iestādes, kurām uzdots vadīt un pārvaldīt aģentūru, katru gadu saņem skaidru ārējās revīzijas ziņojumu. Turklāt atbildīgās iestādes ziņojumi un rezolūcijas katru gadu apstiprina, ka vadība ir nodrošinājusi aģentūras budžeta izpildi, apliecinot pastāvīgi labu aģentūras sniegumu tās pašreizējo pilnvaru ietvaros.

Nelikumīgas narkotiskās vielas ir kompleksa drošības un veselības problēma, kas ietekmē miljoniem cilvēku Eiropas Savienībā un visā pasaulē. Situācija pasliktinās, jo Eiropas Savienībā tiek ievests kokaīns un heroīns visu laiku vislielākajos apjomos. Tāpat pieaug benzodiazepīnu lietošana, kas, iespējams, atspoguļo šo vielu plašo pieejamību un zemās izmaksas, kā arī ar pandēmiju saistītas garīgās veselības problēmas.

Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā notiek narkotiku, it īpaši sintētisko narkotiku (amfetamīnu un ekstazī), ražošana iekšējam patēriņam un eksportam. Tiek lēsts, ka narkotiku tirgus mazumtirdzniecības vērtība ir vismaz 30 miljardi euro gadā, un tas joprojām ir lielākais noziedzīgais tirgus ES un būtisks ienākumu avots organizētajiem noziedzīgiem grupējumiem ES.

2019. gadā Komisija veica aģentūras novērtējumu⁷⁵. Tajā secināts, ka aizvien paplašinās plaisa starp mūsdienu narkotiku fenomena sarežģītību un regulu par aģentūras izveidi⁷⁶.

⁷⁴ Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

⁷⁵ Ceturtais *EMCDDA* izvērtējums, atsaucies dok. COM(2019) 228.

⁷⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1920/2006 (2006. gada 12. decembris) par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (pārstrādāta versija).

Tādējādi aģentūra nespēj veikt uzdevumus saskaņā ar tās pašreizējām pilnvarām, jo tās ir nepietiekamas, lai efektīvi atbildētu uz tās galveno ieinteresēto personu pieprasījumiem. Aģentūra nav saņēmusi nekādus papildus resursus, izņemot automātisko korekciju 2 % apmērā nesenā pagātnē un vienreizēju finansējuma papildinājumu 2020. gada budžetā saskaņā ar attiecīgajām juridiskajām/līgumiskajām saistībām būtisku ārējo mainīgo lielumu dēļ. Darbinieku skaits ir bijis stabils.

Šīs norises prasa efektīvu rīcību ES līmenī. ES stratēģija narkotiku jomā 2021.–2025. gadam un ES Rīcības plāns narkotiku jomā 2021.–2025. gadam veido stratēģisko satvaru. Stratēģijā Komisija tiek aicināta “pēc *EMCDDA* izvērtēšanas .., tiklīdz iespējams, iesniegt priekšlikumu pārskatīt *EMCDDA* pilnvaras, lai nodrošinātu, ka aģentūrai ir lielāka nozīme tādu pašreizējo un turpmāko problēmu risināšanā, kuras saistītas ar narkotiku parādību”. Šā priekšlikuma mērķis ir izpildīt šo lūgumu, atjauninot pašreizējās pilnvaras:

Pašreizējās pilnvaras		Pārskatīto pilnvaru konkrētie mērķi
- Esošo datu vākšana un analīze - Datu salīdzināšanas metožu uzlabošana - Datu izplatīšana	>>	3) Virtuālas kriminālistikas un toksikoloģijas laboratorijas izveide 4) <i>Reitox</i> tīkla valstu kontaktpunktu lomas pastiprināšana
- Sadarbība ar Eiropas un starptautiskajām organizācijām un trešām valstīm	>>	7) Starptautiskās dimensijas precizēšana
- Informēšanas pienākumi	>>	5) Lielāka kompetence informācijas kampaņu rīkošanai un riska paziņošanai

1.4.2. Konkrētie mērķi

Nosakot septiņus konkrētos mērķus, Komisija izklāsta iesaistīšanās loģiku saskaņā ar budžeta plānošanas principiem ES struktūrās. Šā tiesību akta finanšu pārskats liecina par pareizu finanšu pārvaldību, jo tajā atspoguļots papildu resursu rūpīgas ieģrāmatošanas rezultāts nolūkā paplašināt aģentūras darbību tvērumu.

1. Plašāks polinarkomānijas jautājumu tvērums

Pieaugošajām problēmām, kas izriet no mijiedarbības, lietojot vienu vai vairākas psihoaktīvās vielas vai vielu veidus, ir nepieciešama atbilstoša politika un risinājumi. Šīs problēmas ietver paaugstinātu veselības risku un sociālās problēmas, kas var rasties, psihoaktīvas vielas lietojot kopā ar nelikumīgām narkotiskām vielām vienlaicīgi vai secīgi īsā laikā. Tāpat ir svarīgi pievērsties situācijām, kad dažādas vielas ražo vai pārdod kopā, un aplūkot narkotiku lietošanas un atkarības kopīgos cēloņus, kā arī to ietekmi uz uzraudzību un paraugprakses apmaiņu, kas rodas, kad rīcībpolitikas un pasākumi visaptveroši tiek vērsti uz vairākām vielām. Šis konkrētais mērķis tādējādi ir vērsts uz aģentūras darbības jomas paplašināšanu, lai pievērstos atkarībām no citām vielām, kad tās tiek lietotas kopā ar nelikumīgām narkotiskām vielām. Pārskatīšanas mērķis ir arī labāk definēt polinarkomāniju, un ir paredzēts, ka tās gaitā valstu kontaktpunkti sniedz aģentūrai attiecīgo informāciju, tai skaitā datus.

2. Pastiprināta draudu novērtēšanas spēja

Mērķis ir stiprināt aģentūras uzraudzības un draudu novērtēšanas spējas un spēju reaģēt uz jaunām problēmām. Pārskatītās pilnvaras arī ļautu aģentūrai sniegt papildu atbalstu dalībvalstīm.

3. Virtuālas kriminālistikas un toksikoloģijas laboratorijas izveide

Mērķis ir izveidot virtuālu laboratoriju, t.i., tādu specializētu zinātnieku un laboratoriju tīklu, kuri nodarbojas ar kriminālistikas un toksikoloģiskas informācijas analīzi. Pietiekama laboratorijas un zinātniskā kompetence un pieredze aģentūrā joprojām būtu vajadzīga, lai vadītu virtuālās laboratorijas darbu. Esošo valsts laboratoriju tīkls sadarbotos ar kompetences centru aģentūrā ar mērķi nodrošināt, ka aģentūrai ir pieejama visa kriminālistikas un toksikoloģiskā informācija.

4. *Reitox* tīkla⁷⁷ valstu kontaktpunktu lomas pastiprināšana

Reitox tīkla loma pašlaik ir noteikta regulas par aģentūras izveidi 5. pantā. Tīkls ir saskarne starp aģentūru un iesaistītajām valstīm. *Reitox* tīkla valstu kontaktpunkti apkopo pamatdatus par narkotikām un narkomāniju, kā arī par īstenoto politiku un risinājumiem. Tas ir aģentūras izmantoto galveno rādītāju un datu pamats. *Reitox* tīkls ir galvenais aģentūras informācijas avots. Tomēr *Reitox* tīkla valstu kontaktpunkti dažkārt saskaras ar būtiskām problēmām juridisko pilnvaru, cilvēkresursu un finanšu resursu ziņā, kas ietekmē sniegto datu kvalitāti un savlaicīgumu. Tādēļ mērķis ir panākt, ka valstu kontaktpunkti vāc un sniedz aģentūrai attiecīgo informāciju. Pārskatītajā regulā par aģentūras izveidi noteiks minimālās prasības to izveidei un tam, kā aģentūra tās sertificēs. Valsts kontaktpunktu pilnvarās jāatspoguļo arī aģentūras pilnvaru pārskatīšana.

5. Lielāka kompetence informācijas kampaņu rīkošanai un riska paziņošanai

Mērķis ir nodrošināt aģentūrai kompetenci rīkoties, pamatojoties uz tās veikto analīzi, un izstrādāt ES līmeņa profilakses un izpratnes veidošanas kampaņas, kā arī izdot brīdinājumus gadījumos, kad tirgū kļūst pieejamas īpaši bīstamas vielas.

6. Pastiprinātas spējas piedāvājuma un drošības jautājumos

Mērķis ir paplašināt aģentūras pilnvaras, lai skaidri risinātu narkotiku piedāvājuma un narkotiku tirgus jautājumus, jo tā ir narkotiku fenomena dimensija, kura kļūst aizvien svarīgāka. Nākotnē ES Narkotiku aģentūra spēs efektīvi rīkoties attiecībā uz minēto dimensiju.

7. Starptautiskās dimensijas precizēšana

Neraugoties uz to, ka aģentūra ir starptautiski atzīta par izcilības centru un aktīvi iesaistās starptautisku jautājumu risināšanā, regulā par aģentūras izveidi nav pietiekami skaidri definēti aģentūras pienākumi šajā jomā. Aģentūrai ir nepieciešamas skaidras pilnvaras analizēt tādas globālās norises un norises trešās valstīs, kurām piemīt potenciāls ietekmēt ES. Tā kā narkotiku fenomēns savā darbībā kļūst arvien globālāks, ir svarīga laba izpratne par to, kāda ietekme ir trešo valstu politikai narkotiku jomā uz tirgiem Eiropas Savienībā. Jautājumos, kuros aģentūrai ir kompetence ES līmenī, tai vajadzētu būt arī iespējai sniegt ieguldījumu arī starptautiskā līmenī. Tā sniegtu ieguldījumu Savienības narkotiku politikas ārējās dimensijas izstrādē un īstenošanā un Savienības vadošās lomas daudzpusējā līmenī īstenošanā. Tā rezultātā būtu jāpārskata pašreizējā “ad hoc” un “projektu finansēšanas” pieeja, kas rada šķēršļus aģentūras darbībai un neļauj ES pilnvērtīgi paveikt to, kas no tās tiek gaidīts, un izpildīt politiskās saistības, ko rada pastiprinātā sadarbība narkotiku jomā ar trešām valstīm. Mērķis ir precizēt aģentūras uzdevumus attiecībā uz starptautisko dimensiju, lai pilnvarās iekļautu nepieciešamos kompetences elementus.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem/mērķgrupām.

Iestādes dalībvalstīs, kā arī ES iestādes būs galvenās labuma guvējas no aģentūras pastiprinātas darbības. Regulas par aģentūras izveidi pārskatīšana palīdzētu samazināt administratīvo slogu un vienkāršot administratīvās procedūras, it īpaši dalībvalstīs. Viens no veicinošajiem faktoriem ir ierosinātā ziņošanas pienākuma dalībvalstīs racionalizēšana un centralizēšana ar valstu kontaktpunktu starpniecību, narkotiku tirgu uzraudzība un agrīnas brīdināšanas sistēmas un

⁷⁷ *Reitox* ir Eiropas Informācijas tīkla par narkotikām un narkomāniju saīsinājums.

narkotiku brīdināšanas sistēmas uzturēšana, apmācību organizēšana, paraugprakses izkopšana u.c. Tas samazinātu administratīvās izmaksas dalībvalstīs. Vēl viens piemērs ir tas, ka no aģentūras būtu pieejama labāka informācija, un no tā labumu gūtu ne tikai ES, bet arī dalībvalstis. Dalībvalstis vienas pašas nevarētu vākt un analizēt datus tādā pašā apmērā, jo to rīcībā nav attiecīgo zināšanu vai resursu, vai arī problēmai ir pārrobežu raksturs. Pēdējais elements ir arī arguments par labu administratīvajai vienkāršošanai, jo neviena dalībvalsts nevarētu šos jautājumus risināt patstāvīgi un sadarbība ar daudzām valstīm radītu lielu administratīvo slogu.

Aģentūras paplašinātas pilnvaras pozitīvi ietekmēs ekonomiku un konkurētspēju, no vienas puses, un tiesībsardzības centienus, no otras puses. Atjauninātas pilnvaras ļaus aģentūrai veikt darbības, kas palīdzēs valstu iestādēm īstenot mērķtiecīgākas narkotiku profilakses programmas un tādējādi netieši veicinās efektīvāku darbaspēku (t.i., labāka narkotiku profilakse samazinās ar narkomāniju saistīto darbnespēju). Tas arī veicinās tiesībsardzības centienus, sagraujot organizēto noziedzīgo grupējumu darbības. Tā ir netieša ietekme, ko panāktu, pateicoties labākai izpratnei par situāciju narkotiku jomā. Tiešā ekonomiskā ietekme ir uz ES un valstu budžetiem.

Aģentūra papildinās attiecīgo ieinteresēto personu, it īpaši dalībvalstu tiesībsardzības iestāžu centienus. Aģentūra uzlabos narkotiku piedāvājuma Eiropas Savienībā analīzi, pamatojoties uz labāku informāciju par nelegālu narkotiku tirdzniecību un ražošanu, tādējādi veicinot efektīvāku tiesībsardzību un atbalstot ES iekšējo drošību. Turklāt aģentūras pakalpojumu izmantotājiem tiks nodrošināta uzlabota piekļuve paraugpraksi narkotiku pieprasījuma jomā un citiem pasākumiem sabiedrības veselības jomā. Vēl vairāk – aģentūra sniegs attiecīgu ieguldījumu darbībās, ar ko atbalsta garīgās veselības politiku dalībvalstīs.

Pilnvaru pārskatīšanai būtu arī netieša ietekme uz vidi. Narkotiku, it īpaši *MDMA* (ekstazī) un (met)amfetamīnu, ražošanai Eiropas Savienības teritorijā ir ievērojama negatīva ietekme uz vidi, it sevišķi saistībā ar narkotiku ražošanas atkritumu izgāšanu. Labākas zināšanas par ražošanas metodēm un prekursoru novirzīšanu atbalstītu tiesībsardzības iestāžu darbu nelikumīgu narkotiku laboratoriju atklāšanā un pēc tam noziegumu pret vidi samazināšanā.

Aģentūras darbs risina ar pamattiesībām saistītus jautājumus, piem., tā izstrādā piespiedu sankciju alternatīvas, minimālos kvalitātes standartus narkotiku pieprasījuma samazināšanā, paraugpraksi ārstēšanas un kaitējuma mazināšanas jomā. No šāda viedokļa tiek sagaidīts, ka aģentūras darbības pārveidei ir pozitīva netieša ietekme uz pamattiesībām.

1.4.4. *Snieguma rādītāji*

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

To publikāciju skaits, kurās polinarkomānijas kontekstā aplūkotas atkarības no vielām, kad tās tiek lietotas kopā ar nelikumīgām narkotiskām vielām.

Aģentūras veikto vispārējo draudu novērtējumu skaits.

Virtuālas laboratorijas izveide un iesaistīšana aģentūras regulārajā darbā.

Izdoto ES līmeņa brīdinājumu skaits.

Izstrādāto vai atbalstīto kampaņu skaits.

Tiesībsardzības iestādēm iesniegto izlūkdatu par [narkotiku] piedāvājumu paziņojumu skaits.

Paziņojumu skaits ES agrīnās brīdināšanas sistēmā.

1.5. **Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums**

1.5.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks*

Aģentūras darbības joma tiek paplašināta, lai pievērstos atkarībām no citām vielām, kad tās tiek lietotas kopā ar nelikumīgām narkotiskām vielām; pārskatīšanā precīzē polinarkomānijas definīciju.

Mērķorientēta pilnvaru paplašināšana ļauj valstu kontaktpunktiem sniegt aģentūrai papildu informāciju, tai skaitā datus.

Aģentūras pilnvaras paplašina, lai skaidri risinātu narkotiku piedāvājuma un narkotiku tirgus jautājumus, jo šī narkotiku fenomena dimensija kļūst aizvien svarīgāka un ES Narkotiku aģentūrai ir jāspēj to pilnvērtīgi risināt.

Tiktu stiprinātas aģentūras uzraudzības un draudu novērtēšanas spējas, un aģentūra sniegtu papildu atbalstu dalībvalstīm, lai palielinātu aģentūras spēju reaģēt uz narkotiku fenomenu un jaunām problēmām.

Tiktu izveidota virtuāla laboratorija, t.i., laboratoriju tīkls kopā ar kompetences centru aģentūrā, ar mērķi nodrošināt, ka aģentūrai ir pieejama visa kriminālistikas un toksikoloģiskā informācija.

Jaunajā regulā nosaka minimālās prasības valstu kontaktpunktu izveidei, kurus aģentūra pēc tam sertificēs. Valstu kontaktpunktu pilnvarās atspoguļo aģentūras pilnvaru pārskatīšanu.

Aģentūra ir kompetenta izstrādāt ES līmeņa profilakses un izpratnes veidošanas kampaņas, kā arī izdot brīdinājumus gadījumos, kad tirgū ir pieejamas īpaši bīstamas vielas.

Attiecībā uz starptautisko dimensiju tiktu precizēti aģentūras uzdevumi, lai pilnvarās iekļautu attiecīgos kompetences elementus.

1.5.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

Narkotiku fenomens ietekmē visus eiropiešus, un tam ir pārrobežu, starpkontinentāls un daudzjurisdikciju raksturs, it īpaši attiecībā uz narkotiku piedāvājumu un ar to saistīto organizēto noziedzību. Dalībvalstīs ir daudz kopīgu problēmu – gan veselības, gan drošības jomā –, kuras dalībvalstis var risināt efektīvi, darbojoties saskaņoti. Narkotiku fenomenu nav lietderīgi risināt tikai valsts vai reģionālā/vietējā līmenī, jo narkotikas tiek pārvietotas pāri valstu robežām un kontinentiem.

Problemātiski paradumi, kas ietekmē veselību un drošību un atklāti vienā dalībvalstī, bieži novērojami citās dalībvalstīs. Valsts tiesību akti un pat vislabākā valstu prakse nespētu risināt narkotiku fenomena pārrobežu aspektus. Ņemot vērā šo pārrobežu raksturu, nepieciešama rīcība ES līmenī.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemts vērā plašs ES politikas virzienu klāsts iekšējās drošības un sabiedrības veselības jomā. Saistībā ar politiku narkotiku jomā šaurākā izpratnē šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemta vērā ES stratēģija narkotiku jomā 2021.–2025. gadam un saistītais rīcības plāns. Tajā ir ņemti vērā arī grozījumi Regulā (EK) Nr. 1920/2006, kā arī vairāki tiesību akti, ar kuriem Padomes Pamatlēmumā 2004/757/TI sniegto narkotisko vielu definīciju papildina ar citām vielām. Šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemta vērā aģentūras sadarbība⁷⁸ ar citām Savienības struktūrām, it īpaši ar Eiropolu, Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (CEPOL), Eiropas Zāļu aģentūru (EMA), Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (ECDC), kā arī citām ES aģentūrām.

⁷⁸ Piemēram, galveno ziņojumu par narkotikām ES līmenī – Ziņojumu par ES narkotiku tirgiem – kopīgi sagatavo EMCDDA un Eiropols. Cits piemērs ir sadarbība ar attiecīgajām tieslietu un iekšlietu aģentūrām mācībās par tiesību aktu narkotiku jomā īstenošanu un tiesu nolēmumu pieņemējiem vai saistībā ar jaunu psihoaktīvo vielu riska novērtēšanas procedūru.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Attiecībā uz inovāciju šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemts vērā ES finansējums politikai narkotiku jomā saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” un Iekšējās drošības fondu, politikas narkotiku jomā iniciatīvas saskaņā ar programmu “Tiesiskums” un jaunā pētniecības pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”. Attiecībā uz sabiedrības veselību šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemta vērā agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas, lai brīdinātu par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, izveide, un priekšlikums par izmaiņām dažu iepriekš minēto aģentūru pilnvarās. Tika ņemta vērā arī Eiropas Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādes (HERA) izveide. Attiecībā uz aģentūras sadarbību ar trešām valstīm šajā tiesību akta priekšlikumā ir ņemta vērā Savienības ārpolitika.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

DFS 2014.–2020. gadam ietvaros ES iemaksa aģentūras budžetā pamatā bija stabila, neraugoties uz paplašinātajām pilnvarām pēc tiesību aktu pieņemšanas par jaunām psihoaktīvām vielām 2017. gadā un nenovēršamo aģentūras darbības izmaksu pieaugumu.

DFS 2021.–2027. gadam paredzēta stabila ES iemaksa aģentūras budžetā ar stabilu personālu un ikgadējo indeksāciju 2 % apmērā.

Ierosinātās pārskatīšanas mērķis ir modernizēt regulu par aģentūras izveidi, kas nav grozīta kopš 2006. gada, un precizēt dažus tās spēkā esošos noteikumus. Tā pievienos arī jaunus uzdevumus, kas ir nepieciešami, lai iedarbīgi pievērstos jaunākajām norisēm narkotiku tirgu politikā. Faktiski aģentūrai pašlaik piešķirtās pilnvaras neatspoguļo narkotiku fenomena pašreizējo realitāti. Tādēļ aģentūra nespēj veikt uzdevumus, kas aģentūrai, kura darbojas efektīvi, būtu jāveic attiecībā uz pašreizējā narkotiku fenomena izraisītajām problēmām saskaņā ar tās pašreizējām pilnvarām, un tādējādi efektīvi atbildētu uz tās galveno ieinteresēto personu pieprasījumiem.

Tā kā priekšlikums paplašina aģentūras pilnvaras un precizēs arī citus uzdevumus, tiks paplašinātas aģentūras spējas saskaņā ar līgumu noteikumiem.

Pareiza finanšu pārvaldība nozīmē saskaņot resursu līmeni ar pārskatītajām pilnvarām. Priekšlikums ir jāatbalsta ar papildu finanšu resursiem un personālu salīdzinājumā ar resursiem, kas paredzēti pieņemtajā daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

☐ Ierobežots ilgums

- ☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.
- ☐ Finansiālā ietekme no GGGG. līdz GGGG. gadam.

☒ Beztermiņa

Īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2024. līdz 2027. gadam, pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi⁷⁹

☐ Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- ☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

☒ Netieša pārvaldība, kurā budžeta īstenošanas uzdevumi uzticēti:

- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☒ 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus, ja tie sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ struktūrām, kuru darbību reglamentē dalībvalsts privāttiesības, kurām ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuras sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības KĀDP ietvaros saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā.

Piezīmes

Sākotnējās ES iemaksas Eiropas Savienības Narkotiku aģentūras budžetā ir noteiktas, pamatojoties uz pieņemto daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam un faktu lapu Nr. 68⁸⁰.

Lai nodrošinātu optimālu lasāmību un pārredzamību, leģislatīvās iniciatīvas aplēstā finansiālā ietekme ietver tikai tos resursus, kas vajadzīgi papildus sākotnējām ES iemaksām aģentūras budžetā, kā noteikts DFS 2021.–2027. gadam (norādītas tikai papildu izmaksas salīdzinājumā ar pamatscenāriju, nevis kumulatīvās izmaksas, ja vien nav skaidri norādīts citādi).

⁷⁹ Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

⁸⁰ Komisijas dienestu darba dokuments par decentralizētajām aģentūrām un *EPPO*, 2020. gada 8. jūnijs.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Priekšlikuma pārraudzībā un ziņošanā tiks ievēroti principi, kas izklāstīti *EMCDDA* regulā⁸¹, Finanšu regulā⁸², un saskaņā ar Vienoto pieeju par decentralizētām aģentūrām⁸³.

Proti, aģentūra katru gadu nosūta Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei vienoto programmdokumentu (VPD), kurā ietverta daudzgadu un gada darba programmas un resursu plānošana. VPD ir izklāstīti mērķi, gaidāmie rezultāti un snieguma rādītāji, kas ļaus pārraudzīt mērķu un rezultātu sasniegšanu. Aģentūra iesniedz valdei konsolidēto gada darbības pārskatu. Ziņojumā jo īpaši ir iekļauta informācija par VPD noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanu. Ziņojumu nosūta arī Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei.

Turklāt Komisija regulāri novērtē aģentūras sniegumu attiecībā uz tās mērķiem, pilnvarām, uzdevumiem un atrašanās vietu (iepriekšējā regulā ik pēc sešiem gadiem, šajā priekšlikumā ik pēc pieciem gadiem). Komisija nosūta novērtējuma ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un aģentūras valdei.

Ceturtais novērtējums tika veikts 2018.-2019. gadā. Tajā secināts, ka aģentūra kopumā darbojas labi, it īpaši attiecībā uz pieciem vērtēšanas kritērijiem (piemērotība, efektivitāte, lietderīgums, saskanība, ES pievienotā vērtība), taču vairākās jomās ir nepieciešami uzlabojumi, it sevišķi ņemot vērā jaunākās norises narkotiku fenomena jomā. Šis pēdējais novērtējums ir viens no iemesliem, kura dēļ tika sagatavots šis priekšlikums par aģentūras pilnvaru pārskatīšanu.

Papildus šim novērtēšanas mehānismam Komisija apkopos datus, darbojoties aģentūras valdē un kopā ar dalībvalstīm veicot aģentūras darbības uzraudzību.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Ņemot vērā to, ka priekšlikums ietekmē ES ikgadējo iemaksu aģentūras budžetā, ES budžets tiks īstenots, izmantojot netiešo pārvaldību.

Ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principu, *EMCDDA* budžetu īsteno saskaņā ar efektīvu un lietderīgu iekšējo kontroli⁸⁴. Tādēļ *EMCDDA* ir pienākums īstenot atbilstošu kontroles stratēģiju, kas saskaņota starp dažādajiem dalībniekiem un ko prasa ES finanšu noteikumi.

Attiecībā uz *ex post* pārbaudēm — uz *EMCDDA* kā decentralizētu aģentūru jo īpaši attiecas:

- iekšējā revīzija, ko veic Komisijas Iekšējās revīzijas dienests,
- Eiropas Revīzijas palātas gada pārskati, kas sniedz deklarāciju par gada pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- gada budžeta izpildes apstiprināšana, ko veic Eiropas Parlaments,

⁸¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2101 (2017. gada 15. novembris), ar ko attiecībā uz informācijas apmaiņu, agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska novērtēšanu saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām groza Regulu (EK) Nr. 1920/2006. Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs tika izveidots ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 302/93. Šis izveides akts tika pārstrādāts 2006. gadā ar Regulu (EK) Nr. 1920/2006, kuru grozīja ar Regulu (ES) Nr. 2017/2101, iekļaujot noteikumus par informācijas apmaiņu un agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska novērtēšanas procedūru attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām.

⁸² Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDDA*) finanšu noteikumi - <https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/1013/financial-regulation-emcdda-Jun2019.pdf>

⁸³ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf

⁸⁴ Saskaņā ar *EMCDDA* finanšu noteikumiem, 30. pants "Budžeta izpildes iekšējā kontrole"

- iespējamā izmeklēšana, ko veic *OLAF*, īpaši nolūkā pārliecināties par aģentūrām piešķirto līdzekļu pienācīgu izmantošanu.

HOME ĢD kā aģentūras partnerģenerāldirektorāts īstenošs tā decentralizētu aģentūru kontroles stratēģiju nolūkā nodrošināt uzticamu ziņu sniegšanu sava gada darbības pārskata ietvaros. Decentralizētas aģentūras ir pilnībā atbildīgas par sava budžeta īstenošanu, tomēr *HOME* ĢD atbild par budžeta lēmēj institūcijas noteikto ikgadējo iemaksu regulāru samaksu.

Visbeidzot, Eiropas Ombuds nodrošina papildu kontroles un pārskatatbildības līmeni.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Aģentūra īsteno iekšējās kontroles standartus (*ICS*) un īpašu iekšējās kontroles sistēmu (*ICF*), kas atvasināti no Eiropas Komisijas noteiktajiem principiem un pamatnostādņēm. Standarts un sistēma veido pamatu iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes izvērtēšanai aģentūrā.

Sistēma sastāv no pieciem savstarpēji saistītiem komponentiem un 17 principiem, kuru mērķis ir sniegt pamatotu pārliecību attiecībā uz šādiem aspektiem: 1. darbības efektivitāte, lietderība un saimnieciskums; 2. pārskatu ticamība; 3. aktīvu un informācijas aizsardzība; 4. krāpšanas un pārkāpumu novēršana, atklāšana, labošana un turpmāki pasākumi; 5. tādu risku pienācīga pārvaldība, kuri ir saistīti ar pamatā esošo darījumu likumību un pareizību.

Riska pārvaldības process ir iekšējās kontroles sistēmas centrālais elements, un regulāri notiek visaptveroša riska apzināšana un novērtēšana ar mērķi uzlabot riska pārvaldību aģentūrā. Centrālo risku reģistru regulāri atjaunina. Šajā reģistrā attiecībā uz katru jomu ir norādīts aplēstā riska līmenis, ietekme un reakcija; pašlaik spēkā esošie riska mazināšanas pasākumi un to programmu, projektu un darbību saraksts, kuras sekmēs atlikušā riska līmeņu samazināšanu. Aģentūrā pastāvīgi visa gada garumā tiek veikts riska novērtējums, savukārt saistībā ar vienotā programmdokumenta sagatavošanu vadītāji veica visaptverošu analīzi.

Turklāt aģentūras vienotajā programmdokumentā ir jāsniedz informācija par iekšējās kontroles sistēmām, savukārt konsolidētajā gada darbības pārskatā vai vispārīgajā darbības pārskatā ir jāiekļauj informācija par iekšējās kontroles sistēmu efektivitāti un lietderību, tai skaitā attiecībā uz riska novērtējumu. 2020. gada ziņojumā norādīts, ka iekšējās kontroles sistēma kopumā ir novērtēta kā pilnībā efektīva un labi funkcionējoša.

EMCDDA kā decentralizētas aģentūras darbības un pasākumus cita starpā kontrolē arī Eiropas Revīzijas palāta un Iekšējās revīzijas dienests.

Visbeidzot, *HOME* ĢD kā aģentūras partnerģenerāldirektorāts veic ikgadēju riska pārvaldības procesu, lai apzinātu un novērtētu iespējamos augstos riskus, kas saistīti ar aģentūru, t. sk. *EMCDDA*, darbībām. *HOME* ĢD pārvaldības plānā katru gadu tiek ziņots par riskiem, kuri tiek uzskatīti par būtiskiem, iekļaujot rīcības plānu, kurā izklāstītas riska mazināšanas darbības.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Komisija ziņo par “kontroles izmaksu attiecību pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību”. *HOME* ĢD 2020. gada darbības pārskatā ir ziņots par 0,21 % attiecību saistībā ar netiešās pārvaldības struktūrām un decentralizētajām aģentūrām, t. sk. *EMCDDA*.

Eiropas Revīzijas palāta apstiprināja *EMCDDA* 2020. gada pārskatu likumību un pareizību, kas nozīmē, ka kļūdu īpatsvars ir mazāks par 2 %. Nekas neliecina par to, ka turpmākajos gados kļūdu īpatsvars varētu palielināties.

Turklāt *EMCDDA* finanšu noteikumu 80. pantā ir paredzēta iespēja aģentūrai izmantot iekšējās revīzijas spējas kopīgi ar citām Savienības struktūrām, kas darbojas tajā pašā politikas jomā, ja vienas Savienības struktūras iekšējās revīzijas spējas nav izmaksu ziņā efektīvas.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Ar krāpšanas, korupcijas un citu nelikumīgu darbību apkarošanu saistītie pasākumi ir izklāstīti cita starpā aģentūras regulas 16. pantā un aģentūras finanšu noteikumu X sadaļā.

EMCDDA īsteno īpašu krāpšanas novēršanas stratēģiju, kura atspoguļo *OLAF* metodoloģiju un norādījumus saskaņā ar Vienoto pieeju par decentralizētām aģentūrām. *EMCDDA* ir sākusi pārskatīt savu krāpšanas apkarošanas stratēģiju, sekojot revīzijai, ko Eiropas Komisija pēc savas iniciatīvas veica 2019. gadā. Paredzams, ka darbs tiks veikts 2021. gada laikā.

Aģentūra arī īsteno īpašu politiku interešu konfliktu novēršanai un pārvaldībai, tajā ņemti vērā galvenie ieteikumi, kurus aģentūrām šajā jomā veltīja Eiropas Parlaments, Revīzijas palāta, ES Ombuds un Komisijas Iekšējās revīzijas dienests.

Savā 2020. gada vispārīgajā darbības pārskatā aģentūra ziņo, ka kopš tās izveides nav bijuši krāpšanas gadījumi. Pakāpi, kādā *EMCDDA* tiek pakļauta krāpšanas riskam, tādēļ var uzskatīt par relatīvi samazinātu.

Visbeidzot, *HOME* ĢD kā partnerģenerāldirektorāts ir izstrādājis un īstenojis savu krāpšanas apkarošanas stratēģiju, pamatojoties uz *OLAF* nodrošināto metodoloģiju. Stratēģijas darbības jomā ietilpst decentralizētas aģentūras, tai skaitā *EMCDDA*. *HOME* ĢD 2020. gada darbības pārskatā secināja, ka tam ir pamatota pārliecība par to, ka pieņemtie krāpšanas apkarošanas pasākumi ir efektīvi.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Uzskaitījums pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs	Dif./Nedif. ⁸⁵	no EBTA valstīm ⁸⁶	no kandidātvalstīm ⁸⁷	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
5	12 10 03	Dif./nedif.	NAV	NAV	NAV	NAV

⁸⁵ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

⁸⁶ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁸⁷ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Aplēstā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz izdevumiem

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Numurs	5. izdevumu kategorija — drošība un aizsardzība
---	--------	---

Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra			2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
1. sadaļa:	Saistības	(1)					
	Maksājumi	(2)					
2. sadaļa:	Saistības	(1a)					
	Maksājumi	(2a)					
3. sadaļa:	Saistības	(3a)					
	Maksājumi	(3b)					
KOPĀ apropriācijas Eiropas Savienības Narkotiku aģentūrai	Saistības	=1+1a +3a	14 137	15 634	16 376	16 784	62 931
	Maksājumi	=2+2 a +3b	14 137	15 634	16 376	16 784	62 931

Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
HOME ĢD						
• Cilvēkresursi		0 152	0 152	0 152	0 152	0 608
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,110	0,110	0,110	0,110	0,440
KOPĀ — HOME ĢD	Apropriācijas	0,262	0,262	0,262	0,262	1,048

KOPĀ apropriācijas 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ daudzgaļu finanšu shēmā	(Saistību summa maksājumu summa) =	0,262	0,262	0,262	0,262	1,048
--	---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	--------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
KOPĀ apropriācijas 1. līdz 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ daudzgaļu finanšu shēmā	Saistības	14 399	15 896	16 638	17 046	63 979
	Maksājumi	14 399	15 896	16 638	17 046	63 979

3.2.2. Aplēstā ietekme uz [struktūras] apropriācijām

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot darbības apropriācijas šādā veidā:

Leģislatīvās iniciatīvas aplēstā finansiālā ietekme ietver tikai tos resursus, kas vajadzīgi papildus sākotnējām ES iemaksām *EMCDDA* budžetā (papildu izmaksas salīdzinājumā ar pamatscenāriju – DFS 2021.–2027. gadam).

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus ↓			2024. gads		2025. gads		2026. gads		2027. gads		KOPĀ	
	Veids ⁸⁸	Vidējās izmaksas	Nav	Izmaksas	Nav	Izmaksas	Nav	Izmaksas	Nav	Izmaksas	Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1... Plašāks polinarkomānijas jautājumu tvērums												
- Rezultāti	To publikāciju skaits, kurās polinarkomānijas kontekstā aplūkotas atkarības no vielām, kas nav nelikumīgas pretpretīkstas			1,676		1,858		1,834		1,903		7,271
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1				1,676		1,858		1,834		1,903		7,271
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 Pastiprināta draudu novērtēšanas spēja												

⁸⁸

Iznākumi ir piegādājamie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros u.c.).

- Rezultāts	Aģentūras veikto vispārējo draudu novērtējumu skaits.		1,838		2,053		3,035		3,142		10,068
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2			1,838		2,053		3,035		3,142		10,068
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 3 Virtuālas kriminālistikas un toksikoloģijas laboratorijas izveide											
- Rezultāts	Virtuālas laboratorijas izveide un iesaistīšana aģentūras regulārajā darbā.		5 277		4 735		3 916		3 916		17,845
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 3			5 277		4 735		3 916		3 916		17,845
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 4 Reitox tīkla valstu kontaktpunktu lomas pastiprināšana											
- Rezultāts	Izdoto ES līmeņa brīdinājumu skaits.		0,800		0,800		0,800		0,800		3,200
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 4			0,800		0,800		0,800		0,800		3,200
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 5											

Lielāka kompetence informācijas kampaņu rīkošanai un riska paziņošanai												
- Rezultāts	Izstrādāto vai atbalstīto kampaņu skaits.			0 200		1,069		1,138		1,176		3,583
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 5				0 200		1,069		1,138		1,176		3,583
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 6 Pastiprinātas spējas piedāvājuma un drošības jautājumos												
- Rezultāts	Tiesībaizsardzības iestādēm iesniegto izlūkdatu par [narkotiku] piedāvājuma jautājumiem skaits			3,577		3,804		4,161		4,406		15,949
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 6				3,577		3,804		4,161		4,406		15,949
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 7 Starptautiskās dimensijas precizēšana												
- Rezultāts	Paziņojumu skaits ES agrīnās			0,769		1,314		1,490		1,440		5,014

	brīdināša nas sistēmā.											
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 7				0,769		1,314		1,490		1,440		5,014
KOPĒJĀS IZMAKSAS				14 137		15 634		16 376		16 784		62 931

3.2.3. Aplēstā ietekme uz [struktūras] cilvēkresursiem

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
--	---------------	---------------	---------------	---------------	------

Pagaidu darbinieki — atsaucis vērtība (2022. gada budžeta projekts) ⁸⁹	10,524	10,524	10,524	10,524	42,095
Pagaidu darbinieki — papildus salīdzinājumā ar atsaucis vērtību (kumulatīvais rādītājs)	0,900	2,423	3,254	3,600	10,178
Pagaidu darbinieki — KOPĀ ⁹⁰	11,424	12,947	13,778	14,124	52,273
Līgumdarbinieki – atsaucis vērtība (2022. gada budžeta projekts)	2,540	2,540	2,540	2,540	10,160
Līgumdarbinieki — papildus salīdzinājumā ar atsaucis vērtību (kumulatīvais rādītājs)	-	0,037	0,261	0,485	0,784
Līgumdarbinieki – KOPĀ	2,540	2,577	2,801	3,025	10,944
Norīkoti valsts eksperti — atsaucis vērtība (2022. gada budžeta projekts) – bez papildu SNE	0,078	0,078	0,078	0,078	0,313

Visi darbinieki – KOPĀ	14,042	15,603	16,658	17,228	63,530
-------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

Personāla vajadzības (FTE):

	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Pagaidu darbinieki — atsaucis vērtība (2022. gada budžeta projekts)	76	76	76	76
Pagaidu darbinieki — papildus salīdzinājumā ar atsaucis vērtību	13	22	25	27

⁸⁹ 2022. gada budžeta projektā norādītais darbinieku skaits, pieņemot, ka darbinieku skaits paliks nemainīgs līdz 2024. gadam, kas aprēķināts, pamatojoties uz vidējām personāla vienības izmaksām, kuras izmanto tiesību akta finanšu pārskatā, un ko indeksē atbilstīgi Portugāles korekcijas koeficientam (91,1 %).

⁹⁰ Šajā posmā nav iespējams norādīt detalizētu piešķirumu pagaidu darbiniekiem AD un pagaidu darbiniekiem AST. Ar darbiniekiem saistīto izmaksu aplēses ir veiktas, pamatojoties uz vidējām izmaksām par pagaidu darbinieku, kuras indeksē atbilstīgi Portugāles korekcijas koeficientam (91,1 %).

(kumulatīvais rādītājs)				
Pagaidu darbinieki — KOPĀ	89	98	101	103
Līgumdarbinieki – atsaucis vērtība (2022. gada budžeta projekts)	34	34	34	34
Līgumdarbinieki — papildus salīdzinājumā ar atsaucis vērtību (kumulatīvais rādītājs)	-	1	6	7
Līgumdarbinieki – KOPĀ	29	38	40	41
Norīkotie valsts eksperti — atsaucis vērtība (2022. gada budžeta projekts)	1	1	1	1

KOPĀ	119	137	142	145
-------------	------------	------------	------------	------------

Sadarbībā ar *EMCDDA* ir aplēsti cilvēkresursi, kas nepieciešami jauno pilnvaru ietvaros paredzēto mērķu sasniegšanai. Aplēsēs ņemta vērā paredzamā darba slodzes palielināšanās, jo ieinteresētās personas laika gaitā vairāk izmanto *EMCDDA* pakalpojumus, kā arī laiks, kas *EMCDDA* nepieciešams resursu absorbēšanai nolūkā izvairīties no situācijas, kurā aģentūra nespētu savlaicīgi pilnībā izmantot ES iemaksas tās budžetā un uzņemties apropriāciju saistības. Aplēsēs ir iekļautas arī izmaksas, kas nepieciešamas virtuālās laboratorijas izveidei, tai skaitā darbības uzsākšanas izmaksas.

Pilnvaru pārskatīšanai nepieciešamais personāls ir pamatots ar pastāvīgām operatīvām vajadzībām, it īpaši jomās, ko sīki aprakstījusi aģentūra. Paredzētos pievienotos darbinieku profilus iesaista darbībās, un tas nerada darbinieku skaita pieaugumu administrācijas/pieskaitāmajās izmaksās, tādējādi tiek palielināta darbību efektivitāte.

- Kriminālistikas un toksikoloģijas zinātnieki/ķīmiķi.** Nepieciešami draudu novērtēšanai, virtuālajai laboratorijai, narkotiku analīzei, prekursoru analīzei, nāves un saindēšanās gadījumu ražotnēs profilēšanai u.c.
- Analītiķi ar speciālām zināšanām par kriminālistikas operatīvajiem un stratēģiskajiem aspektiem policijas un drošības jomas darbā.** Šīs zināšanas aģentūrā ir ļoti ierobežotas.
- Stratēģiskie un operatīvie analītiķi.** Nepieciešami starptautiskas un ģeopolitiskas analīzes veikšanai, draudu novērtēšanai un agrīnai brīdināšanu gan ES iekšienē, gan lai apzinātu ārējos apdraudējumus.
- Datu zinātnieks, datu modelētāji un datu analītiķi.** Nepieciešami analīzes pārvaldībai un tam, lai sagādātu lielāku un sarežģītāku datu apjomu, ko savāktu, izpildot jaunus uzdevumus.
- Politikas atbalsts/politikas zinātnieks.** Nepieciešams pastiprinātam atbalstam politikas un politikas novērtēšanas jomā.
- Tehnisko projektu vadītāji.** Nepieciešami datu vākšanas līgumu un pētījumu pārvaldībai.

- g. **Mācībspēki, eksperti mācību programmu izstrādes un spēju veidošanas jomā.**
Nepieciešami, lai īstenotu palielināto apmācības un spēju veidošanas nozīmi ES un ārpus tās.
- h. **IKT atbalsts datubāzu pārvaldībai** u.c. Lielākas jaudas būs nepieciešamas, lai atbalstītu paredzētās datubāzes, IKT infrastruktūru, sistēmu drošību un ieinteresēto personu platformas, kas nepieciešamas iespējamo jauno spēju un kompetenču nodrošināšanai.
- i. **Mākslīgā intelekta arhitekts (IA) un komercizpētes analītiķis (BI)**, kas palīdz izstrādāt un uzturēt *EMCDDA* digitālo platformu un izstrādāt jaunus risinājumus, mašīnmācīšanos un datu analīzi.

Kopējais darbinieku skaits, kas ierosināts saskaņā ar pārskatītajām pilnvarām līdz 2027. gadam, būs 145 darbinieki, tai skaitā 103 pagaidu darbinieki, 41 līgumdarbinieks un 1 norīkots valsts eksperts. Kopējā 145 darbinieku skaitā, kas paredzēti darbam aģentūrā līdz 2027. gadam, neietilpst darbinieki, kuri pieņemti darbā, pamatojoties uz *ad-hoc* dotāciju/deleģējuma/iemaksu nolīgumiem, par kuriem informācija sniegta atsevišķi ES budžeta 4.3. iedaļā. Darbā pieņemšanas datumi ir plānoti gada vidū. Summas ir attiecīgi pielāgotas: jaunu darbā pieņemtu darbinieku izmaksas aplēstas 50 % apmērā no vidējām izmaksām to darbā pieņemšanas gadā. Tiek uzskatīts, ka ierosinātie papildu darbinieki palielina darbību efektivitāti, jo administratīvo darbinieku skaits nemainās.

3.2.3.2. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības atbildīgajam ĢD

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēse izsakāma veselos skaitļos (vai maksimāli ar vienu zīmi aiz komata)

	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)				
20 01 02 01 un 20 01 02 02 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	1	1	1	1
20 01 02 03 (Delegācijas)				
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)				
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)				
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE)⁹¹				
20 02 01 (AC, END, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)				
20 02 03 (AC, AL, END, INT un JED delegācijās)				
Budžeta pozīcijas (norādīt) ⁹²	- Galvenajā mītnē ⁹³			
	- Delegācijās			
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiešā pētniecība)				
10 01 05 02 (AC, END, INT – tiešā pētniecība)				
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)				
KOPĀ	1	1	1	1

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

⁹¹ AC – līgumdarbinieki, AL – vietējie darbinieki, END – norīkotie valsts eksperti, INT – aģentūru darbinieki, JED – jaunākie eksperti delegācijās.

⁹² Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

⁹³ Galvenokārt ES kohēzijas politikas fondiem, Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondam (EJZAF).

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Pārstāv Komisiju aģentūras valdē. Izstrādā Komisijas atzinumu par gada darba programmu un uzrauga tās īstenošanu. Uzrauga budžeta izpildi. Palīdz aģentūrai izstrādāt tās darbības saskaņā ar ES politiku, arī piedaloties ekspertu sanāksmēs.
Ārštata darbinieki	<i>Nav paredzēti ārštata darbinieki</i>

FTE vienību izmaksu aprēķina apraksts jāiekļauj V pielikuma 3. iedaļā.

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva atbilst pašreizējai daudzgadu finanšu shēmai.
- ☒ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā.

Aprakstiet, kas jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un summas.

Priekšlikumā iekļauti papildu finanšu resursi un cilvēkresursi *EMCDDA* vajadzībām salīdzinājumā ar resursiem, kas pašlaik ir paredzēti priekšlikumā par DFS (faktu lapa Nr. 68). *EMCDDA* paredzēto papildu finanšu resursu ietekme uz budžetu tiks kompensēta, samazinot 4. izdevumu kategorijā plānotos izdevumus.

- ☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma.⁹⁴

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un atbilstošās summas.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu.
- Priekšlikums/iniciatīva paredz līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	N gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

⁹⁴

Sk. 12. un 13. pantu Padomes Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 2093/2020 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ citus ieņēmumus
 - ☐ Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ⁹⁵						
			N gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
.....pants									

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Norādīt, pēc kādas metodes aprēķināta ietekme uz ieņēmumiem.

⁹⁵ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.